

ՀՈԳԵՒՈՐ ՊՐԻՍՄԱԿ SPIRITUAL SPECTRUM

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ՀԻՒՍԻՍԱՅԻՆ ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ԱՐԵՒՄՏԵԱՆ ԹԵՄԻ
A PUBLICATION OF THE WESTERN PRELACY OF THE ARMENIAN APOSTOLIC CHURCH OF AMERICA

ARCHBISHOP MOUSHEGH MARDIROSSIAN, PRELATE

Editors: Very Rev. Father MURON AZNIKIAN and Deacon KHATCHIG SHANNAKIAN

6252 Honolulu Ave., La Crescenta, CA 91214, Tel:(818) 248-7737/8 Fax: (818) 248-7745

E-mail: INFO@WESTERNPRELACY.ORG, WWW.WESTERNPRELACY.ORG

ԺԶ. ՏԱՐԻ, ԱՊՐԻԼ - ՅՈՒԼԻՍ 2013, ԹԻՒ 3

16th Year, APRIL - JULY 2013, No. 3

«ՇԱՐՈՒՆԱԿԵՑԷՔ ԱՊՐԻԼ ՀԱՅՈՒԹԵԱՄԲ»

«Հոգեւոր Պրիսմակ»ի այս թիւը կը բանանք, ուսումնական 2012-13 տարեշրջանի աւարտին, մեր վարժարաններու շրջանաւարտներուն ուղղուած Առաջնորդ Սրբազանին պատգամով:

Սիրելի շրջանաւարտներ,
Ազնիւ դաստիարակներ եւ նուիրեալ ծնողներ,

Հայրական սիրով եւ հոգեկան ցնծութեամբ կ'ողջունենք բոլորդ, աղօթներով կը միանանք այս ուրախ օրուան ու կը շնորհաւորենք մանաւանդ մեր շրջանաւարտները՝ հայկական վարժարանի վկայականին արժանաւալուն առիթով. կ'օրհնենք մեր բոլոր դաստիարակներն ու ծնողները, որոնք ձեռք ձեռքի տուած ու բոլորանուէր ջանասիրութեամբ մեր պատանի աշակերտները հասցուցած են այս նուանումին:

Սիրելի շրջանաւարտներ,

Այս օրը յատկապէս Ձե՛ր օրն է, յիշատակելի հանգրուան մը՝ Ձեր ուսանողական կեանքի մէջ: Իբրեւ մատղաշ մանուկներ՝ Դուք տարիներ առաջ Ձեր ծնողներուն կողմէ առաջնորդուեցաք հայկական դպրոց, վայելեցիք Ձեր տնօրէններուն ու ուսուցիչներուն խնամքն ու գուրգուրանքը, գորս վստահաբար պիտի չգտնէիք այլ տեսակի ուսումնարաններու մէջ. Ձեր ուսուցիչներն ու դաստիարակները եղան երկրորդ ծնողներ, որոնք Ձեր հոգիներն ու միտքերը հարստացուցին գիտութեամբ, Ձեզ լուսաւորեցին հայուն պատմական եւ մշակութային ժառանգութիւններով:

Յառաջիկայ տարիներուն, Դուք հաւանաբար Ձեր ուսումնառութիւնը պիտի շարունակէք ոչ հայկական միջավայրի մէջ, Ձեր միտքի հորիզոնները պիտի գտնեն նոր տարածքներ, սակայն կասկած չունինք, որ Հայ Դպրոցին մէջ Ձեր ստացածը ընդմիշտ պիտի պահէք Ձեր հոգիներուն մէջ, պիտի մնաք մեր ժողովուրդին ու մայր հայրենիքին արժանաւոր գաւակները, պիտի չհեռանաք հայութենէն եւ օր մըն ալ, երբ դարձած էք յաջող երիտասարդներ ու թեւակոխած՝ աշխատանքի տարբեր ասպարէզներ, պիտի շարունակէք ապրիլ հայութեամբ, Ձեր լուսնն պիտի նուիրաբերէք մեր ժողովուրդին, հայրենիքին ու մեր գաղութին:

Ապրիլ երկար. կերտեցէք յաջողութիւններ ու բարձրացէք կեանքի աստիճաններէն վեր, հաւատարիմ մնալով քրիստոնէական մեր հաւատքին, ազգային ժառանգութիւններուն եւ հայ ընտանիքին աւանդներուն: Թող Աստուած օրհնէ Ձեր ուղին ու նուանումները եւ առիթներ ընծայէ նուիրաբերելու մարդկութեան ու հայ հաւաքականութեան:

Սիրոյ ջերմ ողջունիւ,

Աղօթարար՝

Մուշեղ Արք. Մարտիրոսեան
Առաջնորդ

“STAY COMMITTED TO YOUR NATIONAL IDENTITY”

We open this issue of the “Spiritual Spectrum” by presenting our readers the message of His Eminence Archbishop Moushegh Mardirossian, Prelate, addressing the 2012-13 Armenian School graduates.

Dear Graduates, distinguished educators and devoted parents,

With paternal love and spiritual joy, we greet and congratulate you all on this most joyous occasion. We congratulate and commend our graduates especially, as they receive their diplomas from this beloved institution, the Armenian School. We bless all the educators and parents who joined hand-in-hand in supporting and guiding our students to this phase of their lives.

Dear Graduates,

Today is genuinely your day, it is a memorable stage in your academic lives. Many years ago, as young children, you were brought to the Armenian School by your parents. Over the years, you received the nurturing care of your principals and teachers, who became like second parents to you. They enriched your minds with knowledge, and brightened your hearts and souls with our history and beautiful cultural traditions.

In the coming years, you will most certainly continue your education in a non-Armenian setting. Your horizons will expand with new experiences. However, we are confident that the unique and precious instruction you received in the Armenian School system will remain alive in your hearts, that your Armenian identity and bond with our people and homeland will always remain strong, and one day, when you achieve success in your respective fields, you will give back to the community which has given so much to you, and contribute to the advancement of our people and nation.

May you all live long and healthy lives, and climb the ladder of success, while always bearing in mind and remaining faithful to our Christian faith and cultural and family values. May God bless you and lead your paths to happiness and prosperity.

With warm blessings,

Prayerfully,

Archbishop Moushegh Mardirossian
Prelate, Western United States

ԱՍՏՈՒԱԾԱՇՈՒՆՁԻ ՍԵՐՏՈՂՈՒԹԵԱՆ ՆԻԻԹԵՐՈՒ ԵՒ ԴԱՍԱԻԱՆԴՈՒԹԵԱՆՑ ՆԱԽԱԳԻԾ

(Շարունակութիւն մախորդ թիւէն)

1.- Ի՞նչ են Յիսուսի եւ Անոր Աւետարանին աշակերտելու պայմանները: Որո՞նք կրնան Քրիստոսի աշակերտ ըլլալ:

ա.- Քրիստոսի ու Անոր աւետարանին կրնան աշակերտիլ բոլոր անոնք, որոնք իրենց անձը կ'ուրանան եւ Աստուծոյ կամփին կը հետեւին (Մտթ. 16:24, Մրկ. 8:34, Ղուկ. 9:23, Գաղ. 2:20, Փիլ. 3:8-9):

բ.- Անոնք, որոնք իրենց երկրաւոր ստացուածքներէն կը հրաժարին, յօժար կամփով եւ կ'ընդունին, որ իրենք միայն տնտեսներն են իրենց ստացուածքներուն (Ղուկ. 14:33, Գործք 4:32, Ա. Պետր. 4:10, Եբր. 10:33-34):

գ.- Անոնք, որոնք Քրիստոսի համար իրենց անձը, սիրելիները եւ կեանքը կ'ուրանան կամ կ'ատեն: Հոս ատել բառը պէտք է բառացի կամ ժխտական իմաստով հասկնալ, այլ կը նշանակէ նուազ մախապատութիւն ցուցաբերել իրի, առարկայի կամ անհատի մը վերաբերմամբ (Ղուկ. 14:26, Յովհ. 12:25-26, Մատթ. 4:18-20):

դ.- Անոնք, որոնք զՔրիստոս դաւանելով, մարդոցմէ չարիք կը ստանան եւ անարգանքի կը մատնուին: (Մարկ. 8:34-38, Մատթ. 10:32, Ղուկ. 9:26, 12:8, Բ. Տիմ. 1:8, Հռոմ. 1:16, Բ. Տիմ. 1:12, Դան. 3:16-18, 6:10-22):

ե.- Անոնք, որոնք առանց գայթակղելու, տկարանալու եւ այլոցմէ արհամարհուելու, նոյնիսկ ի գին տուն տեղ կորսնցնելու՝ Քրիստոսի կը հետեւին, առանց ետին մայելու Յովհ. 6:60-68, Մատթ. 11:6, Բ. Կորնթ. 12:10, Ղուկ. 22:33, Հռոմ. 8:35-39, Ղուկ. 9:58, Մատթ. 8:20, Ա. Կորնթ. 9:11, Ղուկ. 9:59-60, Մատթ. 8:21-22, Ղուկ. 9:62):

զ.- Անոնք, որոնք յօժարակամ իրենց խաչը շալկած, Քրիստոսի կը հետեւին (Մատթ. 10:38, 16:24, Ղուկ. 9:23, 14:27, Գործք. 14:22, Փիլ. 1:29, Բ. Տիմ. 3:12, Ա. Թես. 3:3, Եբր. 11:25, Բ. Կորնթ. 11:24-29, Գաղ. 2:20, 6:14, Բ. Կորնթ. 1:9):

2.- Քրիստոսի հետեւող Ա. Գրոց աշակերտը ի՞նչ բան պէտք է գիտնայ, նկատի ունենայ եւ զգուշանայ:

Քրիստոսի հետեւող Ա. Գրոց աշակերտը, պէտք է գիտնայ հետեւեալ նշմարտութիւնները, որոնք Աստուծոյ կողմէ Աստուածաշունչի միջոցաւ յայտնուած են.

ա.- Մարդու բնութիւնը, իր երկրաւոր կեանքը եւ գործունէութիւնը ի սկզբանէ մեղանչական եղած են: Ա. Գրոց աշակերտը, Աստուածաշունչը կարդալով, կը գիտնայ թէ Աստուծոյ, Քրիստոսի՝ միջոցաւ, մարդիկը իրենց մեղքերէն փրկելու եւ յաւիտեանական կեանք պարգեւելու փրկագործութեան խորհուրդով միայն, կարելի կը դառնայ մարդիկը իրենց մեղքերէն ազատագրել, հոգեւոր մոր ծնունդ եւ մոր սկիզբ պարգեւել: Աստուածաշունչ մատնանը վկայակոչելով փառուածաբար կը կարդանք հետեւեալ համարները. «Տէր Աստուած տեսաւ թէ մարդոց չարութիւնը երկրի վրայ կը շատնար, եւ անոնց սիրտին մտածումներուն բոլոր նպատակները միայն չար էին ամէն ատեն» (Ծննդոց 6:5): «Եթէ մէկը վերստին չծնի՝ չի կրնար տեսնել Աստուծոյ արքայութիւնը» (Յովհ. 3:3):

«Ինչ որ մարդու ներսդիւնէ դուրս կ'ելլէ՝ ա՛յն է որ կը պղծէ մարդս: Որովհետեւ մարդուն ներսէն, այսինքն սիրտէն է որ կ'ելլեն չար մտածումները՝ շնութիւն, գողութիւն, սպանութիւն, ագահութիւն, չարութիւն, նենգութիւն, չար մախանձ, հայիդութիւն, ամբարտաւանութիւն, անզգամութիւն» (Մարկ. 7:20-22): «Մեղքին վարձատրութիւնը մահ է, մինչ Աստուած որպէս ձրի պարգեւ՝ յաւիտեանական կեանք կու տայ մեր Տիրոջ Յիսուս Քրիստոսի միջոցաւ» (Հռոմ. 6:23): «Արդարեւ, հազիւ թէ գտնուի մէկը, որ յանձն առնէ արդարի մը համար մեղքի, թերեւս գտնուի մէկը, որ բարի մարդու մը սիրոյն համարձակի մահը յանձն առնել:

Աստուած մեզի հանդէպ իր սէրը յայտնեց անով՝ որ երբ տակաւին մեր մեղքերուն մէջ էինք՝ Քրիստոս մեզի համար մեռաւ» (Հռոմ. 5:7-8): Նման մտածումներու կարելի է հանդիպիլ աւետարանական հետեւեալ հաստատումներուն մէջ. Սղմ. 14:1, Երեմ. 17:9, Յովհ. 3:6, Հռոմ. 8:7, Եփես. 2:1-2, Սղմ. 14:3, Ժող. 7:20, Եսայ. 64:6, Հռոմ. 3:10-23, 5:12, Ա.Յովհ. 1:8-10, Մատթ. 18:3, Ղուկ. 13:3, Գաղ. 3:10, Յակ. 1:15, Ա.Յովհ. 3:8, Եզեկ. 33:11, Յովհ. 3:16, Հռոմ. 5:8, Ա.Տիմ. 2:3-4, 11-12, Բ.Պետր. 3:9, Յովհ. 4:10, Եսայ. 53:5, Մատթ. 20:28, Հռոմ. 5:7, Ա.Կորնթ. 15:3, Բ.Կորնթ. 5:21, Գաղ. 3:13, Ա.Պետր. 2:24, Ելից 12:13, Ղեւտ. 17:11, Մատթ. 26:28, Եփես. 1:7, Ա.Պետր. 1:18-19, Ա.Յովհ. 1:7, Յայտ. 5:9):

Միւռոն Ծ. Վրդ. Ազնիկեան

Too little is known of the Bible, although much is known about it. Every young boy and girl, and of course adult, should know the particulars of the Bible and its books, as brought out in these questions and answers.

No Sunday school teacher is properly equipped for his/her work unless he/she can answer them. Juniors should be drilled on the questions until they know them, and most likely the answers will stay with them through life.

SEARCH QUESTIONS FROM THE BIBLE

CHRISTIAN CONDUCT

(Continued from last issue)

1.- What is the greatest commandment?

The greatest commandment is to love the Lord with all our heart, soul, mind, and strength.

2.- What is the next greatest commandment?

The next greatest commandment is to love our neighbor as ourselves.

3.- Should we love just our friends?

No. We should also love our enemies. We read in the Bible. "Bless those who persecute you; bless and do not curse", "Repay no one evil for evil", "Do not avenge yourselves, but rather give place to wrath; if your enemy is hungry, feed him; if he is thirsty, give him a drink; for in so doing you will heap coals of fire on his head. Do not be overcome by evil, but overcome evil with good" (Romans 12:14,17,19-21).

4.- What is faith?

Faith is the assurance that is fixed in confidence in God and His Word.

5.- Can we please God without faith?

No. We can not please God without faith.

6.- What great chapter of the Bible tells us about faith?

In Hebrew 11 we read about faith which states: "Faith is the substance of things hoped for, the evidence of things not seen Without faith it is impossible to please Him, for he who comes to God must believe that He is, and that He is a rewarder of those who diligently seek Him" Hebrews 11:1,6).

7.- Whom should we obey?

We should obey God, parents and rulers.

8.- When should we not obey men?

We should not obey men when they try to make us work against God.

9.- What else should we obey?

We should obey also to God's Word.

10.- What is prayer?

Prayer is talking to God.

11.- Why it is necessary to pray?

Pray is necessary to praise God, and let Him know our needs.

12.- Whom should we pray for?

We should pray for everybody, particularly those in need.

13.- **Whom else do we neglect when we neglect the poor?**

When we neglect the poor we neglect Christ.

14.- **What should we do with the poor?**

We should help them all we can.

15.- **Who became poor to help us become rich?**

Christ became poor to help us become rich.

16.- **Where does the Christian find happiness?**

The Christian find happiness in living for God.

17.- **It is possible to be always happy and live away from God?**

No. It is not possible to live away from God and be happy.

18.- **Will money, or fine clothes bring lasting happiness?**

No. Money or fine clothes does not bring lasting happiness.

19.- **Who are tempted?**

All of God's people are tempted.

20.- **What should we do when tempted to sin?**

We should pray and rebuke the devil.

Very Rev. Fr. Muron Aznikian

ԼՈՒՐԵՐ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆԵՆ

«ՕՏԱՐԱԿԱՆ ԷՒ ԵՒ ԸՆԴՈՒՆԵՑԻՔ ԶԻՍ...»

Համաշխարհային Կանանց աղօթքի օրուան առթիւ, Շաբաթ, 9 Մարտ 2013-ին, Սան Ֆրանսիսկոյի ծովածոցի հայ կանանց կազմակերպութեամբ, աղօթքի հաւաք մը տեղի ունեցաւ՝ Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ Խաչատուրեան Հայ Կեդրոնի Սարոյեան սրահին մէջ: Օրուան բանախօսն էր երեցկին Պերնուիի Հայէշեան, որուն խօսքը կը ներկայացնենք ստորեւ:

Համաշխարհային կանանց օրը բազմաթիւ աւանդութեանց պատկանող Քրիստոնեայ կիներու համաշխարհային շարժում մըն է: Ամէն տարի, Մարտի սկիզբը, անոնք փոփոխութիւն կու գան միասնաբար աղօթելու, գործնական ֆայլեր առնելու ու լուծումներ որոնելու գաղթականական հարցերու եւ օտարականները ընդունելու կապակցութեամբ:

Այս տարուան խորհրդածութեան նիւթը, առնուած՝ Մատթէոսի աւետարանին գլուխ 25:31-40 համարներէն, կու գայ Ֆրանսայի համաշխարհային կանանց յանձնախումբէն:

Ընկերային շարժումները, ընդհանրապէս, մարդկութիւնը յուզող ցեղապաշտական խտրական կեցուածքներու եւ անհատի ազատութեան կաշկանդումներուն դէմ առնուած բնական հակազդեցութիւններ են: Այն բոլոր լուսաւորեալ ազգերը, որ անցնող ֆառի մը դարերուն՝ ազատութեան, եղբայրութեան եւ հաւասարութեան սկզբունքները կարգախօս ու դրօշակ ըրին, միայն մասնակիօրէն յաջողեցան կեանքի վերածել այդ ընկերային գեղեցիկ գաղափարները: Ահա թէ ինչու, քրիստոնեայ կոչուած հաւաքականութիւնները այսօր կը տագնապին միջոցներ փնտռելու իրենց հաւատքին եւ յատկապէս՝ մեր Փրկչին կեանքի օրինակով իրագործուած համամարդկային սկզբունքները գործադրութեան դնելու: Քրիստոնեայ անհատին կեանքի ուղեցոյցը, ուրեմն, նման հարցերու առնչութեամբ, միայն ու միայն Սուրբ Գիրքը պէտք է ըլլայ, անո՛վ պէտք է առաջնորդուի ու գայն կեանքի վերածէ: Նոր Ուխտին, սկզբունքները, որոնք համամարդկային սիրոյ աղբիւրը կը հանդիսանայ, իբրեւ ճանապարհ ու կեանք՝ Քրիստոսը ունի, Ան որ

ամբողջ մարդկութեան փրկութեան համար խաչ բարձրացաւ, որպէսզի ֆանդէ խտրականութեան եւ ատելութեան պատնէշները, որպէսզի մարդիկ իրմով եղբայրանան եւ խաղաղութիւն ըլլայ աշխարհի վրայ:

Հին Կտակարանին՝ օտարականին նկատմամբ հիւրընկալութեան առաջին օրինակը կը գտնենք Ծննդոց Գիրքի գլուխ 19:1-3 համարներուն մէջ, երբ Ղովտ, Աստուծոյ ներկայացուցիչներուն վտանգի առնելու պատճառով կու տայ իր տան մէջ, գտնուող Սոդոմացիներէն պաշտպանելու համար, վրտանգելու գնով իր եւ իր ընտանիքին կեանքը:

Երկրորդ օրինակը կը գտնենք Ղեւտացիներու գրքին գլուխ 19:33-34 համարներուն մէջ, ուր կ'ըսուի. «Եթէ գաղթական մը ձեր երկրին մէջ ձեր փոքր պանդխտանայ, մի՛ կեղեքէք զայն... բնիկի պէս թող ըլլայ ձեր համար, սիրեցէ՛ք զայն ձեր անձերուն պէս, որովհետեւ, դո՛ւք ալ եգիպտոսի երկրին մէջ պանդխտ էիք...»:

Երրորդ եւ վերջին վկայութիւնները այս կապակցութեամբ, կը գտնենք Օրինաց Գիրքին գլուխ 10:18-19 համարներուն մէջ. «Տէրը որքին ու այրին իրաւունքը կը պաշտպանէ, գաղթականը կը սիրէ, անոնց հաց ու հանդերձ կու տայ: Ուրեմն, սիրեցէ՛ք գաղթականը...»:

Նոր Կտակարանին մէջ, մերժուածը, տարբեր ընդունելու եւ անոր սեղանակից ըլլալու օրինակները մէկէ աւելի են, եւ կը գտնուին Մատթէոսի 9:10-13 համարներուն, Մարկոսի 2:15-17 համարներուն, Ղուկասու 5:29-32 համարներուն եւ 14:12-14 համարներուն մէջ:

Սակայն, ամէնէն ցցուն ու կենդանի օրինակը, որ մեր այս տարուան ֆննարկման նիւթը կը հանդիսանայ, կը գտնուի Մատ-

թէնսի Աւետարանին գլուխ 25:31-40 համարներուն մէջ, որ նոյնինքն մեր Փրկչին՝ Յիսուս Քրիստոսի բերնով պատգամուած ոսկի օրէնք է, իբրեւ կտակ-ազդարարութիւն՝ բոլոր սերունդներուն համար:

Այդ պատգամը լոյսի պէս յստակ է: Փրկիչը կ'ըսէ, թէ պիտի դատէ մեզ, համաձայն մարդկային կարիքին հանդէպ մեր ցոյց տուած հակազդեցութեան: Իր դատաստանը կախեալ պիտի չըլլա՛յ մեր կուտակած գիտութենէն, ո՛չ ալ շահած համբաւէն ու հարստութենէն, այլ, մեր նմաններուն հանդէպ մեր ցուցաբերած հոգածութենէն եւ օգնութենէն: Մեր Տիրոջ՝ մեզմէ պահանջածը շատ պարզ բաներ են. անօթիին կերակուր տալ, ծարաւին՝ ջուր, անձանօթը ընդունիլ, միտքաբել եւ ուրախացնել հիւանդը, բանտարկեալին այցելել, բաներ՝ որ ամէն մարդ կրնայ ընել, պարզապէս տարրական օգնութիւն ընծայելով ամէն օր մեզի հանդիպած, կարիքի եւ նեղութեան մէջ եղողներուն՝ սովորական մարդոց: Որովհետեւ, այդ ընծայուած օգնութիւնը, կ'ըսէ մեր Տէրը Քրիստոս, իրեն է որ ընծայած կ'ըլլանք: Ուստի, զայն պէտք է կատարել անհաշիւ կերպով, առանց յաւիտեանական վարձատրութիւն ստանալու ակնկալութեան: Այդ օգնութիւնը պէտք է ըլլայ բնական, բնագոյնին հակազդեցութիւնը սիրող սրտին, այնպէս, ինչպէս մեր շնչելու գործողութիւնը, որովհետեւ կարելի չէ հաշիւով կամ ուզուած առեւն միայն շնչել:

Մանաւանդ, չըլլա՛նք օգնելու դժկամ մարդոց պէս, որոնք կը փորձեն արդարանալ, պատճառաբանելով՝ «Տէր, եթէ գիտնայինք քեզի է որ կ'օգնենք, ուրախութեամբ պիտի ընդառաջէինք պատուէրիդ: Խորհեցանք, որ օգնութեան կարօտ անձը սովորական մէկն էր, ո՛չ արժանի օգնութեան»: Արդ, մեր Տէրը կը յիշեցնէ մեզի, թէ միայն մաքուր հոգիով ընծայուած օգնութիւնը իրեն տրուած օգնութիւն է, իսկ հաշիւով կատարուած օգնութիւնը՝ իրեն զլացուած օգնութիւն:

Սիրելիներ, եթէ կ'ուզենք ծնողի մը սիրտը ուրախացնել, լաւագոյն ձեւը՝ անոր գաւկին օգնելն է: Աստուած, բոլորին Հայրը ըլլալով՝ եթէ կ'ուզենք Իր սիրտը ուրախացնել, հարկ է օգնել Անոր բոլո՛ր գաւակներուն:

Սուրբ Ֆրանսիս Ասսիզիին, Աստուծոյ

գիտակից գաւակներէն մէկն էր: Ան ազնւական էր եւ հարուստ: Սակայն երջանիկ չէր, որովհետեւ կը գիտակցէր, որ իր կեանքը պակասաւոր էր եւ իր հոգին՝ անօթի: Օր մը, երբ ան ձիով կը մամբորդէր, բորոտի մը հանդիպեցաւ, որ իր ախտին պատճառով շատ վանողական տեսք ունէր: Սակայն տարօրինակ զգացում մը զինք ձիէն վար բերաւ, մօտեցաւ բորոտին եւ իր բազուկներուն մէջ առաւ այդ տառապած մարդը եւ ապշանքով նկատեց, որ իր բազուկներուն մէջի մարդուն դէմքը Յիսուսի դէմքին փոխուած էր: Այո՛, բարեկամներ, եթէ մենք ալ սորվինք առանց նկատումի ընդունիլ եւ օգնել մարդոց, մե՛նք ալ պիտի մանչնանք Յիսուսի օգնած ըլլալու երանական հրմուսներ:

Մենք, ազգովին, ենթարկուած ենք խտրական վերաբերումի ամէնուր, եւ նոյնիսկ՝ ցեղասպանութեան, եւ տարտղնուած աշխարհով մէկ: Ամէնէն աւելի մե՛նք է որ պէտք է պայքարինք խտրականութեան ահաւոր հետեւանմանքուն դէմ:

Ուստի, ժամանակն է, որ ալ դիտողի դերէն դուրս գալով՝ միջամուխ ըլլանք խտրականութեան եւ հալածանքի վերաբերեալ ընկերային հարցերու, հոն՝ ուր որ մարդկութիւնը մահացու կերպով խոցուած է, որովհետեւ, հոն է, որ կեանքը կ'ապրուի եւ մարդկութեան ապագան կը կերտուի: Մարդը իր մտքի հզօրանքով, յաջողեցաւ թոչունի պէս եթերին մէջ սուրալ եւ ձուկի պէս ջուրին մէջ լողալ, ա՛լ ժամանակն է, որ ան փոքրիկ ֆայլ մը առնէ եւս դէպի մարդկային սիրտը, որ կարենայ մարդու պէս ֆալել սորվիլ՝ մեր մարդացեալ Տիրոջ՝ Յիսուս Քրիստոսի այցելութեամբ պատուուած այս չարչարուած մոլորակին վրայ:

**ՄԵԾԻ ՏԱՆՆ ԿԻԼԿԻՈՅ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍՈՒԹԵԱՆ ՊԱՏՈՒԻՐԱԿՈՒԹԻՒՆԸ
ԿԸ ՇՆՈՐՀԱՒՈՐԷ ՖՐԱՆՍԻՍ Ա. ՊԱՊԸ ԵՒ ԱՆԿԼԻԲԸՆ ԵԿԵՂԵՑԻՈՑ ԱՌԱՋՆՈՐԴԸ**

Թեմիս բարեխնամ Առաջնորդ Բարձր. Տ. Մուշեղ Արք. Մարտիրոսեան երեքշաբթի, 19 Մարտին, Վատիկանի մէջ, Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութիւնը ներկայացնող պատուիրակութեան հետ, ներկայ եղաւ Կաթողիկէ եկեղեցւոյ նորընտիր ֆահանայապետին՝ Ֆրանսիս Ա. Պապի գահակալութեան արարողութեան, Ս. Պետրոսի Տաճարի շրջափակին մէջ: Պատուիրակութեան մաս կը կազմէին Կաթողիկոսութեան Էփրմենիք րաժանմունքի վարիչ Գերշ. Տ. Նարեկ Արք. Ալեքմէզեան եւ ազգային բարերար Տէր եւ Տիկին Ալեֆօ եւ Անի Պէգիկեան:

Առաջնորդ Սրբազանը Վատիկան ժամանած էր երկուշաբթի, 18 Մարտին: Նոյն երեկոյեան, Սրբազան Քահանայապետը Վատիկան ժամանած միջ-եկեղեցական հիւրերուն հետ սեղանակից եղաւ ընթրիքին, որուն աւարտին ողջունեց Կաթողիկոսութեան պատուիրակութիւնը:

Չորեքշաբթի կէսօրին, Սրբազան Քահանայապետը ընդունեց միջ-եկեղեցական հիւրերը. հանդիպումի աւարտին, մեր պատուիրակութիւնը անգամ մը եւս առիթ ունեցաւ յանուն Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Արամ Ա. Կաթողիկոսին շնորհաւորելու նոր Պապը, որ իր հերթին, իր եղբայրական ողջոյնները յղեց Վեհափառ Հայրապետին:

Առաջնորդ Սրբազանը Չորեքշաբթի երեկոյ հասաւ Լոնտոն, ուրկէ անցաւ Քէնթըրպրի, իրրեւ Վեհափառ Հայրապետի ներկայացուցիչը՝ ներկայ ըլլալու Անկլիկան եկեղեցւոյ նորընտիր հոգեւոր պետ Ճասքին Ուելպի Արքեպիսկոպոսի գահակալութեան:

Առաջնորդ Սրբազանը այս արարողութեան մասնակցեցաւ իրրեւ Ս. Աթոռոյս գահակալ Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Արամ Ա. Կաթողիկոսի ու Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան ներկայացուցիչը:

Չորեքշաբթի գիշեր, Քէնթըրպրիի մէջ ընթրիքի ընդունելութիւն մը կազմակերպուած էր այս արարողութեան հրաւիրեալ միջազգային դէմքերու՝ հոգեւորական եւ աշխարհիկ անձնաւորութիւններու համար, որոնք սեղանակից եղան Ուելպի Արքեպիսկոպոսին:

Հինգշաբթի երեկոյեան, ֆաղափական դէմքեր, կրօնական առաջնորդներ եւ միջ-եկեղեցական՝ Էփրմենիք ներկայացուցիչներ ներկայ եղան Ուելպի Արքեպիսկոպոսին հետ պաշտօնական ընթրիքի մը:

Ուրբաթ, 22 Մարտի առաւօտուն, հրաւիրեալները առիթ ունեցան հանդիպումներ ունենալու Անգլիոյ եկեղեցւոյ պետին հետ ու զայն շնորհաւորելու իր նոր առաքելութեան համար: Առաջնորդ Սրբազանը, Ուղղափառ եկեղեցիներու պատուիրակութեան հետ, հանդիպում ունեցաւ Ուելպի Արքեպիսկոպոսին հետ ու փոխանցեց Վեհափառ Հայրապետին շնորհաւորանքն ու բարեմաղթութիւնները՝ յաջողութեամբ իրագործելու իր առաքելութիւնը:

**ՔՐԻՍՏՈՍԻ ՀՐԱՇԱՓԱՌ Ա. ՅԱՐՈՒԹԻՒՆԸ
ՆՈՐ ՈՒՂԻ, ՆՈՐ ՍԿԻԶԲ ԵՒ ՆՈՐ ԿԵԱՆՔ
ՇՆՈՐՀԵՑ ՄԱՐԴՈՒՆ**

ԸՆԴԳԾԵՑ ԱՌԱՋՆՈՐԴ ՍՐԲԱԶԱՆԸ

«Քրիստոսի հրաշափառ Ա. Յարութեանէն շուրջ 2000 տարիներ ետք, այսօր, մենք բոլորս հոգիի աչքերով կը տեսնենք Աստուածորդւոյն թափուր գերեզմանը, մենք եւս կը վերանորոգենք մեր կեանքը, յարութեան շունչով նոր ուղի կը բանանք մեր դիմաց, այնպէս՝ ինչպէս իւղաբեր կանայք ալանատես եղան յարուցեալ Քրիստոսի գերեզմանին եւ հրեշտակէն իմացան, թէ Ան յարութիւն առած էր եւ այլեւս գերեզմանին մէջ չէր

գտնուեք:» Այս քառերով ու մտածումներով էր որ Թեմիս բարեխնամ Առաջնորդ Բարձր. Տ. Մուշեղ Արք. Մարտիրոսեան Ս. Յարութեան աւետիսը հաղորդեց մեր հաւատացեալ ժողովուրդին, վեր առնելով մահուան վրայ Աստուածորդւոյն տարած յաղթանակին խորհուրդը, կորուստի ճամբէն մարդկութիւնը փրկելու եւ յաւիտեանական կեանքի Անոր խոստումին իմաստը:

Առաջնորդ Սրբազանը հանդիսաւոր Ս. Պատարագ մատուցեց Էնսինոյի Ս. Նահատակաց եկեղեցւոյ մէջ: Արարողութիւնը տեղի ունեցաւ «Աւետիսեան» սրահին մէջ, բաւարարելու համար հաւատացեալներու բազմութիւնը: Առաջնորդ Սրբազանը «Հրաշափառ»ի երգեցողութեամբ մուտք գործեց սրահ եւ Ս. Պատարագի ընթացքին, ներկաներուն ուղղեց Ս. Յարութեան տօնի պատգամը: Առաջին հերթին փառք տուաւ Աստուծոյ, որ մեզ արժանի ըրաւ այս տարի եւս տօնախմբելու Միածինին Ս. Յարութեան հրաշափառ տօնը եւ անոր խորհուրդներուն բաժնեկից դարձուց մեզ: Ան Ս. Յարութեան տօնին առիթով շնորհաւորանքի խօսք ուղղեց Ս. Աթոռոյս գահակալ Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Արամ Ա. Կաթողիկոսին, միաժամանակ փոխանցելով Վեհափառ Հայրապետին ողջոյններն ու օրհնութիւնները: Ներսէս Լամբրոնացիի խօսքերը մէջբերելով՝ Առաջնորդ Սրբազանը ըսաւ. «Այսօր, հրեշտակները երկինքէն իջնելով՝ մարդկութեան աւետիս կու տան, թէ խաչեալը յարութիւն առաւ եւ իրեն հետ յարութիւն տուաւ մարդկութեան»: Շարունակելով Քրիստոսի խաչելութեան ու Ս. Յարութեան մասին խորհրդածութիւնները, Առաջնորդ Սրբազանը յիշեցուց Քրիստոսի աշխարհ առաքելութեան վերջին օրերու դէպքերը, երբ

չար ու նախանձոտ մարդիկ ուզեցին խափանել Իր ճանապարհը: Կարծեցին, որ Քրիստոսը խաչին վրայ մահուան դատապարտելով, թաղելով եւ գերեզմանին մեծ քար մը դնելով՝ վերջ տուած կ'ըլլան Իր քրոզութեան, ճշմարտութեան եւ խաղաղութեան: Բայց այդպէս չեղաւ: Աշակերտներուն մէջ կար յոյսի ճառագայթը:

Ս. Յարութեան տօնը այսօր վերանորոգ հրաւեր է, որպէսզի մենք եւս որդեգրենք նոյն ուղին, հաւատարիմ մնանք անոր: Աշխարհը այսօր որքա՛ն կարիքն ունի այս յոյսին, երբ ականատես կ'ըլլանք անասելի անարդարութեանց: Աղօթենք ի խնդիր աշխարհի խաղաղութեան, ի խնդիր ճշմարտութեան ու արդարութեան, աղօթենք Սուրբոյ մեր եղբայրներուն ցաւերուն ամոքումին համար: Ս. Յարութեան պարգեւած յոյսով վերանորոգուած եւ երախտապարտ հոգիով ընդունինք այս հրաշափառ տօնին պատգամը, մեր կեանքներուն մէջ կենսաւորենք «Ես եմ ճանապարհը...» ուղեցոյցը: Այս հոգիով, մտածումներով եւ զգացումներով զիրար շնորհաւորենք ըսելով. «Քրիստոս յարեաւ ի մեռելոց, օրհնեալ է յարութիւնն Քրիստոսի», եզրափակեց Առաջնորդ Սրբազանը: Ս. Նահատակաց եկեղեցւոյ հոգեւոր հովիւ Արժ. Տ. Ռազմիկ Քհնյ. Խաչատուրեան շնորհակալութեան խօսք ուղղեց Առաջնորդ Սրբազանին, որ Ս. Յարութեան տօնին առիթով եղած է այս եկեղեցւոյ ծխական համայնքին հետ ու Ս. Պատարագ մատուցած: Ան բարեմաղթութիւններ ուղղեց Առաջնորդ Սրբազանին: Ս. Պատարագի աւարտին, տեղի ունեցաւ հաւաքական խոստովանանք. հաւատացեալները Ս. Հաղորդութիւն ստացան Առաջնորդ Սրբազանին եւ Տէր Հօր ձեռամբ:

Նշենք, որ Շաբաթ, 30 Մարտի երեկոյան, Ս. Յարութեան տօնի Հրապալոյցին, Առաջնորդ Սրբազանը Ս. Պատարագ մատուցեց եւ Ս. Յարութեան աւետիսը վեր առնող պատգամ մը ուղղեց Կլեմտէյլի Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ մէջ: Արարողութեան ներկայ էր Հայաստանի Հանրապետութեան գլխաւոր հիւպատոսը՝ Տիար Գրիգոր Յովհաննիսեան:

ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

DREAM FUND-Ի ՅԱՏԿԱՑՈՒՄՆԵՐԸ ԿԸ ՅԱՆՁՆՈՒԻՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆՆԵՐՈՒ ՏՆՕՐԷՆՆԵՐՈՒՆ

Թեմիս քարեխնամ Առաջնորդ Բարձր. Տ. Մուշեղ Արք. Մարտիրոսեան, Ազգային Վարչութիւնն ու Ազգ. Վարժարաններու Խնամակալ Մարմինը խոր գոհունակութեամբ կը յայտարարեն, որ UCLA համալսարանի յարկին տակ հաստատուած Dream Fundը այս տարի եւս իշխանական յատկացումներ կատարեց Թեմիս Ազգային Վարժարաններուն:

Արդարեւ, երեքշաբթի, 9 Ապրիլի առաւօտուն, Առաջնորդ Սրբազանն ու Ազգային Վարչութեան ներկայացուցիչները Ազգային Առաջնորդարանին մէջ հիւրընկալեցին Ազգ. Վարժարաններու Խնամակալ Մարմինի ներկայացուցիչները, ինչպէս նաեւ վարժարաններու տնօրէններն ու մանկամտութեան վարիչները, անոնց յանձնելու համար իւրաքանչիւր վարժարանի տրամադրուած յատկացումը:

Առաջնորդ Սրբազանին կողմէն, ներկայ էին Ազգ. Վարչութեան ատենապետուհի Տիկին Ռիմա Պողոսեան եւ փոխ ատե-

նապետ Տիար Հորն Զորպանեան, Խնամակալ Մարմինէն՝ համա-ատենապետներ Տիկին Մակի Սարգունի եւ Տիար Սագո Պէրպէրեան, իսկ վարժարաններէն՝ Տիար Ժան Գոսաբեան, Տոքթ. Ալինա Տորեան, Տիար Վազգէն Մատենեան, Տիկնայի Գոհար Զահրը, Հելէն Մանուչարեան եւ Արսինէ Աղազարեան, որոնք ստանձնեցին յատկացուած գումարները:

Նուիրատուութիւնը յատկացուած էր հետեւեալ վարժարաններուն.-

Ազգ. Մեսրոպեան Վարժարան, Մոնթեպելլո

Ազգ. Ռ. եւ Ա. Փիլիպոս Վարժարան, Հոլիվուտ

Ազգ. Ֆերահեան Վարժարան, Էնսինո

Ազգ. Վ. եւ Ա. Շամկեան Վարժարան, Կլեմտէյլ

Ազգ. Արի Կիրակոս Միմասեան Վարժարան, Օրէնն Քաունթի

Ազգ. Գոռուգեան-Զաֆարեան-Վասպուրական Վարժարան, Սան Ֆրանսիսքո

Ազգ. Ռիչըրտ Թիւէնքեան Մանկամտութիւն, Կլեմտէյլ

Ազգ. Լեւոն եւ Յասմիկ Թաւեան Մանկամտութիւն, Փասատինա:

Այս յատկացումները պիտի ծառայեն մեր վարժարաններուն արդիականացման ու քարելաւումի ծրագիրներուն իրականացման: Խնամակալ Մարմինի եւ վարժարաններուն անունով, Տիար Սագո Պէրպէրեան շնորհակալութեան եւ երախտագիտութեան յատուկ խօսք ուղղեց Առաջնորդ Սրբազանին, Ազգային Վարչութեան եւ յատկապէս Dream Fundի պատասխանատուներուն, այս իշխանական յատկացումներուն իրագործման համար:

«Այս նորագոյն յատկացումը մեծապէս պիտի նպաստէ մեր վարժարաններուն՝ թեթեւցնելու իրենց նիւթական բեռները, ինչպէս նաեւ պիտի օժանդակէ, որ մեր վարժարանները օժտուին արդի արհեստագիտութեան միջոցներով, ի խնդիր վարժարաններու որակական բարելաւման: Շնորհակալ ենք եւ երախտապարտ՝ Dream Fund-ին եւ բարերար Գըրբ Գրգորեանին», յայտարարեց Առաջնորդ Սրբազանը:

ՕԾՈՒՄ ԼԱՍ ՎԵԿԱՍԻ Ս. ԿԱՐԱՊԵՏ ՀԱՅՑ. ԱՌԱՔԵԼԱԿԱՆ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ

ՀԱՒԱՏՔԻ ՈՒԽՏԱԳՆԱՑՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳ ԿԵԱՆՔ

- ԲԱՑՈՒՄ ԵՒ ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ «ԳՈՒՃԱՔԵԱՆ» ՍՐԱՀԻ

**- ԾԽԱԿԱՆ ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄՔԻ ԱՏԵՆԱՊԵՏ ԱՏՐՈՒՇԱՆ ԱՐՄԷՆԵԱՆ ՊԱՐԳԵՒԱՏՐՈՒԵՑԱԽ
«Ս. ՏՐԴԱՏ ԹԱԳԱՒՈՐ» ԾՔԱՆՇԱՆՈՎ**

Հայրենի հողերէն հազարաւոր մղոններ հեռու, Ատլանտեանի օտար այս ափերուն, Հայաստանեայց Առաքելական Ս. Եկեղեցին եղած է ու կը մնայ հայու հաւատքին եւ ինքնութեան անխորտակելի միջնաբերդը: Պայմաններու բերումով, հայրենի հողերէն ու հայրենիքէն գաղթած կամ տարագրուած հայը, զանազան երկիրներու մէջ երբ կայք հաստատած է, նուիրական առաջին պարտականութիւնն ունի նկատած է զինք հիւրընկալող երկիրներու եւ քաղաքներու մէջ եկեղեցի ու դպրոց կառուցել: Որովհետեւ հայը հաւատացած է, որ եկեղեցւոյ կամարներուն ներքեւ համախմբուելով ու անոր շուրջ կազմակերպելով իր ազգային, համայնային կեանքը, երաշխաւորած ու պահպանած պիտի ըլլայ իր հոգեւոր արժէքներն ու ազգային ինքնութիւնը:

Այս նոյն նպատակով էր, որ Նեւատա նահանգի Լաս Վեկաս քաղաքի ծխական համայնքը ի վերջոյ իրականացուց սեփական եկեղեցի ունենալու երկար տարիներու երազը: Արդարեւ, շրջանի հայութիւնը Շաբաթ 13 եւ Կիրակի 14 Ապրիլ 2013ին ապրեցաւ պատմական եւ յիշատակելի, ցնծութեան օրեր. փաստօրէն, Ապրիլ ամիսը ո՛չ միայն մահուան վրայ մեր Տիրոջ՝ Յիսուս Քրիստոսի տարած կեանքի յաղթանակը կը շնփորէ, այլեւ՝ իր հայրենի հողերէն արմատախիլ եղած, ցեղասպանութիւն, ահաբեկութիւն, մահ տեսած հայ ժողովուրդի յարութեան կեանքի վերածնունդը կ'ոգեկոչէ, ի հեռուկս ցեղասպան թուրքին, որ մեռած, յաւիտեան թաղած ու աշխարհի երեսէն ջնջած ըլլալ կը կարծէր Հայ ազգը: Սակայն այս անգամ եւս, ապրելու եւ գոյատեւելու հայուն հօգը կամքը, Նեւատա նահանգի Լաս Վեկաս քաղաքէն կը յառնէր, որովհետեւ հոն հաստատուած ափ մը հայեր, հակառակ ամէն տեսակի խոչընդոտներու եւ դժուարութեանց, նպատակադրած էին հայօրէն ապրիլ. զսպանակուած գիտակից կամքով, եկեղեցի կառուցելու եւ մշակութային հայ կեդրոն ունենալու տարիներու ծրագիրը ի վերջոյ պիտի իրագործուէր եւ վերջին ամիսներու տփնաջան աշխատանքը յաջողութեամբ իր աւարտին պիտի հասնէր:

ԲԱՑՈՒՄ «ԳՈՒՃԱՔԵԱՆ» ՍՐԱՀԻ

Ձեռամբ Թեմիս քարեջան Առաջնորդ Բարձր. Մուշեղ Սրբ. Արք. Մարտիրոսեանի, Շաբաթ, 13 Ապրիլի երեկոյեան, կատարուեցաւ «Գունաբան» սրահի քաջման արարողութիւնը. սրահին բարեբարութիւնը յանձն առած են Ֆաթթալ, Եմէնիքեան եւ Գունաբան ընտանիքները, ի յիշատակ իրենց ծնողաց՝ Վերժին եւ Արքահամ Գունաբաններու:

«Գունաբան» սրահին բացումը տեղի ունեցաւ ի ներկայութեան բարերար ընտանիքի անդամներու: Առաջնորդ Սրբազանը «Տէրունական Աղօթք»ով օրհնեց ներկաներն ու սրահը, կատարեց ժապաւենի հատումն ու յիշատակի ցուցատախտակին բացումը: «Այսօր երկնային» շառականին երգեցողութեամբ, հոգեւորականներուն եւ հաւատացեալներուն հետ սրահ մուտք գործելու:

ծելով, Առաջնորդ Սրբազանը կատարեց աղ ու հացի օրհնութիւնը, նաեւ աղօթք բարձրացուց բարերար ընտանիքներու ծնողաց յիշատակին, որոնց նուիրուած է սրահը: Առաջնորդ Սրբազանը յատուկ յիշատակութեան արժանացուց Վերժին Գունաբեանը, վեր առնելով շաբաթօրեայ վարժարանի հիմնադրութեան ու գործունէութեան մէջ անոր բանալի դերակատարութիւնը: Ան համոզում յայտնեց, որ հանգուցեալներուն ժառանգորդները պիտի շարունակեն նուիրումի նոյն երթը:

ԴՌՆԲԱՑԷՔԻ ԱՐԱՐՈՂՈՒԹԻՒՆ

Սրահին բացումէն ետք, հոգեւորականաց, սարկաւագաց եւ դպրաց դասը, «Հրաշափառ» շարականին երգեցողութեամբ, եկեղեցւոյ մայր դուռը առաջնորդեցին Առաջնորդ Սրբազան Հայրը: Եկեղեցւոյ դրան առջեւ ծնկաչոփ, երգունցաւ «Բաց մեզ Տէր» շարականը եւ կատարուեցաւ Դոմբաքէի արարողութիւնը, ապա երբ երգունցաւ «Ձողորմութեան Գո զդուռն բաց մեզ Տէր» շարականը, եկեղեցւոյ դռները բացուեցան, Առաջնորդ Սրբազանին հետեւելով՝ եկեղեցականաց դասն ու եկեղեցւոյ մուտքին սրտատրոփ սպասող հաւատացեալ ժողովուրդը երկիւղած ուրախութեամբ մուտք գործեցին եկեղեցի:

Առաջնորդ Սրբազանն ու հոգեւորականներ Սաղմոսի եւ շարականներու երգեցողութեամբ խորան բարձրացան: Աստուծոյ ուղղուած աղօթքի այս բառերով՝ «Օրհնէ՛ եւ սրբէ՛ այս եկեղեցւոյ փայտերն ու փայտերը, որպէսզի ան որ համբուրէ զանոնք, եւ եր-

կըրպագէ անոնց, ոչ թէ անսուրբ փայտին փայտին երկրպագէ, այլ՝ Քեզ եւ քու սուրբ անունիդ» Առաջնորդ Սրբազանը օրհնեց եկեղեցւոյ փայտերն ու փայտերը, ապա եկեղեցւոյ Ձախակողմեան Խորանին ու Մըկըրտութեան Աւագանին օծումը կատարեց: Խորանը կառուցուած է բարերարութեամբ Ձարլոյ Սուլահեանի, ի յիշատակ հօր՝ Ալեքսանտրի, իսկ Մկրտարանը՝ Տիկին Մարի Սուլահեանի բարերարութեամբ՝ ի յիշատակ ծնողաց Կարապետ եւ Ազատուհի Պէլլէեանի:

Իր փարոզ պատգամին մէջ Առաջնորդ Սրբազանը վերակոչելով եկեղեցւոյ օրհնութեան բառերը, որ աղաչանք էր ուղղուած մարդասէր Աստուծոյ, իր Ս. Հոգին ղրկելու եւ հանգչեցնելու աղօթքի այս նորակառոյց տան վրայ, որպէսզի օրհնուին եւ սրբուին եկեղեցւոյ փայտերն ու փայտերը, եւ ան որ համբուրէ զանոնք ու երկրպագէ անոնց, ոչ թէ անսուրբ փայտին երկրպագէ, այլ՝ Աստուծոյ եւ իր սուրբ անունը:

«Որովհետեւ, Աստուծոյ փառքին համար կառուցուած այս եկեղեցին արդիւնքն է իր ժողովուրդի հաւաքական հաւատքին եւ նիգեքուն, եւ մենք փչ առաջ, ծնկաչոփ ու խոնարհաբար խնդրեցինք Աստուծմէ, որ իր ողորմութեան դուռները, աղօթքի այս տան դուռները բանայ իր ժողովուրդի առջեւ, իր անուան երկրպագութեան եւ փառաբանութեան, ինչպէս նաեւ հոգեւոր ծառայութեան եւ պաշտամունքի համար»:

Առաջնորդ Սրբազանը նաեւ յայտեց թէ յաջորդ օրը՝ Կիրակի, Ս. Պատարագ պիտի մատուցուի, եկեղեցւոյ տասնվեց սիւներուն օծումը պիտի կատարուի, Յիսուսի 12 առաքելներուն, աւետարանիչներուն եւ մեր հաւատոյ հայր Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչի անուններով: Սրբազանը ուրախութիւն յայտնեց հաւատացեալներու հոծ բազմութեան ներկայութեան համար, ողջունեց Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան Ազգ. Կեդրոնական Վարչութեան անդամներէն Տիար Խաժակ Տիֆինեանի, Ազգ. Վարչութեան, ծխական շրջաններու երեսփոխաններուն, հոգաբարձութեանց, միութեանց ներկայացուցիչներու, բարերարներու եւ նուիրատուներու ներկայութիւնը, յատուկ կերպով գնահատեց Լաս Վեկասի ծխական համայնքի Հովիւ Արժ. Տ. Ա-

ւետիս Աւ. Քենյ. Թորոսեանը, ատենապետ Տիար Ատրուշան Արմէնեանն ու եկեղեցւոյ ծխական եւ շինարարական յանձնախումբերը, եկեղեցւոյ Տիկնանց կազմը եւ յոյս յայտնեց, որ ծխական այս շրջանը, պատմական եւ անկիւնադարձային այս օրերէն ետք, եկեղեցւոյ շուրջ համախմբուելով, սկիզբ տայ հոգեւոր զարթօնքի եւ համայնֆային նոր աշխուժ շրջանի մը:

Արարողութեան աւարտին, պատշաճ հիւասիրութիւն տեղի ունեցաւ եկեղեցւոյ նորաբաց «Գունաբեան» սրահին մէջ, հիւրընկալութեամբ եկեղեցւոյ ծխական եւ Տիկնանց յանձնախումբերուն:

ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ՕԾՈՒՄ

Կիրակի, 14 Ապրիլ 2013 Թեմիս Բարեւան Առաջնորդը սրբալոյս միւռոնով կատարեց եկեղեցւոյ Մայր Խորանին, 16 սիւններուն օծումը եւ եկեղեցւոյ անուանակոչումը, նորակառոյց եկեղեցին Ս. Կարապետ անուանելով: Ս. Պատարագին ներկայ էին Հայաստանի գլխաւոր հիւպատոս մեծարգոյ Տիար Գրիգոր Յովհաննիսեան, ընկերակցութեամբ իր ազնուափայլ տիկնոջ, ամերիկեան խորհրդարանի անդամ Տիմա Թայթըս, Կեդրոնական Վարչութեան եւ Ազգ. վարչութեան անդամներ, շրջանի բոյր Աւետարանական, Մարոնի եւ Ասորի եկեղեցիներու եկեղեցականներ, բարեբարներ եւ ուխտաւոր հաւատացեալներու հոծ բազմութիւն մը:

Հանդիսաւոր թափօրը, առաջնորդելով Թափօրի Խաչով, ծխական շրջաններէ կազմուած դպրաց, սարկաւազաց դասերով, ինչպէս նաեւ 16 սիւններու կնքահայրերով,

«Խորհուրդ խորին» շարականի երգեցողութեամբ, դէպի եկեղեցի յառաջացաւ եւ, «Հրաշափառ» շարականի երգեցողութեամբ, մուտք գործեց եկեղեցի:

Պատարագիչ Սրբազան Հօր կը սպասարկէին Հայր Միւռոն, Տէր Աւետիս եւ Տէր Վազգէն: Օծման արարողութենէն առաջ, մինչ սաղմոս կը կարդացուէր, Հայր Միւռոն եւ Տէր Վազգէն, գինիով եւ ջուրով լուացին եւ սրբեցին Մայր Խորանը: «Առաքելոյ Աղաւնոյ» շարականին քաղցրալուր երգեցողութեամբ, Առաջնորդ Սրբազանը Ս. Միւռոնով տեառնագրեց եւ խաչաձեւ օծեց Մայր Խորանին գագաթը, ապա աչ եւ ահեակ անկիւնները եւ ի վերջոյ Սեղանին ճակատը: Եկեղեցւոյ Մայր Խորանը հովանաւորուած էր Արփիմէ Գութնուեանի եւ ընտանիքին կողմէ, ի յիշատակ իրենց ամուսնոյն եւ հօր՝ Արամ Գութնուեանի:

Մայր Խորանի օծման աւարտին, մինչ քաղցրահունչ կ'երգուէր «Խորան Սրբութեան» շարականը, Սրբազանը բուրվառ ձեռքին խնկարկեց, երկրպագեց եւ համբուրեց նորած Ս. Սեղանը, ապա հերթաբար մօտեցաւ եւ խաչանիշ օծեց առաքելներու, աւետարանիչներու եւ մեր Հաւատոյ Հայր Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչի անուանադիր 16 խաչերն ու սիւները, որոնց իւրաքանչիւրին առընթերակայ կնքահայրեր, դպիրի շապիկներով ակնդէտ հաւատով եւ երկիւղածութեամբ կը սպասէին: Աւարտին, Առաջնորդ Սրբազանը եկեղեցւոյ կեդրոնը գալով, «Ամբաստան»ի արարողութեամբ օրհնեց եկեղեցւոյ չորս անկիւնները եւ նորած եկեղեցին Ս. Կարապետ անուանադրեց:

«Ողջոյն»էն առաջ, Առաջնորդ Սրբազանը գոհունակութեամբ յայտարարեց, որ Վեհափառ Հայրապետը իր ոգեկան ներկայութեամբ մեզի հետ է, եւ ընթերցեց եկեղեցւոյ օծման ուրախ այս առիթով Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Արամ Ա. Կաթողիկոսին ուղարկած օրհնութեան եւ շնորհաւորութեան Գիրը, ապա հրաւիրեց հաւատացեալները, որ մեր Տէր Յիսուս Քրիստոսի ներկայութիւնը ապրելով, ստանան օծեալ Ս. Սեղանէն առաջին «Ողջոյն»ի օրհնութիւնը եւ զգան Վեհափառ Հօր ներկայութիւնն ու օրհնութիւնը:

Իր հոգեւոր պատգամ-փարոզին մէջ,

Առաջնորդ Սրբազանը եկեղեցւոյ օծման կարգի աղօթքին բառերով Աստուծմէ խնդրեց, որ իր անուան ու փառքին համար նորածն Ս. Կարապետ եկեղեցին պայծառ պահէ, բարգաւանցնէ եւ իր ժողովուրդի հոգեւոր բազում կարիքներուն մատակարարը եւ Ս. Հոգւոյ պարգեւներուն բաշխիչը դառնայ, մարմնաւորէ իր պաշտպան սուրբը՝ Յովհաննէս Մկրտիչ կարապետը, որ քաջ ու անվեհեր ջատագով էր հաւատքի եւ աստուածադիր օրէնքներու, եւ նոյնիսկ մահը յանձն առաւ, բայց չդաւանանց իր սկզբունքներուն եւ համոզումներուն:

«Այսօր, սիրելիք, ըսաւ Սրբազանը, պատմական եւ անկիւնադարձային օր է, ոչ միայն Նեւատա Նահանգի Լաս Վեկաս քաղաքին մէջ կառուցուած Հայց. Առաք. առաջին եկեղեցւոյ ու ծխական համայնքին, այլեւ մեր Արեւմտեան Տիրախնամ քեմին համար ալ նշանակալից է, ի տես այս ծուխի յառաջընթացին, որ կարճատեւ ժամանակամիջոցի մէջ երազ մը իրականացուց»:

Այս Կիրակին ո՛չ միայն գարնան գարթօնքը կը յատկանշէ, այլեւ քրիստոնեայ առաջին եկեղեցւոյ ու համայնքին ստեղծումը, ծխարձակումն ու տարածումը: Կանաչ կամ Աշխարհամատրան Կիրակիին էր, որ Յիսուսի Յարութեան, ապա երկինք համբարձման դէպքերէն վերջ, Վերնատան մէջ կը համախմբուէին առաքեալներն ու աշակերտները, կ'աղօթէին եւ ապա Հացի Բեկանումը կը կատարէին: Այս Վերնատունէն էր որ հետագային առաքեալներ պիտի ցրուէին աշխարհի

չորս անկիւնները՝ Քրիստոսի Աւետարանը քարոզելու եւ քրիստոնէութիւնը տարածելու ազգերուն եւ ժողովուրդներուն: Արդարեւ այսօր, այս եկեղեցւոյ եւ ծխական շրջանին համար, հաւատքի վերածաղկման ու վերածնունդի օր է:

Անցնող տարիներու ընթացքին տնեցաւ, ծրագրեցիք ու միասնաբար գործեցիք ու ահա հասաւ ցանկալի այս օրուան: Այժմ, երբ եկեղեցին կառուցուած է, պէտք է հոս կանգ առնել ու լնանալ, այլ նոր հորիզոններու պատրաստ պէտք է ըլլա՞ւ՝ նոր մարտահրաւերներ եւ յանձնառութիւններ դիմակայելու, ի խնդիր համայնական կեանքի հոգեւոր աւելումին, եկեղեցական ու ազգային կեանքի առաւել պայծառացման», յորդորեց Առաջնորդ Սրբազանը, եւ ողջունելով օծման մասնակից պաշտօնական հիւրերը, օրհնեց եկեղեցւոյ բարերարներն ու կնքահայրերը, յատկապէս գնահատանքի եւ երախտագիտութեան խօսք ուղղեց եկեղեցւոյ գլխաւոր բարերար Լէրի Պարնզի, որ իր կնոջ՝ Սեդա Տէր Կարապետեան-Պարնզի յիշատակին, եկեղեցւոյ կառուցման համար կատարած էր իշխանական նուիրատուութիւն, ինչպէս նաեւ UCLA համալսարանի Dream Fundի հիմնարկին՝ անոր իշխանական նուիրատուութեան համար: Առաջնորդ Սրբազանը շնորհաւորեց եկեղեցւոյ Հովիւր, ծխական խորհուրդը, շինարարական յանձնախումբը, բոլոր բարերարներն ու եկեղեցւոյ ու համայնքի կեանքէն ներս գործող կամաւոր աշխատողները:

Ապա «Տէր Ողորմես»ի յատուկ աղօթք երգուեցաւ հանգուցեալ Սեդա Տէր Կարապետեան-Պարնզի, Տիրամայր Մարի Մարտիրոսեանի, Ֆաթթալ, Եմէնիքեան, Գունագեան, Գուրնուեան ընտանիքներու հարազատներու

հոգիներու խաղաղութեան, ինչպէս նաեւ Գրբգ Գրիգորեանի ֆրոջ՝ Ռոզի հոգւոյ խաղաղութեան համար:

Այնուհետեւ Հաւաքական խոստովանամ կատարուեցաւ. հաւատացեալներ երկիւղածութեամբ մօտեցան Ս. Խորան եւ ստացան Ս. Հաղորդութիւն: Ս. Պատարագի աւարտին, եկեղեցականաց թափօրը գլխաւորութեամբ Առաջնորդ Սրբազանին, դըպրաց եւ սարկաւագաց դասերուն եւ ընկերակցութեամբ կնիսայրերուն, «Ուրախ լեր» շարականի երգեցողութեամբ, դուրս եկաւ եկեղեցիէն եւ բակին մէջ երգուեցաւ «Կիլիկիա» եւ «Մեր Հայրենիք»ը: Ապա Առաջնորդ Սրբազան Հօր «Պահպանիչ» աղօթքով, վերջ գտաւ պատմական ու յիշարժան եկեղեցական արարողութիւնները:

ՏՕՆԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՐՈՅԹ

Յաւարտ Ս. Պատարագի յետմիջօրէին, «Թրփիֆանա» պանդոկի «Գոհիպա» շէնք սրահին մէջ, նշելու համար ծխական շրջանին անկիւնադարձային եւ պատմական իրագործումը՝ տեղի ունեցաւ Տօնական Հաշկերոյթը: Ներկայ երկու հարիւր յիսուն մասնակիցներու շարքին էին Հայաստանի գլխաւոր հիւպատոս՝ յարգարժան Տիար Գրիգոր Յովհաննիսեան, խորհրդարանի անդամ Տինա Թայքըս, պետական պաշտօնատարներ եւ պաշտօնական հիւրեր: Ամերիկեան եւ հայկական ֆայլերգներու ունկնդրութենէն ետք, շնորհաւորական խօսքերով հանդէս եկաւ Տինա Թայքըս, որ վեր առնելով հայ համայնքին բարեմասնութիւնները եւ դրական ներդրումը ֆաղափին, իր խօսքը եզրակացուց ըսելով, որ այսօր ի վերջոյ, սեփական հայկական եկե-

ղեցի ունենալու հայ համայնքին ֆաւն տարիներու երազը կ'իրականանայ:

Սրտի խօսքերով հանդէս եկան Տեաք Ալեքս Եմէնիսեան եւ Ատրուշան Արմէնեան, որոնք երախտագիտութիւն եւ շնորհակալութիւն յայտնեցին Առաջնորդ Սրբազան Հօր, որ յաճախակի այցելութիւններով եւ հանդիպումներով, վերահսկած եւ օգտակար ցուցմունքներ կատարած է, որպէսզի շինարարական աշխատանքները հեզասահ եւ ժամանակին աւարտին: Անոնք շնորհակալութիւն եւ երախտագիտութիւն յայտնեցին մասնաւորաբար եկեղեցւոյ ու հայ կեդրոնին գլխաւոր բարերար Տիար Լէրի Պարմգի, ինչպէս նաեւ Dream Fundին, որոնց իշխանական նուիրատւութիւններով կառուցուեցան եկեղեցին ու հայ կեդրոնի համալիրը: Ատրուշան Արմէնեան շնորհակալութիւն յայտնեց նաեւ Լուտերական եկեղեցւոյ Հովիւ Քրթ Սորթլանտի, որ չորս տարիներ հայ համայնքին տրամադրելով իր եկեղեցին, պատեհութիւն ընծայած է որ այդ ժամանակամիջոցին հայ համայնքը կազմակերպուի, զօրանայ եւ սեփական եկեղեցի ունենալու երազը իրագործէ:

Տիար Արմէնեան չմոռցաւ յիշել Ազգ. Վարչութեան անդամներէն Տիար Վահան Պրզտիկեանի նուիրումը, որպէս նախանձախնդիր եւ պատրաստակամ խորհրդատու շինարարական աշխատանքներուն: Ան շնորհակալութիւն յայտնեց նաեւ շինարարական յանձնախումբի անդամներ Տեաք Լեւոն Կիւլպէնկեանին եւ Գօգօ Տարագնեանին, ինչպէս նաեւ «Թրփիֆանա» պանդոկի պատասխանատուներուն ու Տէր եւ Տիկին Ալեքս եւ Արտա Եմէնիսեանին, տօնական ճաշկերոյթին մեծ դիւրութիւններ ընծայելուն համար:

Հայաստանի գլխաւոր հիւպատոս Տիար Գրիգոր Յովհաննիսեան, ծուխին ուղղած շնորհաւորական խօսքերուն առընթեր, յիշեց որ ինք յուզումով ներկայ գտնուած էր 2009ին, երբ եկեղեցւոյ հողօրհնէքը կը կատարուէր եւ առաջին հիմքերը կը զետեղուէին, ու այսօր հոգեկան մեծ հրճուամբով եւ հպարտութեամբ լեցուած, կը շնորհաւորէ Լաս Վեկասի հայ համայնքը՝ սեփական եկեղեցի ունենալու ուրախ առթիւ, եւ յոյս յայտնեց որ ան

դառնայ համայնքի զաւակները միազանգոյ հոգեւոր կեդրոն, համայնք ունենայ համերաշխ բարգաւաճ կեանք: Ան յոյս յայտնեց որ շուտով, իր խոստացած՝ Տիրամօր սրբանկարը պատրաստ կ'ըլլայ ու կը նուիրէ եկեղեցւոյ:

Կիլիկիոյ Սուրբ Աթոռոյս Կեդրոնական Վարչութեան անդամ Տիար Խաժակ Տիֆինեան, իր խօսքին մէջ մէջքերեց Արամ Ա. Կաթողիկոսի խօսքերը, թէ Հայ եկեղեցին հայ ժողովուրդին կը պատկանի, եւ եկեղեցւոյ նուիրական առաքելութիւնն է ծառայել ժողովուրդին: Ամէն մէկ եկեղեցի որ կը կառուցուի, կը կառուցուի հաւատով, բազում դժուարութիւններով եւ յանձնառու գոհողու-

թիւններով: Հայ եկեղեցւոյ գիրկին մէջ հայր ապահով ու հանգիստ է, այնտեղ է որ հայր կը վերածնի հայ քրիստոնեայ ու վաղուան կեանքին կը բացուի: Այս իմաստով հայ եկեղեցին, անբաժան մասն է հայ ժողովուրդի գոյութեան կեանքի պայքարին, իդներուն եւ իրագործումներուն, որովհետեւ ան ժողովուրդն իսկ է: Ապա, յանուն Վեհափառ Հայրապետին, իր շնորհաւորութիւններն ու բարեմաղթութիւնները փոխանցեց Լաս Վե-

կասի հայ համայնքին ու անոր նուիրեալ բոլոր զաւակներուն:

Ազգ. Վարչութեան անունով, շնորհաւորութեան եւ սրտի խօսք արտասանեց Տիկին Ռիմա Պօղոսեան, պատմական եւ անկիւնադարձային օր նկատելով այս հանգրուանը, որ ոչ միայն Լաս Վեկասի հայ համայնքի կեանքէն ներս հպարտադիր երազի մը իրագործումն էր, այլեւ մեր Թեմի 40ամեայ պատմութեան մէջ այս օրերը իրեւ պատմական օրեր պիտի յիշուին: Ազգ. Վարչութեան ատենապետուհին Հովիւին, ծխական յանձնախումբին, բարերարներուն եւ կնիքաւորներուն ուղղած շնորհաւորական եւ գնահատանքի խօսքերու կողքին, մաղթեց,

որ հայահոծ այլ շրջաններ, որոնք եկեղեցի չունին, բարի օրինակ առնեն եւ շուտով իրենք ալ ունենան եկեղեցի: Ան Լաս Վեկասի հայութեան մաղթեց, որ նորակառոյց Ս. Կարապետ եկեղեցւոյ կողքին, շուտով հայ դպրոց ունենան, որովհետեւ եկեղեցի եւ դպրոց, ամուր կռուան-միջնաբերդ են հայապահպանման մեր համայնական նիւթերուն եւ գրաւականը՝ հայութեան ինքնութեան անեղծ պահպանման:

Գեղարուեստական յայտագիրը ընդգրկեց հայկական նազպարի ներկայացում, կատարողութեամբ Գոհար Մարգարեանի եւ Իզապէլ Մարտիրոսեանի: Զեւոնարկի աւարտին, Առաջնորդ Սրբազան Հօր ձեռամբ, յատուկ յուշանուէրներով պատուրուեցան եկեղեցաշինութեան աշխատանքներուն իրենց նիւթական թէ բարոյական նպաստն ու օժանդակութիւնը բերած եկեղեցւոյ ծխական եւ շինարարական յանձնախումբերու, Տիկնանց Միութեան անդամներ եւ նուիրատուներ:

Երկու օրերու վրայ տարածուած եկեղեցական հանդիսութիւնները իրենց աւարտին հասան Առաջնորդ Սրբազան Հօր փակման եւ օրհնութեան խօսքերով: Սրբազանը Աստուծոյ փառք տուաւ տօնական այս մթնոլորտը պարգեւելուն համար, որովհետեւ, ըսաւ, «մեծ երազի մը իրականացման վկաներն ու մասնակիցները եղանք»: «Տեսիլք ունեցող խումբ մը հայորդիներ, տարիներ առաջ, տփնաջան աշխատեցան, ծրագրեցին եւ կազմակերպեցին այս ծուխը, միշտ նպատակ ունենալով որ օր մը, սեփական եկեղեցի ու հայ կեդրոն պիտի ունենան: Եւ ահա այսօր, իրականացած է անոնց երազը:

«Նորակառոյց եւ նորած Ս. Կարապետ Հայց. Առաք. եկեղեցւոյ կառուցման աշխատանքին լծուեցան բոլորը եւ տուին «գոյիւ չափ զկեանս իւրեանց»: Երախտագիտական զգացումներով ողջունեց բարեբար Տիար Լէրի Պարնզը, որ իր կնոջ՝ հանգուցեալ Սեդա Տէր Կարապետեան-Պարնզի յիշատակը անմահացնելու համար, եկեղեցւոյ գլխաւոր բարերարութիւնը ստանձնած է, եւ առ ի գնահատանք՝ 2010ին, Ն.Ա.Օ.Տ.Տ. Արամ Ա. վեհափառ հայրապետին կողմէ Առաջնորդ Սրբազանին ձեռամբ ստացած է «Կիլիկեան Ասպետ»ի շքանշան: Սրբազանը երախտագիտութիւն եւ շնորհակալութիւն յայտնեց նաեւ UCLAի հովանիին ներքեւ գործող Dream Fundի կողմէ կատարուած գորակցութեան եւ պատկառելի նուիրատուութեան համար, ողջունեց ներկայութիւնը հիմնադրամի ներկայացուցիչ Լինտի Շումախըրի, որ կը մասնակցէր նաշկերոյթին: Առաջնորդ Սրբազանը շնորհաւորեց նաեւ եկեղեցւոյ Հոգեւոր Հովիւ Արժ. Տ. Աւետիս Աւ. Քհնյ. Թորոսեանը, եկեղեցւոյ ծխական յանձնախումբը, Տիկնանց Միութիւնը, շինարարական յանձնախումբը եւ շինարարական աշխատանքներուն հետեւող եւ անդուլ հսկող՝ Տիար Վահան Պզտիկեանը, մեծ ու փոքր բարերարները, նուիրատուները, կնքահայրերը, կամաւոր բոլոր ձեռները, Լոս Անճելըսի ծխական զանազան շրջաններէն արարողութեանց եւ Ս. Պատարագին մասնակցող դպիրներն ու սարկաւազները: «Բոլորդ ձեր առաւելագոյնը եւ լաւագոյնը ընծայեցիք այս ծուխին կազմութեան, հաստատման եւ բարգաւաճման հա-

մար, ըսաւ Սրբազանը, հիմա ժամանակն է վայելելու ձեր արդար աշխատանքին արդիւնքը: Կ'աղօթեմ, որ ձեր ծառայութիւնը եւ առաքելութիւնը բեղմնաւորուի եւ համերաշխ գործակցութեամբ ու աստուածային իմաստութեամբ յառաջ ընթանան ծխական բոլոր տեսակի աշխատանքները՝ ի փառս Աստուծոյ, ի պայծառութիւն Հայց. Առաք. եկեղեցւոյ եւ ի հոգեւոր շինութիւն ազգիս հայոց»:

Ուրախալի յայտարարութիւն կատարելով՝ Առաջնորդ Սրբազանը յայտնեց, որ Տէր եւ Տիկ. Ատրուշան եւ Նորա Արմէնեաններ, ոչ միայն եկեղեցւոյ կառուցման եւ օծման առթիւ իրենց լաւագոյնը տուին, այլեւ «Տօնախմբութեան Ճաշկերոյթը» կը հիւրընկալեն, եւ այս առթիւ կը նուիրեն 25 հազար տոլար: Իսկ Ֆաթթալ, Եմենինեան եւ Գունաֆեան ընտանիքները, որոնք իրենց ծնողաց՝ Վերժին եւ Աբրահամ Գունաֆեանի յիշատակին, «Գունաֆեան սրահ»ի հովանաւորութիւնը ստանձնած էին եւ նուիրած 50 հազար տոլար, յաւելեալ 10 հազար տոլար կը նուիրեն եւ կը փափաքեն, որ Ազգ. Առաջնորդարանէ ներս, ի յիշատակ իրենց ծնողաց, կըրթական հիմնադրամ մը հաստատուի: Նմանապէս Տէր եւ Տիկ. Վահէ եւ Լիւսի Ֆաթթալ, ի յիշատակ Վահէի ծնողաց՝ Ժողէֆի, եւ Բառատուն օրեր առաջ մահացած մօր՝ Էօթէնիի, 10 հազար տոլարի նուիրատուութեամբ, Առաջնորդարանէն ներս նոր կրթական Ֆոնտ

մը կը հաստատեն: Եւ վերջապէս Տէր եւ Տիկ. Ալեքս եւ Արտա Եմէնիմեան սիրայօժար կը ստանան են եկեղեցւոյ կառուցման հետ կապուած հովանաւորելի սրբանկարներու, ապակեայ պատկերներու եւ նստարաններու բարեբարութիւնը. նուիրատուութեանց յայտարարութիւնները ներկայաներուն կողմէ խանդավառութեամբ ընկալուեցան: Վերջապէս, Առաջնորդ Սրբազանը, բարձր գնահատելով Տիար Ատրուշան Արմէնեանի տարիներու նուիրեալ ծառայութիւնները, զինք արժանացուց Ազգ. Առաջնորդարանի «Ս. Տրդատ Թագաւոր» շքանշանին:

Տիար Արմէնեան սոյն շքանշանին առաջին արժանացողն է. Ազգ. Առաջնորդարանի կողմէ վերջերս հաստատուած այս շքանշանին կ'արժանանան այն անհատները, որոնք իրենց յիշատակելի գործունէութեամբ եւ ծառայութիւններով, ազգային եկեղեցական համայնքային կեանքին կը բերեն եզակի նպաստ: Յոսնկայս ծափողջոյններու ներքեւ, Տէր եւ Տիկ. Արմէնեան Առաջնորդ Սրբազան Հօր ձեռամբ ստացան շքանշանը, մինչ Տէր Աւետիս Ա. Քհնյ. կարդաց Առաջնորդ Սրբազանին օրհնութեան եւ գնահատանքի գիրը:

Խանդավառ մթնոլորտի մէջ եւ բարձր տրամադրութիւններով, տօնական մաշկերոյթի երեկոն հասաւ իր գուարթ վախճանին, «Պահպանիչ» աղօթքով եւ «Կիլիկիա» երգով:

ՕԾՈՒՄ ԵՒ «ՎԵՐԱՊՐԱՇ ՀԱՅ ՄՕՐ» ՅՈՒՇԱՐՁԱՆԻ ՔՈՂԱՋԵՐԾՈՒՄ

Կիրակի, 19 Մայիսի առաւօտեան, թեմիս բարեջան Առաջնորդ Սրբազանը, ընկերակցութեամբ բարեշնորհ Մարք Սրկ. Շիրինին, այցելեց Լաս Վեկասի Ս. Կարապետ եկեղեցի, կատարելու համար եկեղեցւոյ սրբանկարներուն օծումը եւ Վերապրող Հայ Մօր նուիրուած յուշարձանին բացումը: Առաւօտուն ժամը 11:00ին սկիզբ առաւ Ս. Պատարագը «Հրաշափառ» շարականի երգեցողութեամբ: Ս. Խորանին սպասարկեցին բարեշնորհ Մարք Սարկաւագ, կիսասարկաւագ Պապ Պատիկեան եւ տիրացու Վազգէն Մուրատեան:

Քարոզէն առաջ, եկեղեցւոյ հովիւը՝ Տ. Աւետիս Ա. Քհնյ. Թորոսեան, Ս. Խորան բերաւ Միւռոնաթափ Աղանին եւ «Առաքելոյ Աղանոյ» շարականին երգեցողութեան պահուն, անոյշարոյր Միւռոնը հեղեցաւ սրուակի մէջ. ապա տեղի ունեցաւ նորաշէն եկեղեցւոյ բոլոր սրբապատկերներուն օծումն ու օրհնութիւնը, Ս. Միւռոնի խաչածել օծումով: Եկեղեցւոյ մէջ համախմբուած բարեպաշտ հաւատացեալները աղօթքի հոգիով եւ հոգեզմայլ ապրումներով հետեւեցան պատկերներու օրհնութեան հոգեպարար արարողութեան:

Սրբազան Հայրը, Ս. Խորան բարձրանալով պատգամ մը տուաւ օրուան տօնի խորհուրդին մասին. Կիրակի օր Հոգեգալուստի-Պենտեկոստէի տօնն էր. Ս. Պատարագի ընթացքին քանիցս նշուեցաւ այս պարագան, տօնին յատուկ աղօթքներով եւ մեղեդիներով: Սրբազան Հայրը պատգամին մէջ նշեց, թէ Լաս Վեկասի մեր ծխական համայնքը, եկեղեցաշինութեան ընթացքին բացայայտօրէն վայելեց Աստուծոյ օգնութիւնն ու օրհնութիւնը: Այսօր ահա կ'ամրոգանան կանոնական աղօթքներն ու կարգերը, եւ մեր տրամադրութեան կը յանձնուի հայ աղօթքի տանարը. Առաջնորդ Սրբազանը յատկապէս ընդգծեց, թէ եկեղեցւոյ բուն առաքելութիւնը այժմ կը սկսի. եւ յորդորեց ներկաները՝ ըսելով. «Ինչպէս որ մինչեւ հիմա համայնքի բոլոր միութիւններն ու անդամները սիրով համագործակցեցան եւ հասան եկեղեցաշինութեան օրհնեալ այս հանգրուանին, այսուհետեւ ջանալու են նոյն ոգիով ձգտիլ հոգեւոր եկեղեցիի շինութեան եւ պայծառութեան, եւ այս գծով ձեզմէ իւրաքանչիւրը ընելիք ունի, սկսելով հովիւէն, հոգաբարձութենէն մինչեւ համայնքի ամենափոքր անդամը:

«Հոգեգալստեան օրը, առաջին եկեղեցւոյ անդամներն ու Առաքելները երկնային գօրութեամբ եւ շնորհներով օժտող Ս. Հոգին ձեզ եւս օրհնէ եւ լեցնէ երկնային շնորհներով»:

Յետ Ս. Պատարագին, Դպրաց Դասը թափօր կազմեց եւ «Ուրախ Լեր» շարականի երգեցողութեամբ, Սրբազան Հայրը

ուղղուեցաւ Վերապրող Հայ Մօր յուշակոթողը, որ ֆողով ծածկուած էր: Յուշարձանը բարերարներու ներկայութեան, ֆողագերծուեցաւ:

Սրբազան Հայրը կարդաց կանոնական աղօթքը, կատարեց պաշտօնական բացումը, ապա օրհնեց եւ շնորհաւորեց բարերարներ Կէրի-Կարպիս եւ Տօրիս Պէննէ Տիրացու ամուլը:

Եկեղեցւոյ բակին մէջ տեղի ունեցաւ նաեւ գեղարուեստական կոկիկ յայտագիր մը: «Լաս Վեկասի Հայ Պարողներ» փոքրերու պարախումբը ներկայացուց 3 խմբային պարեր:

Առաջնորդ Սրբազանն ու ներկաները մասնակից դարձան ճաշկերոյթին, որ Լաս Վեկասի ՀՕՄԻ «Շուշի» մասնաճիւղը յանձն առած էր ամրոգող պատրաստութիւնն ու սպասարկութիւնը: Մասնաճիւղի ատենապետ Տիկին Լիլա Տարագնեան խօսք առնելով, անդրադարձաւ ՀՕՄԻ բազմաճիւղ գործունէութեան, յատկապէս նշելով որ 20 տարիէ ի վեր կը հովանաւորեն Լաս Վեկասի շաքաթօրեայ վարժարանը: Եղան սրտաբուխ նուիրատուութիւններ:

Հուսկ, Առաջնորդ Սրբազան Հօր «Պահպանիչ» աղօթքով եւ օրհնութեամբ վերջ գտան կիրակնօրեայ հանդիսութիւնները: Լաս Վեկասի մեր համայնքը ապրեցաւ հոգեպարար օր մը եւս:

ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ 98-ԱՄԵԱԿԻ ՅԻՇԱՏԱԿՈՒՄ ԱՐԵՒՄՏԵԱՆ ՄԵՐ ԹԵՄԻՆ ՄԷՋ

ՔԱԼԻԳՈՐՆԻՈՅ ԾԵՐԱԿՈՑՏԻ ՆԻՍՏԻՆ

«Այսօր, երբ կը յիշատակեմք ազգի ու հաւատքի պաշտպանութեան համար 1915ին ինկած՝ հայութեան մէկ ու կէս միլիոն նահատակները, կը յիշեմք նաեւ բոլոր անոնք, որոնք պատմութեան մէջ նմանօրինակ վայրագութեանց զոհ գացած են: Այսօր, մենք նաեւ կը վերանորոգեմք մեր յանձնառութիւնը եւ պարտականութիւնը՝ շարունակելու համար մարդկութեան մօտ զգոնութիւն արթնցնելու եւ պատմական իրականութեանց նկատմամբ իրազեկութիւն ստեղծելու մեր նիգերը: Մեր միացեալ գործը, աննահանջ վնասկամութիւնն ու ուժգին հնչող աղօթքներն ու ձայները վստահաբար մեզ պիտի առաջնորդեն դէպի արդարութիւն. անկէ ետք միայն մեր նահատակներուն հոգիները հանգիստ պիտի գտնեն», աղօթեց Թեմիս բարեխնամ Առաջնորդ Բարձր. Տ. Մուշեղ Արք. Մարտիրոսեան, Երկուշաբթի, 15 Ապրիլին, Սափրամենթոյի մէջ, Քալիֆորնիոյ Ծերակոյտի յատուկ նիստին բացման պահուն, որ, համաձայն տարիներու աւանդութեան, յատկացուած էր Հայկական Ցեղասպանութեան յիշատակումին:

Հայ Դատի Արեւմտեան Միացեալ Նահանգներու յանձնախումբի ատենապետ Տիկին Նորա Յովսէփեան եւ ծառայողներ, ինչպէս նաեւ հարիւրաւոր հայորդիներ Սափրամենթո ժամադրուած էին, մասնակից ըլլալու համար յիշատակումին: Առաջնորդ Սրբազա-

նին կողքին, ներկայ էր Ֆրեզնոյի Ս. Երրորդութիւն Մայր եկեղեցւոյ հոգեւոր հովիւ Արք. Տ. Վահան Քիւնյ. Կոստանեան:

«Փառք եւ շնորհակալութիւն Ամենակալին, որ մեզի ընծայեց Ցեղասպանութեան 98րդ տարեդարձը Ծերակոյտի անդամ բարեկամներու հետ նշելու առիթը», ըսաւ Առաջնորդ Սրբազանը, որ նաեւ շնորհակալութեան խօսք ուղղեց ընտրեալ պաշտօնատարներուն, «որոնք հաւատարմօրէն ու խիզախ կերպով կը կանգնին մեր կողքին, ի խնդիր մարդկային իրաւունքներու, արժանապատուութեան եւ համայն մարդկութեան համար արդարութիւն հետապնդելու միացեալ պայքարի նամբուն մէջ:

Ծերակոյտն ու Ներկայացուցիչներու Տունը միաձայնութեամբ որդեգրեցին SRJ2 բանաձեւը, որ կը վերահաստատէ Ցեղասպանութեան խորհրդարանի նախաձեռնութիւնը: Նահանգային խորհրդարանի զոյգ ժողովները նաեւ միասնաբար որդեգրեցին Ցեղասպանութեան նախաձեռնութիւն Թիւ 2 բանաձեւը, ներկայացուած՝ հայազգի խորհրդարանականներ Խաչօ Աչանեանի եւ Ատրին Նազարեանի կողմէ: Բանաձեւը նախաձեռնուելու տայ 1915էն 1923 տարիներուն տեղի ունեցած Ցեղասպանութեան եւ կը պահանջէ Միացեալ Նահանգներու դաշնակցային խորհրդարանէն ու հանրապետութեան նախագահէն, որ պաշտօնապէս նախաձեռնէ Ցեղասպանութիւնը եւ հետեւողականօրէն վերահաստատեն նախաձեռն կեցումները:

Յուզիչ ժեսթով մը, Ծերակոյտը այնուհետեւ դադրեցուց իր նիստը, ի յարգանս Տիրամայր Մարի Մարտիրոսեանի, որ իր մահկանացուն կնքած էր չորս տարի առաջ, ճիշդ նոյն օր՝ 15 Ապրիլին: Ծերակոյտական Տր Լիոն, յանուն Ծերակոյտի իր պաշտօնակիցներուն, Առաջնորդ Սրբազանին յանձնեց Տիրամայր Մարի Մարտիրոսեանի յիշատակին յարգանք արտայայտող յայտարարագիր մը: Նիստէն ետք, պաշտօնական ընդունելութիւն մը տեղի ունեցաւ, հիւրընկալութեամբ Ներկայացուցիչներու Տան անդամներէն Խաչօ Աչանեանի, Ատրին Նազարեանի եւ Ծերակոյտական Քեւին Տր Լիոնի: Առաջնորդ Սրբազանը կատարեց բացման աղօթքը:

BOARD OF SUPERVISORS-Ի ՆԻՍՏԸ

Ցեղասպանության 98ամեակի յիշատակման յատկացուած պաշտօնական հանդիսութիւններու ծիրին մէջ, Երեւնաքթի, 23 Ապրիլի առաւօտուն, Լոս Աննելլսի Board of Supervisorsը իր նիստը յատկացուցած էր 1915էն 1923 տարիներուն նահատակուած հայերու յիշատակին, նախաձեռնութեամբ խորհուրդի նախագահ Մայրլ Անթոնովիչի:

Յանուն Թեմիս բարեխնամ Առաջնորդ Բարձր. Տ. Մուշեղ Արք. Մարտիրոսեանին, նիստին ներկայ եղան Կրօնական Ժողովի աւտենապետ Գերայ. Տ. Միւռոն Ծ. Վրդ. Ազնիկեան եւ Արժ. Տ. Արտակ Քինյ. Տէմիրնեան ու Արժ. Տ. Ղեւոնդ Քինյ. Քիրագեան: Ներկայ էին նաեւ Գերշ. Տ. Վաչէ Արք. Յովսէփեան, Հայաստանի հիւպատոսարանի եւ հայկական կուսակցութեանց ներկայացուցիչներ: Խորհուրդը որդեգրեց բանաձեւ մը, որ Ապրիլ 24ը կը նանչնայ իբրեւ Ցեղասպանութեան նահատակներու յիշատակման օր: Անթոնովիչ այս բովանդակութեամբ յայտարարութեան մը բանաձեւը յանձնեց Գերշ. Տ. Վաչէ Արք. Յովսէփեանի եւ Գերայ. Տ. Միւռոն Ծ. Վրդ. Ազնիկեանի, որոնք ողջունեցին արդարութեան հետամտող այս որոշումը եւ դրուատեցին պաշտօնական այս խորհուրդին նախաձեռնութիւնը: Անթոնովիչ յայտարարեց, թէ Լոս Աննելլսը բնակավայրն է Միացեալ Նահանգներու ամենէն հայաշատ օնախին, համայնք մը, որ այս երկիրը կը հարստացնէ առեւտուրի, երկրագործութեան, ուսումնական, բժշկագիտութեան եւ կառավարական ասպարէզներուն մէջ իր ներդրումներով: Իսկ խօսելով Ցեղասպանութեան եւ զայն յիշատակելու կեցուածքին մասին, Անթոնովիչ ընդգծեց, որ այդ վայրագութիւնները հետեւողականօրէն յիշելով ու դատապարտելով՝ Լոս Աննելլս գաւառը յուշարար կը հանդիսանայ, որպէսզի արթուն ըլլանք՝ ապագային նման արարքներ կանխարգիլելու մտասեւեռումով:

ՄԻԱՑԵԱԼ Ս. ՊԱՏԱՐԱԳ

Ցեղասպանութեան 98ամեակին առիթով, Երեւնաքթի, 23 Ապրիլի երեկոյեան, Պըր-

պէնֆի Ս. Ղեւոնդեանց Տանարին մէջ տեղի ունեցաւ միացեալ Ս. Պատարագ, մասնակցութեամբ հայկական երեք յարանուանութեանց հոգեւոր առաջնորդներուն եւ խումներամ բազմութեան:

Ս. Պատարագը մատուցեց Թեմիս բարեխնամ Առաջնորդ Բարձր. Տ. Մուշեղ Արք. Մարտիրոսեան: Պատգամ մը ուղղեց Արեւմտեան Թեմի Առաջնորդ Գերշ. Տ. Յովնան Արք. Տէրտէրեան, իսկ Հայ Կաթողիկէ համայնքի հիւսիսային Ամերիկայի Առաջնորդ Գերայայծառ Միքայէլ Եպսկ. Մուրատեան, Հայ Աւետ. Եկեղեցիներու միութեան Հովիւ Վեր. Յովսէփ Մաթոսեան եւ պատարագիչ Առաջնորդ Սրբազանը արտասանեցին սրտի խօսքեր: Թեմիս բարեխնամ Առաջնորդը իր խօսքին մէջ նշեց, որ այսօր Ս. Պատարագ կը մատուցէ մեր նահատակներուն կտակին հաւատարմութեան ու մեր ուխտին վերանորոգման ոգիով. այսօր ու միշտ պէտք է յիշել մեր նահատակները, որոնք իրենց կեանքը զոհեցին վասն հայրենիքի ու հաւատքի, հետեւարար, իւրաքանչիւր Ապրիլ 24 անոնց զոհաբերութեան պատգամէն բխող խորհուրդներուն հաւատարմութեան օր է:

Մեր մէկ ու կէս միլիոն զոհերը նահատակութեան եւ իրենց կեանքերը զոհաբերեցին, որպէսզի մեր Ժողովուրդին յաւերժութիւնը ապահովուի, շեշտեց Առաջնորդ Սրբազանը, որ անդրադարձաւ նաեւ Ս. Աթոռոյս գահակալ Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Արամ Ա. Կաթողիկոսի պահանջատիրական յայտարարութեանց, յիշեցնելով, որ Հայաստանեայց Առաքելական Եկեղեցին եւ մեր Ժողովուրդը նոյնացած են իրաւատիրութեան կեցուածքին մէջ:

Ս. Պատարագէն ետք, հոգեւոր հայ-

րերն ու ուխտաւոր ժողովուրդը համախմբուեցան տաճարի շրջափակին մէջ կանգնող խաչքարին շուրջ, հոգեհանգստեան արարողութեամբ գլուխ խոնարհեցուցին նահատակներու անմեռ յիշատակին:

**ՄՈՆԹԵՊԵԼԼՈՅԻ ՆԱՀԱՏԱԿԱՑ
ՅՈՒՇԱՐՁԱՆԻՆ ԱՌՋԵԻ, ՔԱՅԼԱՐՇԱԽ,
ՅՈՒՇԱՀԱՆԴԵՄՆԵՐ**

Զորեմբաքթի, 24 Ապրիլի կէսօրին, հայկական երեք յարանուանութեանց հոգեւոր առաջնորդները, հոգեւորականներ, հայկական կուսակցութեանց եւ միութեանց ներկայացուցիչներ, ինչպէս նաեւ սկաւառներու փաղանգ մը համախմբուեցան Մոնթեպելլոյի Նահատակաց Յուշարձանին շուրջ, ոգեկոչման ձեռնարկին համար: Հաւաքը կազմակերպուած էր մեր գաղութի միացեալ մարմինին կողմէ:

Աւանդական այս հաւաքին ներկայ էին Հայաստանի գլխաւոր հիւպատոսը՝ Գրիգոր Յովհաննէսեան, Լոս Անճելըսի փաղափայտ Անթոնիօ Վիարակոսա, նահանգային խորհրդարանական եւ փաղափայտութեանց ներկայացուցիչներ եւ այլ պաշտօնական անձնաւորութիւններ:

Գլխաւոր բանախօսն էր դատաւոր Ճեֆրի Ռապրթսըն, Անգլիայէն. խօսք առին նաեւ ներկայացուցչական հանգամանքով այլ անձնաւորութիւններ, կուսակցական եւ Հայ Դատի ներկայացուցիչներ: Բանախօսները վեր առին Ցեղասպանութեան պատմական իրողութիւնն ու վերահաստատեցին հայութեան իրաւատիրութիւնը: Աւարտին, տեղի ունեցաւ հոգեհանգիստ, որմէ ետք, հաւատացեալները ծաղիկներ զետեղեցին խաչքարին:

Նոյն օրը, առաւօտուն, Հոլիվուտի մէջ տեղի ունեցաւ Միացեալ Հայ Երիտասարդութեան կազմակերպած ֆայարշաւ-հաւաք: Առաջնորդ Սրբազանն ու հոգեւոր հայրեր աղօթքով օրհնեցին կազմակերպող երիտասարդներն ու մասնակցիները, ապա առաջնորդեցին ֆայարշաւը: Առաջնորդ Սրբազանին կողքին էին Տ. Վիգէն Ա. Քինյ. Վասիլեան եւ Տ. Նարեկ Ա. Քինյ. Փեհիլվանեան: Քայլարշաւի աւարտին, յանուն Առաջնորդ Սրբազանին՝ Տ. Վիգէն Ա. Քահանայ խօսք առաւ եւ խրախուսեց երիտասարդներն ու մեր ժողովուրդը՝ աննահանջ շարունակելու մեր իրաւատիրական պայքարը:

Իսկ Երեմբաքթի, 23 Ապրիլի երեկոյեան, Միացեալ Հայ Երիտասարդութեան կազմակերպութեամբ, Կլեմտէյի Civic Auditorium-ին մէջ տեղի ունեցաւ հսկումի երեկոյ: Զորեմբաքթի, 24 Ապրիլի երեկոյեան, Կլեմտէյի փաղափայտութեան կողմէ կազմակերպուած էր յուշ երեկոյ, փաղափ «Ալեքս» սրահին մէջ: Յանուն Առաջնորդ Սրբազան Հօր, ներկայ եղաւ Գերպ. Միւռոն Ծ. Վրդ. Ազնիկեան. ներկայ էին նաեւ Կլեմտէյի Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ հոգեւոր հովիւները՝ Արժ. Տ. Վազգէն Քինյ. Աթմանեան, Տ. Արտակ Քինյ. Տէմիրբեան եւ Տ. Կոմիտաս Քինյ. Թորոսեան: Գեղարուեստական յայտագիրին մասնակցութիւն րերին Ազգ. Վ. եւ Ա. Շամլեան վարժարանի աշակերտները:

ՀԱՅԱՍՏԱՆ ՈՒԽՏԱԳՆԱՑՈՒԹԵՆԷ ՎԵՐԱԴԱՐՁԷՆ ԵՏԲ

**ԱԶԳ. Վ. ԵՒ Ա. ՇԱՄԼԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ
ԱՇԱԿԵՐՏՆԵՐԸ ԱԶԳ. ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐՆ
ԱՅՑԵԼԵՑԻՆ**

Ազգային Անուշ եւ Վահան Շամլեան վարժարանի աւարտական դասարանի աշակերտները Ձորեֆշաբթի, 17 Ապրիլի առաւօտուն, Հայաստան ուխտագնացութենէ իրենց վերադարձին առիթով, այցելեցին Ազգային Առաջնորդարան եւ մտերմիկ պահ մը ունեցան Առաջնորդ Սրբազանին ու հոգեւոր հայրերու հետ: Անոնք մերկայացուցին գեղարուեստական յայտագիր մը, նաեւ պատմեցին Հայաստանէն իրենց ֆաղած տպաւորութիւններուն մասին:

Տրդ կարգի աշակերտները, վարժարանի փոխ տնօրէնուհի Տիկին Ռիթա Գաբրիէլեանի, դաստիարակներու եւ ծնողներու ընկերակցութեամբ, Ազգ. Առաջնորդարան հասան ժամը 10ին եւ դիմաւորուեցան Թեմիս բարեխնամ Առաջնորդ Բարձր. Տ. Մուշեղ Մարտիրոսեանի կողմէ, որուն կողքին էին Գերայ. Տ. Միւռոն Ծ. Վրդ. Ազնիկեան, Արժ. Տ. Կոմիտաս Քհնյ. Թորոսեան եւ Արժ. Տ. Ղեւոնդ Քհնյ. Քիրազեան: «Ա. Տրդատ եւ Ա. Աշխէն» մատուոյն մէջ, հոգեւոր հայրերն ու աշակերտները ունեցան աղօթքի պահ մը. Տէրունական Աղօթքէ ետք, երգութեան Ա. Ցարութեան տօնի շարականներ: Ապա, աշակերտները ուղղութեան «Տիգրան եւ Զարուհի Տէր Ղազարեան» սրահ, ուր մերկայացուցին իրենց պատրաստած սեղմբայց տպաւորիչ յայտագիրը: Հանդիսավարն էր Միշէլ Կարապետեան, որ առաջին հերթին հրաւիրեց իր դասընկերներէն Արէն Աղա-

մանուկեանը, որպէսզի արտասանէ ողջոյնի խօսք: Արէն Աղամանուկեան յայտնեց, որ Հայաստան ուխտագնացութենէ վերադարձին, այս օրը իրենց համար նոր ուխտի օր է, վերահաստատելու հաւատարմութիւնը մեր լեզուին ու մշակոյթին: Ան նշեց, որ Հայաստանի մէջ ինք եւ դասընկերները հաղորդակից եղած են Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչի եւ Ս. Մեսրոպ Մաշտոցի ոգիին ու ժառանգութեանց, որոնք անցած են իրենց հոգիին եւ այժմ, իրենք գիրենք աւելի՛ հայ կը զգան:

Յայտագիրին մաս կը կազմէին դաշնակի վրայ նուագ եւ խմբային արտասանութիւններ: Իր օրհնութեան խօսքին մէջ, Առաջնորդ Սրբազանը ողջունեց աշակերտներուն մերկայութիւնը, գոհունակութիւն յայտնելով, որ Հայաստան ուխտ երթալէ ետք, անոնք այսօր Ազգի Տունը եկած են իբրեւ երկրորդ ուխտատեղի եւ կը վերանորոգեն մեր լեզուին, մշակոյթին ու հաւատքին հանդէպ իրենց հաւատարմութիւնը:

Առաջնորդ Սրբազանը դրուատիփով արտայայտուեցաւ մերկայացուած յայտագիրին մասին, գնահատելով վարժարանի տնօրէնին, փոխ տնօրէնին, ուսուցիչներուն եւ ծնողներուն յանձնառութիւնը՝ նոր սերունդի դաստիարակութեան գործին մէջ:

Առաջնորդ Սրբազանը աշակերտները հարցապնդեց Հայաստանէն իրենց ֆաղած տպաւորութիւններուն մասին, նաեւ յորդորեց վերանորոգել մեր նահատակներու կտակին հաւատարմութեան ուխտը:

Վերջապէս, Առաջնորդ Սրբազանը յորդորեց, որ տարեվերջին, երբ շրջանաւարտ պիտի ըլլան հայկական այս վարժարանէն, անոր յարկին տակ իրենց ստացած ուսումն ու հայկական շունչը պահեն իրենց հոգիներուն մէջ ու ապագային, լծուին մեր ժողովուրդի ծառայութեան: Առաջնորդ Սրբազանին փակման աղօթքէն ետք, հանդիպումը վերջ գտաւ «Կիլիկիա»ի եւ Հայաստանի ֆայլերգին երգեցողութեամբ:

ԽԱՋԻԿ ՍՐԿ. ՇԱՆՆԱԳԵԱՆ ԴԱՍԱԽՕՍԵՑ ՀԱՐԱՒԱՅԻՆ ՔԱԼԻՖՈՐՆԻՈՅ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻՆ ՄԷՋ

Փրոֆ. Հրայր Տեֆմենյանի ու USC համալսարանի Հայկական ամպիոնի հրաւերով, ու Թեմիս բարեխնամ Առաջնորդ Բարձր. Տ. Մուշեղ Արք. Մարտիրոսեանի տնօրինութեամբ, Երկուշաբթի, 8 Ապրիլի առաւօտեան, Բարեշնորհ Խաչիկ Սրկ. Շաննագեան մասնակցութիւն քերաւ Հարաւային Փալիֆորնիոյ Համալսարանին մէջ տեղի ունեցած համագումարի մը:

Նկատի ունենալով, որ Ապրիլ ամսուան մէջ տեղի կ'ունենար համագումարը, կազմակերպող ամպիոնը նաեւ հրաւիրած էր Փրոֆ. Սոնա Յարութիւնեանը՝ Վենետիկի Համալսարանէն, որպէսզի ներկայացնէ իր թարգմանած Skylark Farm գիրքը:

Առաջին դասախօսութեան աւարտին, Բարեշնորհ Սարկաւագը հրաւիրութեցաւ ներկայացնելու իր նիւթը՝ «Հայց. Առաք. Եկեղեցւոյ պատմութիւնը եւ 21րդ դարու մեր եկեղեցւոյ իրավիճակը՝ Սփիւոֆի ու Հայաստանի մէջ», կեդրոնաւանդով զանազան մարտահրաւերներու վրայ:

Բարեշնորհ Սարկաւագ աշակերտներուն ներկայացուց մեր եկեղեցւոյ հիմնադրութեան պատմութիւնը՝ Ս. Թադէոս եւ Ս. Բարթողիմէոս առաքելներէն մինչեւ Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ, նաեւ Ս. Թարգմանիչներէն մինչեւ Փաղկեդոնի ժողովը: Ապա՝ բացատրեց թէ այս բոլորը մեր մշակոյթին ու ժողովուրդի հաւատքի ամրապնդման մէջ ի՞նչ ներգործութիւններ ունեցած են: Բարշ.

Սարկաւագը իր խօսքը աւարտեց անդրադառնալով եկեղեցւոյ եւ երիտասարդութեան փոխ-յարաբերութեան մասին, շեշտելով թէ երիտասարդները ամէնէն կարեւոր դերը ունին Հայց. Առաք. Եկեղեցւոյ ներկայ վիճակին ու ապագայի կերտումին մէջ՝ թէ՛ ընդօրինակելու եւ թէ՛ Հայաստանի այժմու պայմաններուն մէջ:

Հետեւեցէ՛ք «Հորիզոն» եւ «USArmenia» պատկերասփիւռի Ազգային Առաջնորդարանի «Եկեղեցին Հայկական» շաբաթական յայտագրին, ուր ամէն Կիրակի, առաւօտեան ժամը 9:00-10:00, մեր հանդիսատեսներուն կը փոխանցուին հոգեւոր պատգամ - քարոզներ, կ'ուսուցուի Աստուծոյ խօսքը եւ տեղեկութիւններ կը փոխանցուին Թեմիս կրօնական, եկեղեցական գործունէութիւններու իրադարձութիւններուն, ինչպէս նաեւ Մեծի Տանն Կիլիկոյ Կաթողիկոսութեան մասին: Նոյն ծրագիրը կը սփռուի նաեւ ամէն Կիրակի, յետ միջօրէի ժամը 1:00-2:00, ICFN (International Christian Family Network), պատկերասփիւռի 382 կայանէն: Իսկ Ֆրեզնոյի մէջ, Կիրակի առտունները՝ ժամը 9ին, յայտագիրը կը սփռուի Me TV կայանէն: Հաղորդումը կը սփռուի նաեւ «Հայութեան Ձայն» ձայնասփիւռէն:-

Please visit (www.armenianvoice.com), [previously www.radioaga.com] to view the program on Sundays 9-10:30am, and on www.youtube.com/westernprelacy

Ֆրենչնոնի Ս. Երրորդ-Պիտի-Եկեղեցին Հիերոնիմուսյան թեմում

ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՐԵՍՓՈԽԱՆԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎԻ 41ՐԴ ՆՍՏԱՇՐՋԱՆԸ ԳՆԱՀԱՏԱՆՔ ԱՐՁԱՆԱԳՐԵՑ ԱՌԱՋՆՈՐԴ ՍՐԲԱՋԱՆԻՆ ԵՒ ԸՆՏՐԵԱԼ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐՈՒ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹԵԱՆ ՄԱՍԻՆ

Արեւմտեան Մեր Թեմի Ազգային Երեսփոխանական Ժողովի 41րդ նստաշրջանի նախօրեակին, Երեւնաթի, 16 Ապրիլին, Ս. Նահատակաց եկեղեցւոյ յարկին տակ տեղի ունեցաւ հոգեւորականաց համագումարը, նախագահութեամբ Թեմիս քարեխնամ Առաջնորդ Բարձր. Տ. Մուշեղ Արք. Մարտիրոսեանի ու մասնակցութեամբ հոգեւորականաց դասու անդամներուն:

Արեւմտեան մեր Թեմի Ազգային Երեսփոխանական Ժողովը 19 եւ 20 Ապրիլին, Ֆրեյնոնի Ս. Երրորդութիւն Մայր եկեղեցւոյ յարկին տակ գումարեց իր 41րդ ընթացիկ նստաշրջանը, նախագահութեամբ Թեմիս քարեխնամ Առաջնորդ Բարձր. Տ. Մուշեղ Արք. Մարտիրոսեանի եւ մասնակցութեամբ բոլոր ծխական շրջաններու եւ կրթական մարզի ներկայացուցիչներու: Ներկայ էին Ազգ. Կեդրոնական Վարչութեան անդամ Տի-

ար Խաժակ Տիֆինեան, ծխական շրջաններու հոգաբարձութեանց առեւնապետները կամ ներկայացուցիչներ, Ազգ. Վարժարաններու Խնամակալ Մարմինի ներկայացուցիչներ եւ Մանկամտօրներու վարիչներ ու CASPSի ներկայացուցիչը: Հիւրաբար ներկայ էր քարեքար Տիար Ժան Պետրոսեան: Երկօրեայ նստաշրջանը յաջողութեամբ աւարտեց իր աշխատանքը, քարձր գնահատանք արձանագրելով Առաջնորդ Սրբազանին, Կրօնական Ժողովի, Ազգ. վարչութեան, Ազգ. Վարժարաններու Խնամակալ Մարմինին ու անոնց հովանիին տակ գործող բոլոր միաւորներուն աշխատանքին մասին: Ժողովը նաեւ ընտրեց մեր Թեմի 15 պատգամաւորներն ու երեք փոխանդամներ, նկատի ունենալով, որ Յունիս 12էն 15ին, Անթիլիասի մէջ տեղի պիտի ունենար Ազգային Ընդհանուր Ժողով:

ԲԱՑՈՒՄԸ

Ազգային երեսփոխանական ժողովի նստաշրջանը բացուեցաւ Ուրբաթ, 19 Ապրիլի կէսօրէ ետք ժամը 2:45ին, հաւաքական աղօթքով, զոր առաջնորդեցին Առաջնորդ Սրբազանն ու հոգեւորականաց դասը: Ժողովը օրինական մեծամասնութիւն ունէր:

Առաջնորդ Սրբազանը, Ազգ. Երեսփոխանական ժողովի 41րդ նստաշրջանը բացւած յայտարարելով, հրաւիրեց Գերազ. Տ. Միւռնոն Ծ. Վրդ. Ազնիկեանը ընթերցելու ժողովիս ուղղուած՝ Ս. Աթոռոյս գահակալ Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Արամ Ա. Կաթողիկոսին օրհնութեան խօսքն ու պատգամը:

Վեհափառ Հայրապետը, ողջունելով մասնակիցները, կարեւորութեամբ վեր կ'առնէր այս ժողովին դերը՝ Թեմի հարցերը քննարկելու եւ բարելաւման ճիգերուն մէջ: Ն.Ս. Օծութիւնը ժողովականներն ու գործակիցները կը յորդորէր հոգածու ըլլալու յատկապէս երիտասարդութեան նկատմամբ եւ մատակարարելու հոգեւորական եւ մարդու թի կարիքները:

Տեղի ունեցաւ դիւանի ընտրութիւն. ատենապետ ընտրուեցան Տեարթ Նազարէթ Ծատուրեան եւ Ներսէս Դշոյեան, իսկ ատենադպիր՝ Տեարթ Վարուժան Տէր Սիմոնեան եւ Համօ Գասպարեան:

Ողջոյնի խօսքեր արտասանեցին, յաջորդաբար, Ազգ. Կեդրոնական Վարչութեան ներկայացուցիչը, Թեմիս Ազգ. Վարչութեան ատենապետուհի Տիկին Ռիմա Պօղոսեան եւ հիւրընկալ եկեղեցւոյ հոգաբարձութեան ատենապետ Տիար Վարուժան Տէր Սիմոնեան:

Տիար Տիֆինեան ողջունեց ժողովականները, ապա մեկնակէտ առնելով Վեհափառ Հայրապետին նորագոյն գիրքին՝ Taking the Church to the People գիրքին մէջ արձանագրուած մտածումներն ու մտասեւեոումները, շեշտեց, որ բոլորս հրաւիրուած ենք եկեղեցւոյ նամբով ծառայելու մեր ժողովուրդին: Պէտք է ընել մեր կարելին ու առաւելագոյնը: Ան կոչ ուղղեց աշխատանքները յառաջ տանիլ գործակցաբար, գնահատանք արձանագրեց բոլոր ծառայողներուն, ներկայացուցիչներուն, ու յատկապէս Լաս Վեկասի Ս. Կարապետ եկեղեցւոյ ծխական համայնքին, որ վերջերս ունեցաւ իր նոր եկեղեցին:

Տիկին Ռիմա Պօղոսեան, ողջունելով ներկաները, յարգանքի խօսք ուղղեց մեր եկեղեցւոյ ու ժողովուրդին այն ծառայողներուն, որոնք առյաւէտ բաժնուած են մեզմէ: Ան կանգ առաւ այս ժողովին դերին վրայ, որ կոչուած է կատարելու քննարկում, գնահատանքներ, քննադատութիւններ, այս բոլորը կը կատարուին շինիչ եւ լուրջ մօտեցումով: Տիկին Պօղոսեան կոչ ուղղեց որ բոլորը շինիչ ներդրում ունենան այս ժողովի աշխատանքներուն մէջ, ու իր խօսքը եզրափակեց շնորհակալութեան խօսք ուղղելով Առաջնորդ Սրբազանին ու գործակից ժողովականներուն, նաեւ յատուկ շնորհակալութիւն՝ Ս. Երրորդութիւն եկեղեցւոյ հովիւին ու հոգաբարձութեան, որոնք կը հիւրընկալեն ժողովը:

Տիար Վարուժան Տէր Սիմոնեան բարի գալուստ մաղթեց հիւր ժողովականներուն եւ յաջողութիւն՝ ժողովի աշխատանքներուն: Ժողովի բացման իր պատգամին մէջ, Առաջնորդ Սրբազանը նախ եւ առաջ փառք տուաւ Աստուծոյ, որ առիթ ընծայած է տարի մը եւս ծառայելու մեր եկեղեցւոյ ու ժողովուրդին, ողջունեց հիւրընկալ եկեղեցւոյ հովիւն ու հոգաբարձութիւնը, եւ անդրադառնալով, որ այս ժողովը մեր Թեմի պատմութեան 41րդ նիստն է, կարգ մը խորհրդածութիւններու բաժնեկից դարձուց մասնակիցները: Առաջնորդ Սրբազանը յայտնեց, որ 2013ը յիշատակելի թուական է, որովհետեւ Ս. Աթոռին ու Թեմերուն հետ, մեր Թեմը եւս կը յիշատակէ Ս. Աթոռոյս նախկին գահակալներէն՝ հոգելոյս Տ. Տ. Զարեհ Ա. եւ Խո-

րէն Ա. Կաթողիկոսներուն վախճանման յաջորդաբար 50րդ եւ 30րդ տարելիցները: Առաջնորդ Սրբազանը կանգ առաւ երկու կաթողիկոսներուն ծառայական կեանքին վրայ, ընդհանրապէս Ս. Աթոռոյս պատմութեան ու յատկապէս մեր Թեմի կազմութեան մէջ, ընդգծելով, որ այդ իրագործումը եղաւ մեր Ժողովուրդին համար փրկութեան լաստ, իսկ վեհափառ հայրապետները նաւապետներ էին: Առաջնորդ Սրբազանը կոչ ուղղեց հաւատարիմ մնալու Ս. Աթոռոյս առաքելութեան ու հոգեւոյս վեհափառներու կտակին, Կաթողիկոսութեան ջահէն տարածուող լոյսը հասցնել նոր շրջաններ: Այս առումով, կարեւոր իրագործում մը արձանագրուեցաւ 14 Ապրիլ շաբաթավերջին, Լաս Վեկասի մէջ, Ս. Կարապետ եկեղեցւոյ շինութեան ամբողջացումով ու օծումով:

Քուէախոյզ եւ բանաձեւի յանձնախումբերու ընտրութիւններէն ետք, ծխական շրջաններու հոգաբարձութեանց եւ ծխական յանձնախումբերու ատենապետները կամ ներկայացուցիչները տուին հակիրճ գեկուցումներ՝ իրենց աշխատանքի տարբեր մարգերուն մասին: Զեկուցումները կ'ընդգրկէին շինարարական, կրթական մարգերը, հրա-

պարակային ձեռնարկներ, կրթական եւ Կիրակնօրեայի աշխատանքները, ժողովուրդին մատուցուած ծառայութիւններ, ինչպէս նաեւ ընթացքի մէջ եղող ծրագիրներ, եկեղեցիներուն դիմագրաւած մարտահրաւերները, եկեղեցաշինութեան առաջադրանքները:

Ժողովականները գոհունակութեամբ լսեցին մանաւանդ Լաս Վեկասի Ս. Կարապետ եկեղեցւոյ ծխական յանձնախումբի ատենապետ Տիար Ատրուշան Արմէնեանի զեկոյցը, որ մեծ մասամբ կեդրոնացած էր եկեղեցւոյ շինութեան հանգրուաններուն վերայ, մանաւանդ, որ շինարարութիւնը իրականացաւ նուազ քան մէկ տարուան ժամանակամիջոցին: Ցուցադրուեցաւ Լաս Վեկասի Ս. Կարապետ եկեղեցւոյ օծման եւ «Գունաբան» սրահի բացման արարողութեանց ժապաւենը:

ՊԱՐԳԵՒԱՏՐՈՒՄ

Բ. Նիստի սկզբնաւորութեան, Ուրբաթ երեկոյ, Առաջնորդ Սրբազանը յայտարարեց, որ Ազգ. Երեսփոխանական Ժողովին, բարի աւանդութիւն է պատուել երախտաւոր ծառայող մը: Այս տարի պատիւի կ'արժանանայ

Ֆրեզնոյի երախտաշատ գաւակներէն Տիար Ճէֆ Գահուէնեան, որ տասնամեակներ շարունակ անսակարկ ծառայած է այս եկեղեցւոյ, անդամ է դպրաց դասին, եղած է Ազգ. Վարչութեան անդամ եւ ծառայած է ամէն մարզի մէջ: Առաջնորդ Սրբազանը Կրօնական Ժողովի ու Ազգ. Վարչութեան ատենապետներուն հետ Տիար Գահուէնեանի յանձնեց յուշանուէր մը:

Տիար Գահուէնեան շնորհակալութիւն յայտնեց այս պատիւին համար, հաստատելով, որ իր ծառայութիւնները պիտի շարունակէ. ան յայտնեց, թէ իր աշխատանքը կատարած է գործակիցներու հետ, դրուատիքով խօսեցաւ Առաջնորդ Սրբազանին մասին, որ Ազգ. Առաջնորդարանի գործունէութիւնը հասցուցած է անմախքեաց մակարդակի: Ան յաջողութիւն մաղթեց ժողովի աշխատանքներուն:

Ժողովը այնուհետեւ ստացաւ նիւթական գործունէութեան մասին զեկուցում եւ լսեց հաշուեմանիչ յանձնախումբին գնահատանքի քանաձեւը: Ժողովականներուն տրամադրուած գրաւոր տեղեկագիրներուն կողմէն, լրացուցիչ տեղեկութիւններ տուին Կրօնական Ժողովի ատենապետ Գերայ. Տ. Միւռոն Ծ. Վրդ. Ազնիկեան, Ազգ. Վարչութեան ատենապետուհի Տիկին Ռիմա Պողոսեան եւ Ազգ. Վարժարաններու Խնամակալ Մարմինի համա-ատենապետներէն Տիկին Մակի Սարգունի, որոնք նաեւ սպառիչ բացատրութիւններ տուին ի պատասխան ժողովականներու հարցումներուն:

«ԱԻԵԼԻ ԳԱՆ ԳՆԱՀԱՏԵԼԻ»

Տեղեկագիրներուն, զեկուցումներուն եւ տրուած յաւելեալ բացատրութիւններուն լոյսին տակ, ժողովականներ ըստ էութեան քննարկում կատարեցին միամեայ աշխատանքի նիւթական եւ բարոյական երեսներուն մասին, որոնք բանաձեւ մը, որ «աւելի քան գնահատելի» գտաւ Առաջնորդ Սրբազանին ու գործադիր իշխանութիւններուն տարած աշխատանքին արդիւնքը:

Առաջին օրուան աշխատանքներու աւարտէն առաջ, ժողովը կատարեց Ազգ. Ընդհանուր Ժողովի մեր Թեմին պատգամաւորներու ընտրութիւնը: Մեր Թեմէն 15 ներ-

կայացուցիչ պիտի մասնակցին Անթիլիասի Ժողովին, իսկ Ազգ. Երեսփոխանական Ժողովը աւանդաբար կ'ընտրէ երեք փոխ անդամ:

Պատգամաւոր ընտրութեան Տիկին Ռիմա Պողոսեան, Տեաք Զորն Զորպանեան, Միքէլ Տէր Յովհաննէսեան, Կայծակ Զէյթեան, Հրայր Պալեան, Նուպար Տէմիրեան, Սարգիս Թաթիկեան, Զօհրապ Քէչեան, Խաչիկ Երեցեան, Վահան Պատիկեան, Մարք Սրկ. Շիրին, Պիլ Սաաթեան, Սարգիս Սեփէթեան, Կարօ Էշկիեան եւ Ատրուշան Արմէնեան, իսկ փոխ անդամներ՝ Տեաք Խաչիկ Թիթիգեան, Ներսէս Դշոյեան եւ Մակի Սարգունի:

Բ. ՕՐՈՒԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԸ

Ազգ. Երեսփոխանական Ժողովը իր աշխատանքները շարունակեց Շաբաթ, 20 Ապրիլին եւ իր լրումին հասցուց կանուխ յետմիջօրէին: Նիստին բացումէն առաջ, Ս. Երրորդութիւն եկեղեցւոյ մէջ տեղի ունեցաւ աղօթքի պահ մը, որուն աւարտին, հիւրընկալ եկեղեցւոյ երեսփոխաններէն բարեշնորհ Մարք Սրկ. Շիրին հետաքրքրական տեղեկութիւններ տուաւ Ֆրեզնոյի հայկական գաղութի կազմաւորման ու հիւրընկալ եկեղեցւոյ պատմութեան մասին. ծանօթ է, որ Ս. Երրորդութիւն եկեղեցին Արեւմտեան Միացեալ Նահանգներու մէջ մեր առաջին եկեղեցին է ու վերջերս տօնեց իր հիմնադրութեան 112րդ տարեդարձը: Յառաջիկայ տարի, պիտի նշուի այժմու եկեղեցւոյ կառուցման 100-ամեակը. նախկին եկեղեցւոյ հրոյ մարակ դառնալէն ետք, այժմու եկեղեցին կառուցուած է 1914ին:

Երկրորդ օրուան աշխատանքները մեծ մասամբ կեդրոնացան յառաջիկայ տարուան

ծրագիրներու մշակման վրայ: Ժողովականներ մասնաւորաբար քննարկեցին կրօնական դաստիարակութեան, ծխական շրջաններու մէջ աշխատանքի հեռանկարներուն եւ տրնտեսական մարտահրաւէները դիմագրաւելու միջոցները, ինչպէս նաեւ Հայ Մօր Տարուան առիթով հանդիսութիւններ ու ձեռնարկներ կազմակերպելու կարելիութիւնները: Ժողովը քննարկեց ու որոշեց նաեւ յառաջիկայ տարուան պիտոնէի նախագիծը, այս բոլորին գործադրութիւնը վստահելով Կրօնական Ժողովին, Ազգ. վարչութեան, Խնամակալ Մարմինին եւ յարակից յանձնախումբերուն:

ՓԱԿՈՒՄ

Ժողովը քննարկեց ու քանադասեց որոշեց նաեւ շարք մը այլ հարցերու մասին, որոնց շարքին էին Ազգ. Ընդհանուր Ժողովին մասնակցող պատգամաւորներուն ուղղուած թելադրանքներ ու մտածումներ:

Ժողովին փակման խօսքը արտասանեց Առաջնորդ Սրբազանը: Ան գնահատանք արձանագրեց դիւանին, ժողովականներուն, ինչպէս նաեւ հիւրընկալ եկեղեցւոյ հովիւին, հոգաբարձութեան, եկեղեցւոյ Men's Societyին, տիկնանց միութեան անդամներուն՝ ժողովին հիւրընկալման համար: Առաջնորդ Սրբազանը արձանագրեց աշխատանքներու համակարգումի եւ անոնց հեզասահ ընթացքը ապահովելու միտող մտածումներ ու թելադրանքներ: Ժողովը վերջ գտաւ Առաջնորդ Սրբազանին աղօթքով եւ «Կիլիկիա» խմբերգումով:

ԱԶԳ. Ռ. ԵՒ Ա. ՓԻԼԻՊՈՍ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ 10ՐԴ ԵՒ 11ՐԴ ԴԱՍԱՐԱՆՆԵՐՈՒ ԱՇԱԿԵՐՏՆԵՐԸ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆ ԱՅՑԵԼԵՑԻՆ

Ապրիլ 24էն երկու օր ետք, Ազգային Առաջնորդարանի յարկը դարձեալ պատանի աշակերտներու խանդավառութեամբ վարակուեցաւ, երբ Ազգային Ռոգ եւ Ալեք Փիլիպոս երկրորդ. վարժարանէն աւելի քան 60 աշակերտներ այցելութեան եկան Ազգի Տունը

եւ արժանացան Թեմիս բարեխնամ Առաջնորդ Բարձր. Տ. Մուշեղ Արք. Մարտիրոսեանի հիւրընկալութեան:

Առաջնորդ Սրբազանին կողքին էին Կրօնական Ժողովի ատենապետ Գերպ. Տ. Միւռոն Ծ. Վրդ. Ազնիկեան եւ Արժ. Տ. Վիգէն Աւ. Քհնյ. Վասիլեան ու Արժ. Տ. Ղեւոնդ Քհնյ. Քիրազեան:

Ազգ. Առաջնորդարան ժամանելէ ետք, աշակերտները խումբ-խումբ առաջնորդւեցան «Ս. Տրդատ եւ Ս. Աշխէն» մատուռը, ուր Առաջնորդ Սրբազանին ու հոգեւոր հայրերուն հետ կարճատեւ հանդիպումէ ետք, անցան «Տիգրան եւ Զարուհի Տէր Ղազարեան» սրահ եւ ներկայացուցին գեղարուեստական յայտագիր մը, համեմուած անակրկալներով:

Յայտագիրը սկսաւ Տէրունական Աղօթքով: Առաջնորդ Սրբազանը յիշեցուց, որ կը գտնուինք Ս. Յարութեան տօնին յաջորդող 40օրեայ տօնական օրերու շրջանին մէջ, ու հրաւիրեց Տ. Ղեւոնդ Քահանան, որ Ս. Յարութեան տօնին նուիրուած շարական մը երգէ: Աշակերտները պատրաստած էին գեղարուեստական կոկիկ յայտագիր մը՝ խմբային արտասանութիւն, երգ եւ նուագ: Յանպատաստից սրտի խօսքեր արտասանեցին 11րդ դասարանէն երկու աշակերտներ, որոնք արտայայտուեցան Հայաստան ուղեւորութեան եւ հայրենի հողին ու մշակոյթին հետ ուղղակի հաղորդակից դառնալու վիճակէն իրենց սպասումներուն մասին: Անոնք նաեւ արտայայտուեցան իրենց կեանքներուն վրայ հայ դպրոցին ու հայ եկեղեցւոյ ներգործութեան մասին, հաստատելով, որ այս այցելութեամբ, կ'ուզեն գործնապէս ապա-

ցուցել, թե հասակ կ'առնեն իբրեւ հայ ֆրիստոնեաներ: Անոնք ապա անակնկալ մը ըրին իրենց ուսուցչուհիներէն՝ Տիկին Թամար Սերայտարեանին, եւ զայն հրաւիրեցին երգով մը մասնակցութիւն բերելու գեղարուեստական յայտագիրին:

Այնուհետեւ, Տ. Վիգէն Աւ. Քահանայ ընդհանուր ծանօթութիւններ տուաւ Առաջնորդարանի աշխատանքներուն ու մեր Թեմի եկեղեցական ու կրթական կեանքին մէջ դերակատարութեան մասին, ու հրաւիրեց Առաջնորդ Սրբազանը տալու իր պատգամը:

Առաջնորդ Սրբազանը գոհունակութեամբ ողջունեց աշակերտներուն ներկայութիւնը եւ գնահատանք արձանագրեց ներկայացուցած գեղեցիկ յայտագիրին մասին. ան շեշտեց, որ այս հաստատութիւնը ազգի տունն է, բոլորս նոյն ազգի զաւակներն ենք, բաժնեկից ենք ուրախութեանց ու տխուր պահերուն, իրարմով կը զօրանանք եւ կը հպարտանանք նուանումներով: Առաջնորդ Սրբազանը կանգ առաւ մեր կրթական օճախներու դերակատարութեան ու բարերար ներգործութեան վրայ, վեր առաւ աշակերտներուն 20 օր ետք հայրենիք ուխտագնացութեան արժէքը, նշելով, որ անիկա առիթ պիտի ըլլայ որպէսզի իւրաքանչիւր աշակերտ ինքզինք աւելի՝ հայ զգայ, ու շեշտեց, որ Ազգ. Առաջնորդարանն ալ փոքր հայրենիք մըն է բազմաթիւ պատնառներով:

Առաջնորդ Սրբազանը անդրադարձաւ նաեւ այն իրողութեան, որ երկու օր առաջ, Ապրիլ 24 էր, երբ ոգեկոչեցինք մեր 1.5 միլիոն նահատակներուն յիշատակը եւ վերանորոգեցինք անոնց կտակին ու պատգամին հաւատարմութեան ուխտը: Ան աշակերտները

յորդորեց փառանք դառնալու մեր մտաւորականներու ժառանգութեան ու պատմութեան, հաւատարիմ մնալու ոչ միայն նահատակներուն, այլ նաեւ դարերէն եկող՝ սրբազան հայրերու ժառանգութեանց, Ս. Սահակի եւ Ս. Մեսրոպի կերտած մշակութային ու հայերէն լեզուի ասանդներուն: Խաչատուր Աբովեան գրած է, որ ազգ մը պահողը իր լեզուն է ու հաւատքը, շարունակեց Առաջնորդ Սրբազանը, իսկ այդ պատգամին վրայ կ'աւելնայ նաեւ Հայ Դատը՝ մեր իրաւունքներու պաշտպանութեան, եւ անոնց համար պայքարի թելադրանքը: Այս իմաստով, Ապրիլ 24ի նախօրեակին, մեր երկու Վեհափառ Հայրապետները միացեալ կոչով մը վերահաստատեցին մեր պահանջատիրութիւնն ու իրաւատիրութեան պայքարի կոչ ըրին բոլորիս, որպէսզի Թուրքիայէն պահանջենք մեր եկեղեցիներն ու բոլոր հայապատկան կալուածները:

Ան յատուկ աղօթք մը կատարեց 11րդ դասարանի աշակերտներուն համար, օրհնելով անոնց նանապարհը դէպի հայրենիք:

Աշակերտները հարցումներ ունէին Առաջնորդ Սրբազանին, որուն պատասխանները յաւելեալ լոյս սփռեցին եկեղեցապատկան մեր հողերուն պահանջատիրութեան, Տէր Զօրի նահատակաց յուշարձանին ու անոր կրած կորուստներուն ու մեր նուիրապետական չորս աթոռներուն մասին: Հանդիպումը վերջ գտաւ Առաջնորդ Սրբազանին «Պահպանիչ»ով, ապա նաեւ «Կիլիկիա»ի ու «Մեր Հայրենիք»ի խմբերգումով: Աշակերտները Առաջնորդ Սրբազանին եւ հոգեւոր հայրերուն հետ ունեցան յիշատակի խմբանկար մը:

ԱՌԱՋՆՈՐԴ ՍՐԲԱԶԱՆԸ ԸՆԴՈՒՆԵՑ

ՊՐԱԶԻԼԻՈՅ ՀԱՅՈՑ ԹԵՄԻ

ԱՌԱՋՆՈՐԴԻՆ ԱՅՑԵԼՈՒԹԻՒՆԸ

Չորեքշաբթի, 1 Մայիսի կէսօրին, Առաջնորդ Սրբազանը ընդունեց այցելութիւնը Պրագիլիոյ Թեմի Առաջնորդ Գերշ. Տ. Տաթեւ Արք. Ղարիպեանի, որ հարազատներու այցելութեան առիթով Լոս Անճելըս կը գտնուէր:

Երկու Սրբազան Հայրերը ունին բազմաթիւ տարիներու բարեկամութիւն, գործակից եղած են Հայաստանի մէջ Քրիստոնէութեան պետական կրօն հոշակման 1700ամեակին առիթով տոնին կազմակերպուած ուխտագնացութիւններուն ծիրին մէջ: Առաջնորդ Սրբազանը ողջունեց հիւր Սրբազանը. անոնք տեղեկութիւններ փոխանակեցին երկու Թեմերու աշխատանքային մարզերուն ու մարտահրաւերներուն, ինչպէս նաեւ հայութիւնը յուզող այժմեական հարցերու մասին:

**ԱԶԳԱՅԻՆ ՖԵՐԱՀԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ
10ՐԴ ԿԱՐԳԻ ԱՇԱԿԵՐՏՆԵՐԸ
ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՌԱՋՈՐԴԱՐԱՆ
ԱՅՑԵԼՆԵՑԻՆ**

Ազգային Ֆերահեան վարժարանի 10-րդ կարգի աշակերտները Հինգշաբթի, 2 Մայիսի առաւօտուն Ազգային Առաջնորդարան այցելեցին եւ մտերմիկ պահ մը բոլորեցին Առաջնորդ Սրբազան Հօր ու հոգեւոր հայրերու հետ, ծանօթանալով Ազգային Առաջնորդարանի աշխատանքի դաշտներուն եւ առաքելութեան: Առաջնորդ Սրբազանը, կողքին ունենալով Գերպ. Տ. Միւռոն Ծ. Վրդ. Ազնիկեանն ու Արժանապատիւ Տ. Ռազմիկ Քիմյ. Խաչատուրեանը, աշակերտներն ու դաստիարակները առաջին հերթին ընդունեց «Ա. Տրդատ եւ Ա. Աշիւէն» մատրան մէջ, ուր միասնաբար բոլորեցին աղօթքի պահ մը:

Մտերմիկ հանդիպումը տեղի ունեցաւ «Տիգրան եւ Զարուհի Տէր Ղազարեան» սրահին մէջ: Աշակերտներուն պատրաստած յայտագիրը սկսաւ աղուոր անակնկալով մը.

բանի մը աշակերտներ կարդացին իրենց գրած հայերէն բանաստեղծութիւնները, որոնք կը շօշափէին հայրենասիրական միութեւր, Հայաստանը, ինչպէս նաեւ պատանիի պրիսմակէն դիտուած՝ կեանքի խորհրդածութիւններ:

Հայր Միւռոն խօսք առնելով, հիւր աշակերտներուն հակիրճ լուսաբանութիւններ տուաւ Ազգ. Առաջնորդարանի ընթացիկ աշխատանքներուն եւ առաքելութեան մասին, նշելով, որ այս հաստատութիւնը, Առաջնորդ Սրբազանին գլխաւորութեամբ, կը վերահսկէ ու կը հետեւի մեր եկեղեցիներու եւ դպրոցներուն աշխատանքներուն: Ապա, ան հրաւիրեց Առաջնորդ Սրբազանը, որպէսզի ուղղէ իր պատգամը:

Առաջնորդ Սրբազանը ողջունեց աշակերտներուն ներկայութիւնը, բարձր գնահատեց բանաստեղծութիւն գրելու եւ հայերէնով արտայայտուելու անոնց մղումը, ապա նաեւ խօսեցաւ բոլորիս կեանքին մէջ հայ դպրոցին ու եկեղեցւոյ դերին մասին, վեր առնելով օրինապահ եւ բարեսիրտ անձեր դառնալու հրամայականը, ընկերասիրութեան եւ մարդկային յարաբերութեանց բարի զարգացման նշանակութիւնը, յիշեցնելով, որ Աստուծոյ ցոյց տուած ուղիէն շեղումը վնասակար հետեւանքներու կ'առաջնորդէ:

Առաջնորդ Սրբազանը անդրադարձաւ նաեւ մեր եկեղեցւոյ նուիրապետական դրութեան, բացատրելով, որ Ազգ. Առաջնորդարան կը գործէ Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան հովանիին տակ: Խօսելով հայ դպրոցի առաքելութեան մասին, Առաջնորդ Սրբազանը կանգ առաւ անոր առաջնահերթ դերակատարութեան՝ հայապահպանումի աշխատանքին վրայ, յորդորելով աշակերտները, որպէսզի տէր կանգնին մայրենիին:

Այս մօտեցումով, Առաջնորդ Սրբազանը հարցումներ ուղղեց աշակերտներուն, թէ արդեօք հայերէնի նկատմամբ հետաքրքրութեան պակասը ի՞նչ պատճառներ ունի: Աշակերտները պատասխանեցին, թէ կը փափաքէին իրենց տարիքին յարմար գրականութիւն եւ զուարթ պատմութիւններ ունենալ, կը դիմագրաւեն մեր լեզուի երկու ճիւղերուն տարբերութիւններէն բխող դժուարութիւնները, նաեւ հետաքրքրուած են, դասագիրք-

երու շրջագիծէն դուրս, ակամաւոր ու ժամանակակից հայերով:

Իր խօսքի վերջին բաժինով, Առաջնորդ Սրբազանը անդրադարձաւ, որ Ս. Աթոռոյս գահակալ Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Արամ Ա. Կաթողիկոս 2013ը նուիրած է Հայ Մօր, հետեւաբար, յորդորեց աշակերտները, որ այս տարի, մայրերու տօնին առիթով, իրենց մայրերուն նըւիրուած աղօթք մը կամ բանաստեղծութիւն մը գրեն, արտայայտելու համար իրենց սէրն ու յարգանքը, երախտագիտութիւնը՝ մայրերու ցուցաբերած գոհողութեանց նկատմամբ:

Հանդիպումը վերջ գտաւ «Կիլիկիա»-ի եւ «Մեր Հայրենիք»-ի խմբերգումով:

Աշակերտները այնուհետեւ յիշատակի խմբանկար մը ունեցան Ազգ. Առաջնորդարանի պարտէզին մէջ գտնուող յուշարձաններէն մէկուն առջեւ:

**Ս. ՊԱՏԱՐԱԳ ԵՒ ԱՒԱՆԴԱԿԱՆ
ՀԱՇՎԵՐՈՅԹ ՀԱՄԱՐՁՄԱՆ ՏՕՆԻՆ
ԱՌԻԹՈՎ**

Համարձման տօնին առիթով, Հինգշաբթի, 9 Մայիսին, Կլեմտէյի Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ մէջ Ս. Պատարագը մատուցեց Կրօնական Ժողովի ատենապետ Գերպ. Տ. Միւռոն Ծ. Վրդ. Ազնիկեան, որ արտասանեց օրուան խորհուրդը վեր առնող բարոյ մը: Ս. Պատարագէն ետք, Կլեմտէյի «Պրէմտ-վիու» ճաշարանին մէջ տեղի ունեցաւ իրախնանական ճաշկերոյթ: Զեոնարկը կազմակերպուած էր Ազգ. Առաջնորդարանի Տիկնանց Օժանդակ Մարմինի կողմէ եւ կը վայելէր Թեմիս բարեխնամ Առաջնորդ Սրբազանին հովանաւորութիւնը: Պատրաստուած

էր տոհմիկ յայտագիր մը, համապատասխան այս տօնին առնչուող հայկական աւանդութեանց: Հանդիսավարութիւնը յաջողութեամբ կատարեց կազմակերպիչ մարմինի անդամներէ Տիկին Հուրիկ Ապտուլեան: Ներկաները երգեցին Համարձման երգեր, տեղի ունեցաւ վիճակաձգութիւն:

Յայտագիրը ունէր նաեւ դասախօսական եւ գեղարուեստական բաժիններ: Համարձման տօնին մասին դասախօսեց Ազգ. Մեսրոպեան վարժարանի տնօրէն Դաւիթ Ղուկասեան, իսկ վարժարանին աշակերտները ներկայացուցին գեղարուեստական բաժինը: Նկատի ունենալով, որ քանի մը օր ետք Մայրերու տօնն էր, նաեւ՝ 2013ը նըւիրուած է Հայ Մօր, Տիկնանց Օժանդակ Մարմինը ազնիւ մտածումը ունեցած էր պատուելու հայ մայր մը. այս առիթով, իբրեւ Պատուոյ մայր՝ յուշանուէր մը ստացաւ Ս. Խաչ Մայր Տանարի հոգաբարձութեան ատենապետ ու Մոնթեպելլոյի մեր համայնքին բազմամեայ նուիրեալ ծառայողներէն Տիկին Գոհարիկ Կապրիէլ: Առաջնորդ Սրբազանը մեծարեալին շնորհած էր գնահատանքի գիր մը, զոր կարդած Արժ. Տ. Աշոտ Քենյ. Գամպուրեան: Իր գնահատագիրին մէջ, Առաջնորդ Սրբազանը կ'ողջունէր մեծարեալին երկարաշունչ ծառայութիւնները, վեր առնելով անոր լուռ աշխատողի յատկանիշները:

**Ս. ԷԶՄԻԱՇԻՆԻ ՄԷՋ ԱՌԱՋՆՈՐԴ
ՍՐԲԱԶԱՆԸ ՄԱՄՆԱԿՑԵՑԱԻ ՍՐԲԱԴԱՍՄԱՆ
ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԲԻ ԺՈՂՈՎԻՆ**

Թեմիս բարեխնամ Առաջնորդ Բարձր. Տ. Մուշեղ Արք. Մարտիրոսեան Մայիսին այցելեց Հայաստան, Ս. Էջմիածինի յարկին տակ մասնակցելու համար Սրբադասման յանձնախումբի ժողովներուն:

Նկատի ունենալով, որ 16րդ դարէն ի վեր մեր եկեղեցին սրբադասում չէ կատարած, Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածինի եւ Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութիւնները կազմած են բարձրաստիճան հոգեւորականներէ յանձնախումբ մը, որ կը քննարկէ այս հարցը, ճշդելու համար սրբադասումի արժանի սրբակենցաղ նուիրեալներ ու նահատակներ:

Ժողովը տեղի ունեցավ 7 եւ 8 Մայիսին. աւարտին, լոյս տեսաւ հետեւեալ հաղորդագրութիւնը.-

**Մեծ եղեռնի Ջոհերու Սրբադասման
Հարցի շուրջ Հայաստանեայց Առաք. Սր.
Եկեղեցւոյ Յանձնաժողովի Հինգերորդ
Ժողովի (7-8 Մայիս 2013, Մայր Աթոռ Սր.
Էջմիածին)**

Սոյն թուականի Մայիս 7-ին եւ 8-ին Մայր Աթոռ Սր Էջմիածնի մէջ գումարուեցաւ Մեծ եղեռնի զոհերու սրբադասման հարցի շուրջ Հայց. Առաքելական Սր. Եկեղեցւոյ յանձնաժողովի հինգերորդ ժողովը: Ժողովի ներկայ էին.

1. Գերշ. Տ. Եզնիկ Արք. Պետրոսեան (Համա-ատենապետ, Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսութիւն)
  2. Գերշ. Տ. Սեպուհ Արք. Սարգիսեան (Համա-ատենապետ, Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութիւն)
  3. Գերշ. Տ. Նաթան Արք. Յովհաննիսեան (Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսութիւն)
  4. Գերշ. Տ. Մուշեղ Արք. Մարտիրոսեան (Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութիւն)
  5. Գերշ. Տ. Վազգէն Եպս. Միրզախանեան (Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսութիւն)
  6. Գերշ. Տ. Արմաշ Եպս. Նալպանտեան (Ատենադպիր, Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսութիւն)
  7. Գերշ. Տ. Բարգէն Եպս. Զարեան (Ատենադպիր, Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութիւն)
- Ժողովէն կը բացակայէր Գերշ. Տ. Անուշաւան Եպս. Դանիէլեանը: (Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութիւն):

Յանձնաժողովը իր աշխատանքները սկսաւ, առաւօտեան, Մայր Աթոռ Սր. Էջմիածնի Դիւանատան ժողովասրահին մէջ աղօթով: Ատենապետ Սրբազան Հայրերը բարի գալուստ մաղթեցին յանձնաժողովի անդամներուն, ապա փոխանցեցին Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոս եւ Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Արամ Ա Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոս Վեհափառ Հայրապետներու օրհնութիւնները եւ բարեմաղթանքները յանձնաժողովի աշխատանքներուն կապակցութեամբ:

Ժողովականները վերանայեցան նախորդ շրջանին կատարուած աշխատանքները եւ անոնց հիման վրայ եզրահանգումներու եկան: Նկատի ունենալով Վեհափառ Հայրապետներու յանձնարարականը, ժողովականները զբաղուեցան Մեծ եղեռնի տարիներուն նահատակներու սրբադասման հարցով: Ժողովը որոշեց յետագային թողել Մեծ եղեռնէն առաջ նախկին դարերու հայ նահատակներու սրբադասման հարցը:

Ժողովը իր աշխատանքները աւարտեց Զորեմբաթի, 8 Մայիս 2013-ի երեկոյեան:

Հինգշաբթի առաւօտ, Համբարձման տօնի օրը, որ գուգադիպեցաւ յաղթանակի օրուայ տօնակատարութեան, ժողովի անդամները մասնակցեցան Երեւանի յաղթանակի յուշարձանին մօտ տեղի ունեցող տօնակատարութեան:

Յանձնաժողովի դիւան
8 Մայիս 2013, Մայր Աթոռ Սր. Էջմիածին

**ԱՌԱՋՆՈՐԴ ՍՐԲԱԶԱՆԸ ՄԱՄՆԱԿՑԵՑԱԻ
ԱՐՑԱԽԻ «ՆՈՐ ԿԻԼԻԿԻԱ» ԳԻՒՂԻ ՆՈՐ
ԲՆԱԿԱՐԱՆՆԵՐՈՒ ՕՐՀՆՈՒԹԵԱՆ ԵՒ
ՅԱՆՁՆՈՒՄԻ ԱՐԱՐՈՂՈՒԹԵԱՆ**

Թեմիս բարեխնամ Առաջնորդ Բարձր. Տ. Մուշեղ Արք. Մարտիրոսեան Չորեքշաբթի, 15 Մայիսին Լոս Անջելոս վերադարձաւ Հայաստան եւ Արցախ ուղեւորութենէ մը, որուն ընթացքին, Ա. Էջմիածինի մէջ մասնակցեցաւ երկու կաթողիկոսութեանց Սրբադասման Յանձնախումբի ժողովին, ապա նաեւ ներկայ եղաւ Արցախի «Նոր Կիլիկիա» գիւղի նորաշէն բնակարաններու բացման հանդիսութեան: Ծանօթ է որ Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութիւնը, բոլոր Թեմերուն եւ Արցախի պետութեան հետ գործակցաբար, նախաձեռնած էր Մարտակերտի շրջանին մէջ գտնուող «Նոր Կիլիկիա» գիւղի շինութեան: Առաջին հանգրուանով իրագործուեցաւ գոյութիւն ունեցող միջնակարգ վարժարանի ամբողջական վերանորոգութիւնը: Ապա կատարուեցաւ գիւղի ֆարտիսագրութիւնը, որ հաստատուեցաւ պետութեան կողմէ: 2012-ին կառուցուեցան տասը նոր բնակարաններ, որոնք յանձնուեցան Արցախի պետութեան կողմէ ճշդուած գոհուած ազատամարտիկներու ընտանիքներուն եւ երիտասարդ զոյգերու: Միաժամանակ, Կաթողիկոսարանի իսկ ծախսերով սկսաւ գոյութիւն ունեցող 32 կիսաւեր, բնակուած տուններու ամբողջական վերանորոգութիւնը, որ իր աւարտին պիտի հասնի յառաջիկայ ամիսներուն:

Ա. Աթոռոյս պատուիրակութիւնը երեւանէն Արցախ անցաւ Ուրբաթ, 10 Մայիսին. պատուիրակութեան մաս կը կազմէին, Առաջնորդ Սրբազանին կողքին, Գերշ. Տ. Սե-

պուհ Արք. Սարգիսեան (Առաջնորդ Թեմիսին), Հայոց Թեմին), Գերշ. Տ. Բարգէն Եպս. Զարեան (Առաջնորդ Սպահանի Հայոց Թեմին), Տեառն Արա Տէմիրճեան եւ Վահէ Եագուպեան (Ազգ. Կեդր. Վարչութեան անդամներ), Տիար Եղուարդ Բաբախանեան (Թեմիսին Հայոց Թեմի ներկայացուցիչ) եւ Կաթողիկոսարանի Դիւանապետ Պրն. Խաչիկ Տէտեան:

Պատուիրակութիւնը Շաբաթ, 11 Մայիսի առաւօտուն հանդիպում ունեցաւ Արցախի նախագահ Տիար Բակօ Սահակեանի հետ, ընկերակցութեամբ Արցախի Թեմի Առաջնորդ Գերշ. Տ. Պարգեւ Արք. Մարտիրոսեանի: Պատուիրակութիւնը նախագահին փոխանցեց Վեհափառ Հայրապետին ջերմ բարեմաղթութիւնները: Տիար Բակօ Սահակեան շնորհակալութեան խօսք արտասանելով, իր ջերմ բարեմաղթութիւնները յայտնեց Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Արամ Ա. Վեհափառ Հայրապետին, «Նոր Կիլիկիա» գիւղի շինարարութեան ընդմէջէն՝ վեր առնելով Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութիւն-Արցախի պետութիւն սերտ յարաբերութիւնները, հրաւիրելով Վեհափառ Հայրապետը, որ անձամբ այցելութիւն տայ Արցախ եւ իր ներկայութեամբ գօտեպընդէ Արցախի մեր փառքի ժողովուրդը: Պրն. Նախագահը մաղթեց, որ «Նոր Կիլիկիա»-ն դառնայ խորհրդանշող այդ սերտ գործակցութեան, կարեւորելով վերաբնակեցման աշխատանքներուն զօրավիգ կանգնելու սփիւռփախչութեան բոլոր նախաձեռնութիւնները:

Պատուիրակութիւնը ապա մեկնեցաւ «Նոր Կիլիկիա» գիւղը, Արցախի վարչապետ Տիար Արա Յարութիւնեանի ընկերակցութեամբ: Պատուիրակութիւնը դիմաւորեցին Արցախի ֆաղաֆաշիւնութեան նախարար Տիար Կարէն Շահրամանեան, «Նոր Կիլիկիա»-ի նոր բնակիչները, Մարտակերտի շրջանի ինքնակառավարման մարմնի պատասխանատու Պրն. Վլատիկ Խաչատրեան, Նոր Ղազանջիի գիւղապետը, միջնակարգ դպրոցի տնօրէնուհին, ինչպէս նաեւ այլ հիւրեր: Կատարուեցաւ բացման յատուկ աղօթք, Առաջնորդ Սրբազաններուն կողմէ, որուն յաջորդեց Արամ Ա. Կաթողիկոսի Օրհնութեան Գիրի ընթերցումը, ուր Վեհափառ Հայրապետը «ջերմօրէն կ'ողջունէր Ղարաբաղի ի-

մաստուն նախագահը, երիտասարդ ու աշխատունակ վարչապետը, որոնք ամբողջական նուիրումով լծուած են Ղարաբաղի բարգաւաճման ազգանուէր առաքելութեան»։ Վեհափառ Հայրապետը նաեւ կը յայտնէր թէ «Ղարաբաղը վերանկախացաւ մեր ժողովուրդի հաւաքական հաւատով, ամուր վրճով անկախութեամբ ու արեան վկայութեամբ։ Անկախութիւն կերտելը, ճիշդ է, մեծ գոհողութիւն կ'ենթադրէ։ Սակայն անկախութիւնը պահելը ու ամրապնդելը աւելի մեծ գոհողութիւն, հաւաքական ճիգ եւ ծրագրուած աշխատանք կ'ենթադրէ։ Ղարաբաղը հզօրացնելը ու ծաղկեցնելը համահայկական պատասխանատուութիւն է։ Ահա ա՛յս գիտակցութեամբ ու յանձնառութեամբ Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութիւնը այս նախաձեռնութեան դիմեց, ինչպէս նաեւ իր թեմերու ժողովուրդին նամբով՝ Ղարաբաղը հզօրացնող բազմաթիւ այլ աշխատանքներու Մենք պիտի շարունակենք մեր անվերապահ զօրակցութիւնը Ղարաբաղին»։

Ապա խօսք առաւ Արցախի վարչապետ Տիար Արա Յարութիւնեան։ Ան յայտնեց թէ «պատահական չէ «Նոր Կիլիկիա»ի համար ընտրուած վայրը, նոր բնակավայրը հիմնուում է Արցախեան ազատամարտի ժամանակ բախտորոշ նշանակութիւն ունեցած տարածքում», նկատի ունենալով որ Նոր Ղազանցի շրջանը դարձած էր Արցախեան պատերազմի ամենադէժ կոչուներու թատերաբեմը, եւ ըստ վարչապետին՝ որոշիչ դեր խաղացած է Արցախեան բանակի յաղթանակին մէջ։ Արցախի վարչապետը այս առիթով յատուկ շնորհակալութիւն յայտնեց Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան, անոր գահակալ Արամ Ա. Կաթողիկոսին, Կիլիկեան թեմերուն՝ իրենց մասնակցութեան համար այս կարեւոր ծրագրի իրագործման։ Խօսք առին նաեւ տեղական ինքնակառավարման մարմինի պատասխանատուն, միջնակարգ վարժարանի տնօրէնուհին եւ ֆաղափաշի նութեան նախարարը։ Ան ներկայացուց ծրագրի յառաջիկայ հանգրուանը, որ պիտի ներառէ 29 նոր տուններու կառուցումը, յանձնուած 10 տուններու կողմին։

Ներկայացուեցաւ նաեւ գոյութիւն ունեցող 32 տուններու վերանորոգման աշխա-

տանքին ընթացքը։ Ապա տեղի ունեցաւ հիմնարկէք նոր տուններու շինարարութեան, որուն աշխատանքները անմիջապէս պիտի սկսին։ Հանդիսութիւնը աւարտեցաւ տեղւոյն բնակիչներուն տրուած այցելութեամբ, որուն ընթացքին պատուիրակութեան անդամները շնորհաւորեցին ընտանիքները։

Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութիւնը պիտի շարունակէ իր նախաձեռնութիւնը։ «Նոր Կիլիկիա» գիւղի ծրագիրը տուններու կողմին կը ներառէ մանկապարտէզի, բուժկեդրոնի, համայնֆային կեդրոնի եւ եկեղեցւոյ շինարարութիւն։ Այս ծրագրի հիմնական առաջադրանքն է վերաբնակեցնել ու զարգացնել շրջանը, նկատի ունենալով անոր դիրքին կարեւորութիւնը։

ԱԶԳ. ՄԵՍՐՈՊԵԱՆ ԵՒ ԱՐԻ ԿԻՐԱԿՈՍ ՄԻՆԱՍԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆՆԵՐՈՒ ԱՇԱԿԵՐՏՆԵՐԸ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆԻՆ ՄԷՋ

Հինգշաբթի, 16 Մայիսի կէսօրուան մօտ, Ազգային Առաջնորդարան այցելեցին Մոնթեպելլոյի Ազգ. Մեսրոպեան եւ Օրէնն

Քաունթրի Ազգային Արի Կիրակոս Մինասեան վարժարաններու հինգերորդ կարգի աշակերտները, եւ իբրեւ մանուկ ու պատանի ուստաւորներ, հիւրընկալուեցան Թեմիս բարեխնամ Առաջնորդ Բարձր. Տ. Մուշեղ Արք. Մարտիրոսեանի կողմէ:

Առաջնորդ Սրբազանին կողքին էին Արժ. Տ. Աշոտ Քհնյ. Գամպուրեան եւ Արժ. Տ. Ղեւոնդ Քհնյ. Քիրազեան: Աշակերտներուն կ'ընկերանային յիշեալ վարժարաններուն տնօրէնները՝ Տիար Դաւիթ Ղուկասեան եւ Տիկին Գոհար Զահրը, ուսուցիչներ եւ ծնողներ:

Համաձայն նման այցելութիւններով ստեղծուած բարի աւանդութեան, աշակերտներն ու իրենց ընկերացող դաստիարակները առաջին հերթին աղօթքի պահ մը ունեցան «Ս. Տրդատ եւ Ս. Աշխէն» մատրան մէջ: Աղօթքի պահէն ետք, աշակերտները լուսանկարուեցան Առաջնորդ Սրբազանին հետ ու անոր յանձնեցին յուշանուէրներ. Արի Կիրակոս Մինասեան վարժարանի աշակերտները պատրաստած էին Հայ Մօր նուիրուած աղօթագիրք մը, որ կը բովանդակէր իրենց գրութիւնները: Այնուհետեւ, հիւրերը խմբուեցան «Տիգրան եւ Զարուհի Տէր Ղազարեան» սրահին մէջ, ուր ներկայացուցին հայկական դպրոցի հայեցի դաստիարակութեան մէկ փոքր հայելին:

Աշակերտական յայտագիրը կազմուած էր արտասանութիւններէ, երգերէ եւ իրենց մայրերուն նուիրուած աղօթքներէ:

Առաջնորդ Սրբազանը գնահատանքով արտայայտուեցաւ աշակերտներուն ներկայացուցած յայտագիրին եւ զանոնք դարբնող ուսուցիչներուն մասին, ողջունեց աշակերտներուն ու դաստիարակներուն ներկայութիւնը եւ հայկական արմատներուն հաւատարմութեան պատգամ մը ուղղեց աշա-

կերտներուն:

Հանդիպումին պահուն, Ազգ. Առաջնորդարան ժամանեցին Արի Կիրակոս Մինասեան վարժարանի նախկին սաներէն Օր. Արտա Արընեան եւ իր խօսեցեալը՝ Րաֆֆի, որոնք ժամադրութիւն մը ունէին Առաջնորդ Սրբազանին հետ: Առաջնորդ Սրբազանը հրաւիրեց երիտասարդ գոյգը՝ մասնակից ըլլալու հանդիպումին, ապա նաեւ բեմ հրաւիրեց Օր. Արտան, որպէսզի դեռ տալի աշակերտներուն պատմէ դպրոցական իր յիշատակներէն: Օր. Արտա յիշեց, որ իր աշակերտութեան օրերուն, Առաջնորդ Սրբազանը հոգեւոր տեսուչն էր Ս. Քառասնից Մանկանց եկեղեցւոյ, եղած է իր կրօնի ուսուցիչը եւ զինք լաւ տպաւորած է իր դասաւանդութեան ոգով: Ան նաեւ երանութեամբ յիշեց այն սերտ կապերը, զորս հաստատած է իր դասընկերներուն հետ, շնչտնով, որ այդ օրերուն դասընկերներուն հետ հաստատուած կապերը ամուր կը մնան մինչեւ այսօր եւ իրեն համար մեծ արժէք ունին: Վերջապէս, ան մաղթեց, որ այսօրու աշակերտներն ալ գիտակցին աշակերտական այս օրերու արժէքին եւ զայն ամուր պահեն իրենց կեանքներուն մէջ:

Առաջնորդ Սրբազանը դրուատիքով արտայայտուեցաւ Օր. Արտայի գեղեցիկ արտայայտութեան ու մանաւանդ մաքուր հայերէնին մասին, ապա նաեւ գնահատանքով անդրադարձաւ մայրերուն նուիրուած աշակերտական աղօթքներուն, եւ աղօթքի մասին Աւետարանէն յաւելեալ լուսաբանութիւններ տալով, յորդորեց աշակերտները, որպէսզի աղօթք բարձրացնեն նաեւ իրենց ուսուցիչներուն համար:

Յայտագիրի աւարտին, ու Առաջնորդ Սրբազանին «Պահպանիչ»էն ետք, աշակերտները երգեցին «Կիլիկիա»ն: Հանդիպումէն ետք, աշակերտները շրջապատյոյ մը կատարեցին Ազգ. Առաջնորդարանի գրասենեակներուն եւ տարբեր բաժանմունքներուն մէջ, ունեցան խմբանկար մը, եւ արտադասարանային դասապահ մը կատարած ըլլալու գոհունակութեամբ վերադարձան դպրոց:

**ԹԵՄԻՍ «ԼՈՒՍԱՒՈՐԻՉ» ԵՐԳՉԱԽՈՒՄԲԸ
ՄԱՄՆԱԿՑԵՑԱԻ ՈՒՂԱՓԱՌ
ԵԿԵՂԵՑԻՆԵՐՈՒ ԱՂՕԹՔԻ ՕՐՈՒԱՆ**

Շաբաթ, 18 Մայիսին, Սանթա Մոնիֆայի Ա. Պետրոս եւ Ա. Պողոս Ղըպտի Ուղղափառ եկեղեցւոյ մէջ տեղի ունեցաւ Ուղղափառ եկեղեցիներու 6-րդ տարեկան «Օրթոտոֆս Փառաբանութեան Օր» հաւաքը:

Տարեկան հերթականութեամբ տեղի ունեցող այս հաւաքը կը մէկտեղէ Ուղղափառ եկեղեցիներու հոգեւոր Առաջնորդներն ու հոգեւորականները, որոնցմէ իւրաքանչիւրը արարողութեանց կը մասնակցի իր լեզուով: Մասնակիցներն էին Հայց. Առաք. եկեղեցին, Ղըպտիները, Ասորիները, Ռուսական, Սերպիոյ, Անտիոքի, Եթովպիոյ, Ռումանիոյ եւ այլ եկեղեցիներու ներկայացուցիչները:

Թեմիս բարեխնամ Առաջնորդ Սրբազան Հօր տնօրինումով եւ ընդառաջելով տրւած հրաւերին, Ազգային Առաջնորդարանի «Լուսաւորիչ» երգչախումբը մասնակցեցաւ այս հաւաքին. երգչախումբին խմբավարն է Արժ. Տ. Ղեւոնդ Քիւնյ. Քիրազեան: Երգչախումբը երգեց «Զաննառեւի լուսոյ մայր», «Տէր Ողորմեա» եւ «Գովեա Երուսաղէմ ըզՏէր» շարականները, արժանանալով ներկաներուն գնահատանքին:

Արարողութիւնները սկսան Ա. Պատարագով: Ապա, եկեղեցւոյ կողմի սրահին մէջ տեղի ունեցաւ միացեալ նաչ ու ծանօթացում: Շաբականներն ու փառաբանութեան աղօթքները սկսան ժամը 12-ին: Իւրաքանչիւր եկեղեցի ներկայացուց իր եկեղեցական շարականներէն ու հոգեւոր երգերէն փունջ մը:

**ՅՈՒՇ ԵՐԵԿՈՅ՝ ԵՐԱՆԱՇՆՈՐՀ
Տ.Տ. ԶԱՐԵՀ Ա. ՍՔԱՆՁԵԼԻ ԵՒ
Տ.Տ. ԽՈՐԷՆ Ա. ՇԻՆԱՐԱՐ
ԿԱԹՈՂԻԿՈՍՆԵՐՈՒ ԱՆԹԱՌԱՄ
ՅԻՇԱՏԱԿԻՆ**

Երեքշաբթի, 21 Մայիսի երեկոյեան, Ազգային Առաջնորդարանի «Տիգրան եւ Զարուհի Տէր Ղազարեան» սրահին մէջ հանդիսաւոր յուշահանդէսով մը նշուեցան յիշատակները Մեծի Տանն Կիլիկիոյ երանաշնորհ Վեհափառ Հայրապետներէն՝ Տ. Տ. Զարեհ Ա. Կաթողիկոսի վախճանման 50 տարեդարձն ու Տ.Տ. Խորէն Ա. Կաթողիկոսի վախճանման 30-րդ տարեդարձը:

Յուշահանդէսը կը վայելէր Թեմիս բարեխնամ Առաջնորդ Բարձր. Տ. Մուշեղ Արք. Մարտիրոսեանի հովանաւորութիւնն ու ներկայութիւնը, կազմակերպուած է Թեմիս Կրօնական Ժողովին եւ Ազգ. Առաջնորդարանի Մշակութային-Դաստիարակչական յանձնախումբին կողմէ, իսկ հիւրասիրութիւնը յանձն առած էր Ազգ. Առաջնորդարանի Տիկնանց Օժանդակ Մարմինը:

Ներկայ էին Ազգային Կեդրոնական Վարչութեան անդամ Տիար Խաթակ Տիֆնեան, Կրօնական Ժողովի, հոգեւորականաց դասու եւ Ազգ. Վարչութեան անդամներ, հայկական միութեանց ներկայացուցիչներ եւ մշակութասէր բազմութիւն մը:

Յուշ-երեկոյի բացումը կատարուեցաւ Առաջնորդ Սրբազանին եւ հոգեւորականներու սրահ մուտքով ու հաւաքական «Տէրունական Աղօթք»ով: Կազմակերպիչ յանձնախումբին կողմէ բացման խօսք արտասանեց Արժ. Տ. Արտակ Քիւնյ. Տէմիրճեան, որ հակիրճ կերպով անդրադառնալէ ետք ձեռնարկի շարժառիթին, հրաւիրեց հանդիսավարը՝ ծանօթ գրող ու մամուլի սպասարկու Տիար Գեորգ Պետիկեան, որպէսզի ընթացք տայ յայտագիրին: Տիար Գ. Պետիկեան, երկու երանաշնորհ հայրապետներուն մասին անձնական յուշերով, մանրապատումներով եւ անոնց նկարագրային յատկանիշներուն ընդգծումով, Հանդիսավարը յաջող կերպով ընթացք տուաւ յայտագիրին, եւ յաջորդաբար հրաւիրեց օրուան բանախօսներ:

րը՝ քարեշնորհ Մարի Սրկ. Շիրինն ու բազմավաստակ դաստիարակ Տիար Կարո Պետրոսեանը, ներկայացնելու վախճանեալ Վեհափառ Հայրապետներուն պատմակերտ գործունէութիւնն ու կեանքի պատգամները: Երկու բանախօսներն ալ եղած են Դպրեւանքի սաներէն:

Մարի Սարկաւագ խօսեցաւ Տ.Տ. Զարեհ Ա. Վեհափառին մասին, կանգ առնելով անոր կենսագրութեան գլխաւոր հանգրւաններուն, գործունէութեան, պատմական ծանրակշիռ դէպքերուն եւ անոր նուաճումներով կերտուած կտակին:

Իսկ Տիար Կարո Պետրոսեան, իր կարգին, խօսեցաւ Տ.Տ. Խորէն Ա. Կաթողիկոսի կենսագրական գիծերուն, Տ. Տ. Զարեհ Ա. Կաթողիկոսի կողմէն տարած գործունէութեանց ապա նաեւ կաթողիկոսութեան օրերուն իրագործած շինարարութեանց եւ Կաթողիկոսութեան դերի ընդարձակման ու այլ շրջանակներու հետ կապերու զարգացման:

Յայտագիրը ունէր նաեւ գեղարուեստական բաժին: Երգերով հանդէս եկան ծանօթ արուեստագէտներ Անահիտ Ներսիսեան եւ Վահագն Հովնեց, դաշնակի ընկերակցութեամբ Փրոֆ. Լեւոն Արրահամեանի: Առաջի-

նը երգեց «Տէր Կեցո Դու զՀայս»-ը եւ «Տէր Ողորմեա»-ն, իսկ երկրորդը՝ «Ամէն Հայի սրտից փխած»-ը եւ «Իմ Հեռաւոր Հայրենիք»-ը:

Յուշ երեկոյի փակման խօսքը արտասանեց Առաջնորդ Սրբազանը: Ան ողջունեց երանաշնորհ Տ. Տ. Զարեհ Ա. Կաթողիկոսի ընտանեկան հարազատներուն ներկայութիւնը, ընդգծեց, բարձր գնահատեց յայտագիրին կազմակերպիչ հոգեւորականներն ու յանձնախումբի անդամները, դասախօսներն ու գեղարուեստական բաժինին մասնակիցները, Տիկնանց Օժանդակ Մարմինը, ապա իր կարգին անդրադառնալով երանաշնորհ Վեհափառ Հայրապետներու գործին ու ժառանգութեան, երախտապարտութեան խօսք ուղղեց անոնց յիշատակին: Առաջնորդ Սրբազանը իր խօսքը սկսաւ մէջբերում մը կատարելով Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Արամ Ա. Կաթողիկոսի այն խօսքէն, զոր Վեհափառ Հայրապետը արտասանած էր անցեալ Ապրիլին, Անթիլիասի մէջ երանաշնորհ Հայրապետներուն նուիրուած յուշ երեկոյին պահուն: Հանդիսութիւնը վերջ գտաւ Առաջնորդ Սրբազանին «Պահպանիչով»։ Ներկաները երգեցին «Կիրիկիա»:

**ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՌԱՋՆՈՂԱՐԱՆԸ
ՎԵՐԱՀՐԱՏԱՐԱԿԵՑ ԿԱՐՈ ՊԵՏՐՈՍԵԱՆԻ
«ՀԱՅՑ. ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ՏՕՆԵՐ ԵՒ ԱԶԳ.
ԱՒԱՆԴՈՒԹԻՒՆՆԵՐ» ՀԱՏՈՐԸ**

Ուրախ ենք յայտնելու մեր ընթերցասէր հասարակութեան, որ Ազգային Առաջնորդարան լոյս ընծայեց բազմավաստակ դաստիարակ եւ ծանօթ մտաւորական Կարո Պետրոսեանի «Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ Տօներ» եւ Ազգային Աւանդութիւններ հա-

տորը, նոխացած բովանդակութեամբ եւ հարստացած լուսանկարներով:

Օգտաշատ հատորը լոյս տեսած էր 20 տարի առաջ եւ սպառած էր: Հեղինակին հետ գործակցաբար, հատորին բովանդակութիւնը նոխացաւ նոր նիւթերով ու գլուխներով, ինչպէս նաեւ օգտագործուեցան նոր լուսանկարներ:

Վերահրատարակեալ հատորը կը բացուի Թեմիս բարեխնամ Առաջնորդ Բարձր. Տ. Մուշեղ Արք. Մարտիրոսեանի խօսքով: Հատորը կ'ընդգրկէ գնահատանքի գրութիւններ, որոնք մամուլին մէջ լոյս տեսած են կամ հեղինակին ուղղուած՝ առաջին հրատարակութեան առիթով: Հատորը օգտակար եւ դաստիարակող տեղեկութիւններ կը բովանդակէ մեր եկեղեցւոյ տօներուն, անոնց պատմական խորքին, ինչպէս նաեւ այդ տօներուն առնչուող աւանդութեանց ու պատումներու մասին:

Ստանալու համար կարելի է դիմել Ազգային Առաջնորդարան, հեռ. 818-248-7737: Գինն է 25 տոլար:

ԳԼԽԱՒՈՐ ՀԻՒՊԱՏՈՍԻՆ ԵՒ ԱՌԱՋՆՈՐԴ ՍՐԲԱԶԱՆԻՆ ԱՅՑԵԼՈՒԹԻՒՆԸ ԹԻՒՖԷՆՔԵԱՆ ՄԱՆԿԱՄՍՈՒՐ

Զորեմբաթի, Մայիս 29ի առաւօտուն, Ռիչըրտ Թիւֆէնքեան Ազգ. մանկամտութեան կարգի վարիչ՝ Տիկին Արսինէ Աղազարեանի հրաւերով, Առաջնորդ Սրբազան Հայրը այցելութիւն մը տուաւ Ռիչըրտ Թիւֆէնքեան մանկամտութեան, միանալու Լոս Անճելըսի մօտ գլխաւոր հիւպատոս Տիար

Գրիգոր Յովհաննիսեանին, որ յատուկ հրաւերով առաջին անգամ ըլլալով կ'այցելէր Մանկամտութեան:

Առաջնորդ Սրբազան Հօր կ'ընկերանար Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ հովիւներէն Արք. Տ. Կոմիտաս Քեհն. Թորոսեան:

Ներկայ էին նաեւ Մանկամտութեան հիմնադիր բարերաներ Տէր եւ Տիկին Ռալֆ եւ Սաւի Թիւֆէնքեանները, բարերար ամուլին հարազատներն ու բարեկամները: Հիւրերը այցելեցին մակմաստութեան զանազան բաժինները եւ լսեցին փոքրիկներու երգերն ու արտասանութիւնները:

Սրբազան Հայրը հայրական իր օրհնութիւնները փոխանցեց բոլոր ներկաներուն:

ՄԵՐ ԹԵՄԻ ՄԱՄՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆԸ ԱԶԳ. ԸՆԴՀ. ԺՈՂՈՎ ԱՆԹԻԼԻԱՍԻ ՄԱՅՐԱՎԱՆՔԻՆ ՄԷՋ

Ն.Ա.Օ.Տ.Տ. Արամ Ա. Կաթողիկոսի նախագահութեամբ, Անթիլիասի մայրավանքին մէջ 12էն 15 Յունիսին տեղի ունեցաւ Ազգ. Ընդհանուր Ժողովը, որ կ'երկարէր երեք օրերու վրայ:

Ընդհանուր Ժողովին պաշտօնական բացումը կատարեց Վեհափառ Հայրապետը եւ այս առիթով ներկաներուն ուղղեց պատգամ մը, որ ինքնին ուղեցոյց մըն էր քննարկումներուն համար: Վեհափառ Հայրապետը առաջին հերթին կանգ առաւ մեր Ժողովուրդի ու հաւաքական կեանքին մէջ եկեղեցւոյ ծառայական դերին վրայ, շեշտելով,

որ Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութիւնը լծուած է այդ ծառայական առաքելութեան: Վեհափառ Հայրապետը նշեց, որ եկեղեցին ու կաթողիկոսութիւնը լոկ կառոյցներ չեն, այլ ժողովուրդի կեանքին մասնակից առաքելութիւն, որ կը տարածուի հոգեւոր ու ազգային արժէքներու պահպանման ու զարգացման վրայ:

Խօսելով յառաջիկայ հորիզոններուն մասին, Վեհափառ Հայրապետը մասնաւորաբար կեդրոնացաւ երեք կալուածներու վրայ: Առաջին, վերակենսաւորել Սփիւռք, որ յետ Ցեղասպանութեան, կարեւոր դերակատարութիւն ունենալէ ետք մեր ժողովուրդի պահպանման ու վերականգնումին մէջ, այսօր կը դիմագրաւէ մաշեցնող մարտահրաւերներ: Երկրորդ, երիտասարդութեան շաղախումը մեր ազգային ու եկեղեցական կեանքին: Երրորդ, վերակենսաւորել ու նոր ուժականութիւն ներարկել մեր պահանջատիրական պայքարին, ի խնդիր մեր արդար իրաւունքներուն իրականացման: Նորին Ս. Օծութիւնը յիշեցուց, որ Ս. Աթոռն ու անոր գահակալները, Անթիլիասի մէջ վերահաստատման առաջին օրէն սկսեալ, յանձնառու մնացած են մեր արդար իրաւունքներուն հետապնդման, այսօր ու յառաջիկային եւս այս ընթացքը պիտի շարունակուի անշեղ:

Ընդհանուր ժողովի վերջին նիստին, տեղի ունեցան Ազգ. Կեդրոնական Վարչութեան Կրօնական եւ Քաղաքական ժողովներու նոր կազմերու ընտրութիւնները: Կրօնական ժողովի անդամ ընտրուեցան Գերշ. Տ. Կորիւն Արք. Պապեան, Գերշ. Տ. Օշական Արք. Զօլոյեան, Գերշ. Տ. Վարուժան Արք. Հերկելեան, Գերշ. Տ. Խաժակ Արք. Յակոբեան, Գերշ. Տ. Սեպուհ Արք. Սարգիսեան, Գերշ. Մուշեղ Արք. Մարտիրոսեան, Գերշ. Տ. Գեղամ Արք. Խաչերեան, Գերշ. Տ. Նարեկ Արք. Ալեւմէզեան, Գերշ. Տ. Շահան Եպս. Սարգիսեան, Գերշ. Տ. Շահէ Եպս. Փանոսեան, Գերպ. Տ. Մասիս Ծ. Վրդ. Զօպուեան, Հոգշ. Տ. Յուսիկ Վրդ. Մարտիրոսեան եւ Հոգշ. Տ. Վարանդ Վրդ. Քորթմոսեան:

Իսկ Քաղաքական ժողովի անդամ ընտրուեցան Տեարթ Պետրոս Գարանըրեան, Սուրէն Սարգիսեան, Արթուր Նազարեան, Վիգէն Գասապեան, Տիգրան Ճինպաշեան,

Արա Տէմիրնեան, Հորն Շահինեան, Վարդան Վարդանեան, Խաժակ Տիֆինեան, Վահէ Եագուպեան, Տոք. Տրդատ Մանկիկեան, Յակոբ Եափունեան եւ Տոք. Ժիրայր Պասմանեան, որոնք զանազան թեմերը կը ներկայացնեն:

Ժողովէն քիսեցան երկու յայտարարութիւններ, առաջինը՝ Ցեղասպանութեան 100ամեակին մասին, երկրորդը՝ Սուրիոյ հայութեան օժանդակելու նպատակով:

Ցեղասպանութեան 100-ամեակի գծով յայտարարութիւնը կ'ըսէ, թէ Ազգ. Ընդհանուր ժողովը, մեկնելով Վեհափառ Հայրապետի պատգամէն, ընդգծեց որ 100ամեակը սովորական ամեակ պէտք չէ դառնայ, այլ աշխարհի այժմու իրադրութեանց լոյսին տակ, 100-ամեակի նշումը մարտավարական ու ռազմավարական նոր մօտեցում կը պահանջէ: Այս ծիրին մէջ կատարուելիք աշխատանքները, ծրագրումները ու յարաբերութիւնները, ներքին թէ արտաքին ճակատներու վրայ, յստակօրէն պէտք է արտայայտեն 100-ամեակին վնասական կարեւորութիւնը Հայ ժողովուրդի ժամանակակից պատմութեան մէջ: Հայոց Ցեղասպանութեան ճանաչման առընթեր, Հայ ժողովուրդի բռնաբարուած մարդկային իրաւունքներու հատուցումը կը նկատենք խիստ անհրաժեշտ: Ցեղասպանութեան ճանաչում կ'ենթադրէ հատուցում: Այս ծիրէն ներս կ'ողջունենք 2012-ին Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան գումարած միջազգային համագումարը եւ Վեհափառ Հայրապետին գլխաւորութեամբ այս ուղղութեամբ շարունակուող աշխատանքները յատկապէս եկեղեցապատկան ու ազգապատկան կալուածներու գծով:

Իսկ Սուրիոյ հայութեան մասին յայտարարութիւնը կ'ընդգծէ, թէ այդ գաղութին օժանդակութիւն հասցնելը ազգային առաջնահերթութիւն է:

Այս մօտեցումով, Ազգ. Ընդհանուր ժողովը կ'ողջունէ սուրիահայութեան ցուցաբերած միասնական ոգին, սուրիական հայրենիքին ամբօրէն կապուած մնալու ու իր համայնքային իրաւունքներուն տէր կանգնելու հաւաքական վնասկամութիւնը: Ժողովը իր խոր գնահատանքը կը յայտնէ Սուրիոյ հայութեան ծառայութեան լծուած մեր հո-

գետոր ու համայնֆային պատասխանատվությունն ու գաղութի կեանքին ներս գործող բոլոր կառույցներուն, որոնք հակառակ երկրին մէջ ստեղծուած դժուար պայմաններուն, նուիրումով իրենց կարելին կ'ընեն մեր ժողովուրդի զաւակներուն կարիքներուն ընդառաջելու:

Ազգ. Ընդհանուր ժողովը երախտագիտութեամբ անդրադարձաւ անցեալ շուրջ երկու տարիներուն սուրիահայութեան գորակցութեան ու օժանդակութեան գծով Վեհափառ Հայրապետին ու Ազգ. Կեդրոնական Վարչութեան տարած հետեւողական աշխատանքներուն, նաեւ ջերմ շնորհակալութիւն յայտնեց Հայաստանի պետութեան, Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսութեան, ինչպէս նաեւ մեր թեմերուն, գաղութներուն, կազմակերպութիւններուն ու անհատ ազգայիններուն՝ սուրիահայութեան օգնութեան գծով իրենց ցուցաբերած աջակցութեան համար:

Յայտարարութիւնը կ'ընդգծէ, որ սուրիահայութիւնը ո՛չ միայն պատմական ու կազմակերպուած համայնք է, այլ նաեւ իր կարեւոր տեղը ու դերը ունի Սփիւռքի հայ կեանքի մշակութային, կրթական, մարզական, տնտեսական ու պահանջատիրական մարզերուն մէջ:

Հետեւաբար, սուրիահայ գաղութի վերականգնումը կը նկատենք համազգային առաջնահերթութիւն: Այս համոզումով հարկ է մեր ամբողջական ու անվերապահ գորակցութիւնը գործնապէս արտայայտել Սուրիահայութեան նկատմամբ:

Մեկնելով այս իրողութենէն, Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութիւնը սուրիահայութեան օժանդակութեան հանգանակութեան կոչ ուղղեց:

Մեր ժողովուրդի զաւակները սիրով ընդառաջեցին Վեհափառ Հայրապետի կոչին: Հաւաքուած գումարները Կաթողիկոսարանի համարով հանգրուանային կերպով փոխանցեցան Սուրիահայութեան Շտապ Օգնութեան Մարմինին:

Հրամայական է որ այս գործընթացը շարունակուի եւ մեր ժողովուրդի զաւակները շարունակեն նեցուկ կանգնիլ սուրիահայութեան օգնութեան աշխատանքներուն:

Յայտարարութիւնը կ'աւելցնէ, թէ

Սուրիոյ մեր համայնքը միշտ կը մնայ երախտապարտ սուրիական հայրենիքին ու իր ժողովուրդին: Մեր ժողովուրդը երբեք չի մոռնար որ Հայ ժողովուրդին դէմ Թուրքիոյ գործադրած Յեղասպանութենէն ետք, Սուրիոյ ժողովուրդը ընդունեց մեր բազմա-հազար զաւակները:

Վերջապէս, յայտարարութիւնը կը շեշտէ, որ Վեհափառ Հայրապետին գլխաւորութեամբ, Ազգ. Ընդհանուր ժողովը կը վստահեցնէ Սուրիոյ մեր սիրելի ժողովուրդին, որ այս Սուրբ Աթոռը իր թեմերով ու կազմակերպութիւններով կը մնայ գորակից ու աջակից:

**ՍԱՆ ՖՐԱՆՍԻՍԿՈՅԻ Ս. ԳՐԻԳՈՐ
ԼՈՒՍԱԿՈՐԻԶ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ԾԽԱԿԱՆ
ՀԱՄԱՅՆՔԸ ԱՊՐԵՑԱԿ ՊԱՏՄԱԿԱՆ
ՇԱԲԱԹԱՎԵՐՋ ՄԸ**

22-23 Յունիսի շաբաթավերջը յիշատակելի հանգրուան մը եղաւ Սան Ֆրանսիսկոյի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ ծխական համայնքին համար. հոգաբարձութեան եւ տիկնանց միութեան կազմակերպութեամբ, տեղի ունեցաւ տարեկան ձեռնարկը, հովանաւորութեամբ Թեմիս բարեխնամ Առաջնորդ Բարձր. Տ. Մուշեղ Արք. Մարտիրոսեանի, նուիրուած՝ հոգեւոր հովիւ Արժ. Տ. Խորէն Ա. Քհնյ. Հապէշեանի 80րդ տարեդարձին: Ներկայ էին նաեւ Սպահանի Թեմի առաջնորդ Բարձր. Տ. Բաբգէն Եպսկ. Չարեան, որ անցեալին եղած է եկեղեցւոյ հոգեւոր հովիւ, Ազգային Վարչութեան անդամներ եւ ներկայացուցչական դէմքեր: Իսկ

Կիրակի առաւօտուն, Առաջնորդ Սրբազանը հանդիսապետեց Ս. Պատարագին եւ անոր ընթացքին տեղի ունեցած Հայրապետական Մաղթանքի արարողութեան:

Առաջնորդ Սրբազանն ու Ազգ. Վարչութեան անդամներէն Տիկնայք Ռիմա Պօղոսեան, Անի Մկրտիչեան-Կարիքեան եւ Պիլ Սաաթեան Սան Ֆրանսիսկո ժամանեցին Շաբաթ օր, ներկայ ըլլալու համար ձեռնարկին ու արարողութեանց: Ներկայ էր նաեւ Ազգ. Վարչութեան անդամներէն Տիար Սագո Շիրիքեան: Շաբաթ երեկոյեան, ժամը 7:30-ին, Առաջնորդ Սրբազանը հովանաւորեց ընթրիքի ձեռնարկին, որ կազմակերպուած էր «Խաչատուրեան» կեդրոնի «Սարոյեան» սրբահին մէջ: Հրաւերին ընդառաջած էին Սան Ֆրանսիսկոյի մէջ ծառայող տարբեր յարանաւորութեանց հոգեւոր հայրեր եւ հարիւրաւոր ծխականներ:

ՁԵՌՆԱՐԿԸ

Զոյգ ֆայլերգներէն ետք, յայտագրի պաշտօնական բացումը կատարուեցաւ Առաջնորդ Սրբազան Հօր աղօթքով եւ սեղանի օրհնութեամբ: Ընթրիքի պահուն ցուցադրւեցաւ Տէր Հօր կեանքէն առնուած պատկերներու տեսանքիդ մը Գեղարուեստական յայտագրով ելոյթ ունեցան՝ Մագմանեան «Անսամպլ»ը, Վազգէն Օհանեանի գլխաւորած երգչախումբը եւ երգչուհի Հելին Զինտարսեան:

Հերթաբար խօսք առին, Տիկնանց միութեան անունով, Տիկ. Արաք Սարեան, Հոգաբարձութեան կողմէ Տիար Ռոստոմ Այնթապեան, Տէր Հօր ընտանիքի անդամները,

Բարձր. Տ. Բարգէն Եպս. Զարեան եւ Ազգային Վարչութեան ատենապետուհի Տիկին Ռիմա Պօղոսեան:

Հանդիսավարը՝ Տոկտ. Կարօ Միրիկեան, ինչպէս նաեւ հոգաբարձութեան ատենապետը՝ Տիար Ռոստոմ Այնթապեան եւ Ազգ. Վարչութեան ատենապետուհի՝ Տիկին Ռիմա Պօղոսեան, յատուկ կերպով անդրադարձան նաեւ Առաջնորդ Սրբազան Հօր Եպիսկոպոս օծման 16-րդ տարեդարձին, որ կը զուգահիշէր այս ձեռնարկին, եւ շնորհակալութիւն յայտնեցին անոր յանձնառութեանց համար:

Առաջնորդ Սրբազանը, իր հերթին, վեր առնելով Տէր Հօր ծառայական ոգին եւ օրինակելի հովուական աշխատանքը, բարձր գնահատեց անոր նուիրումը, զայն պատուելով ոսկեգօծ լանջախաչով մը, եւ մաղթեց որ ծննդեան 80-ամեակի այս նշումը ըլլայ օրհնաբեր, իրեն, երէցկոյն եւ ընտանիքի բոլոր անդամներուն համար:

Սրբազան Հայրը, անդրադառնալով հոգաբարձութեան այս գեղեցիկ նախաձեռնութեան, ըսաւ. «Ապրին բոլոր այն հաւաքականութիւնները եւ այն գաղութները, որոնք գիտեն արժանաւորապէս յարգել իրենց նուիրեալ սպասաւորները, եւ այս պարագային՝ Տէր Խորէն Ա. Քինյ. Հապէշեանը. Ապրի՛ք սիրելիներ»:

Ձեռնարկի աւարտին խօսք առաւ Տ. Խորէն Ա. Քինյ. Հապէշեան, որ իր երախտագիտութեան սրտի խօսքը ուղղելով բոլոր ներկաներուն՝ շնորհակալութիւն յայտնեց իրեն ընծայուած այս մեծ պատիւին համար:

Տէր Հայրը իր խօսքի աւարտին անդրադարձաւ վերջերս իր կատարած շրջապտոյտին՝ դէպի պատմական Հայաստան, որպէս կտակ յանձնարարելով որ տէր կանգնին մեր ազգային-եկեղեցական արժեքներուն, գալիք սերունդներու օրհնութիւնը ըստանալու համար:

Յայտագիրը աւարտեցաւ Առաջնորդ Սրբազան Հօր Պահպանիչով եւ «Կիլիկիա» մաղթերգով:

Ս. ՊԱՏԱՐԱԳ

Կիրակի, 23 Յունիս, 2013-ի առաւօտ-

եան ժամը 11-ին, Սան Ֆրանսիսկոյի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ մէջ, Սուրբ եւ Անմահ Պատարագին հանդիսապետեց եւ օրւան պատգամը փոխանցեց Թեմիս բարեխնամ Առաջնորդ Սրբազանը: Պատարագին էր հոգեւոր հովիւը: Պատարագի ընթացքին, Սրբազան Հօր տնօրինումով, «Հայրապետական Մաղթանք»-ով նշուեցաւ Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Արամ Ա. Վեհափառ Հայրապետի ընտրութեան եւ օծման 18-րդ տարեդարձը: Հայրապետական Մաղթանքին մասնակցեցաւ նաեւ Բաբգէն Սրբազանը: Իր պատգամին մէջ, Առաջնորդ Սրբազան Հայրը հանգամանօրէն անդրադարձաւ Վեհափառ Հայրապետին կազմակերպչական գործունէութեան եւ անոր ունեցած ներդրումներուն՝ ազգային, եկեղեցական եւ միջազգային մակարդակներու վրայ, մաղթելով որ ամենաբարին Աստուած առողջ եւ երկար օրեր պարգեւէ Հայրապետին, առաջնորդելու Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութիւնը:

**ԱՌԱՋՆՈՐԴ ՍՐԲԱԶԱՆԸ ՅԱՆՈՒՆ
ՎԵՀԱՓԱՌ ՀԱՅՐԱՊԵՏԻՆ «ԿԻԼԻԿԵԱՆ
ԱՍՊԵՏ»Ի ՇՔԱՆՇԱՆԸ ՅԱՆՁՆԵՑ ԱԶԳ.
ԲԱՐԵՐԱՐ ՀՈՐԶ ԹՈՒՄԱՆԵԱՆԻ**

Թեմիս բարեխնամ Առաջնորդ Բարձր. Տ. Մուշեղ Արք. Մարտիրոսեան երեքշաբթի, 25 Յունիսին այցելութիւն մը տուաւ ազգային բարերար Տիար Հորն Թումանեանի եւ անոր յանձնեց Վեհափառ Հայրապետին սրբատառ կոնդակը, որով ի պատասխան Առաջնորդ Սրբազանին խնդրանքին՝ ազնիւ բարերարին կը շնորհուէր «Կիլիկեան Ասպետ»ի շքանշանը: Առաջնորդ Սրբազանին կ'ընկերանային Մոնթեպելլոյի Ս. Խաչ Տաճարի հոգեւոր հովիւ Արք. Տ. Աշոտ Քհնյ. Գամպուրեան եւ հոգաբարձութեան ատենապետուհի Տիկին Գոհարիկ Կապրիէլ: Ներկայ էին Թումանեան ընտանիքի անդամներ:

Ծերունագարդ հայրդղին աւելի քան 50 տարիներու վաստակ ունի մեր Թեմին ու յատկապէս Մոնթեպելլոյի մեր եկեղեցւոյ ծառայական կեանքին մէջ, եղած է հոգաբարձութեան նուիրեալ անդամներէն ու ե-

կեղեցւոյ գլխաւոր բարերարներէն մէկը: Ան մաս կազմած է Ս. Խաչ Մայր Տաճարի շինարարական յանձնախումբին. հաւատալով, որ մեր երիտասարդութիւնը պէտք է բոլորի եկեղեցւոյ շուրջ եւ ունենայ գործօն ներկայութիւն, ան դարձած է բարերարը եկեղեցւոյ կից երիտասարդական կեդրոնի մը կառուցման. սրահը կը կրէ իր անունը՝ «Թումանեան երիտասարդական Կեդրոն»: Ազնիւ բարերարը քանի մը տարի առաջ հոգաց այս կեդրոնին նորոգութեան ու բարեփոխման ամբողջ ծախսը: Իսկ վերջերս՝ 2013ի սկզբնաւորութեան, Տիար Հորն Թումանեան եւ իր զաւակը՝ Մայքել, յանձն առին Ս. Խաչ Մայր Տաճարի ներքնամասի ամբողջական վերանորոգութեան ծախսը, զայն նուիրելով եկեղեցւոյ:

Հորն Թումանեանի բարերարութիւնները տարածուած են նաեւ եկեղեցւոյ շրջագիծէն անդին եւ իբրեւ բարիք բաշխուած են ընտանեկան հարազատներու, գործի ասպարէզի աշխատակազմի անդամներու եւ կազմակերպութիւններու: Անոր արդար, հոգածու եւ մարդկայնական նկարագիրը ծանօթ է Լոս Անճելըսի շրջանակներու մէջ. զինք պատիւի արժանացուցած են Ամերիկայի Սկաուտական Շարժումն ու YMCA-ը:

Տիար Հ. Թումանեան գործած է անաղմուկ, տիպար ֆրիստոնեայի օրինակով: Այս շքանշանը նաեւ երախտագիտական արտայայտութիւն է անոր բազում բարերարութեանց:

**ԱՅՑԵԼՈՒԹԻՒՆ ՔՐԵՍՆԵՐԹԱՅԻ
ՀԱՅ ԿԵԴՐՈՆԻ «ԶԱՒԱՐԵԱՆ»
ԱՄՍԱՌՆԱՅԻՆ ՀԱՄԱՐԸ**

Հ.Յ.Դ. «Զաւարեան» Կոմիտէի (Քրեսենթա Հովիտ) հրաւերով եւ Թեմիս բարեխնամ Առաջնորդ Բարձր. Տ. Մուշեղ Արք. Մարտիրոսեանի տնօրինումով, Հինգշաբթի, 27 Յունիսի առաւօտեան ժամը 10:00ին, Գերպ. Տ. Միլոն Ծ. Վրդ. Ազնիկեան, յանուն Առաջնորդ Սրբազան Հօր, այցելեց «Զաւարեան» ամառնային նամբարը, Քրեսենթայի Հայ Կեդրոնին մէջ: Հայր Սուրբին կ'ընկերանար Բարշ. Խաչիկ Սրկ. Շաննագեան: Անոնք հանելի պահ մը բոլորեցին պատասխանատուններուն ու պատանիներուն հետ:

Ողջոյնի խօսք արտասանեց նամբարի պատասխանատուններէն Տիկին Արփի Տապաղեան եւ աշակերտներէն Փաթիլ Քելէշեան: Օրուան յայտագիրը սկսաւ աղի ու հացի օրհնութեամբ: Ապա աշակերտները երգեցին Հայաստանի Քայլերգը: Պատանիները իրենք ստանձնած էին յայտագիրին գործադրութիւնը, իսկ յայտագիրին գլխաւոր նիւթն էր Ն.Ա.Օ.Տ.Տ. Արամ Ա. Վեհափառին կողմէ 2013ը Հայ Մօր տարրի հռչակումը: Պատրաստուած էր գեղարուեստական յայտագիր մը՝ երգերով, ասմունքներով ու պարով: Մեղրի Աշիքեան եւ Աննելինա Տաղլեան արտասանեցին «Յովհաննէս Ծիրագ»ի «Մօր Սիրտը»: Ապա, Կարմիր խմբակի աշակերտներ՝ Արեգ, Շանթ, Լարա, Յուր Սիլվի «Մայրիկ» արտասանեցին ոտանաւորը: Աշակերտ մը՝ Քլոէ Կարապետեան, արտասանեց իր գրած «Հայաստան» ոտանաւորը: Համբարին մասնակից պատանիները, ղեկա-

վարութեամբ Տիկ. Կարինէ Տէր Գեորգեանի, 2 երգ երգեցին: Ապա, յայտագիրը աւարտին հասաւ Ալիքի, Իգապելլայի եւ Գառնիի «Հայաստան» պարով:

Խաչիկ Սրկ. Շաննագեան աշակերտներուն բացատրեց եկեղեցւոյ կարգերն ու եկեղեցի յանախելու կարեւորութիւնը, ապա՝ սորվեցուց «Սուրբ Աստուած» շարականը եւ «Հաշակեացուն» աղօթքը: Յայտագիրը փակուեցաւ Հայր Սուրբին սրտի խօսքով, պահպանիչով ու «Իմ Անուշ Մայրիկ» երգով: Խաղաղութեան յատուկ աղօթք բարձրացուեցաւ Սուրիա հայութեան համար:

Մօտաւորապէս մէկ ու կէս ժամ տեւած հանդիպումը ընդհանուր առմամբ անցաւ մտերմիկ ու հաղորդական մթնոլորտի մէջ: Աշակերտները, իրենք երախտագիտութեան արտայայտութիւն, ձեռնային աշխատանքով պատրաստուած 2 յուշանուէր յանձնեցին Հայր Սուրբին, Առաջնորդ Սրբազան Հօր եւ Առաջնորդարանի համար: Հայր Սուրբը մանուկներուն եւ պատանիներուն նուիրեց «Հայր Մեր»ի գունագարդ օրինակներ:

ՆԱԵՒ Հ.Ե.Դ.-Ի ԲԱՆԱԿԱՎԱՅՐ

Յայտնենք նաեւ, որ Հ.Յ.Դ. երիտասարդական Միութեան կազմակերպած ամառնային բանակավայրը այս տարի, իր դաստիարակչական ծրագիրներուն մէջ, նրկատի առած է մեր եկեղեցւոյ մասին գիտելիքներու փոխանցումը եւ խնդրած է Առաջնորդ Սրբազանէն, որ դասախօսներ տրամադրէ բանակումին մասնակցողներուն համար: Հաղորդած էինք, որ Բրշն. Խաչիկ Սրկ. Շաննագեան Զորեհշաբթի, 19 Յունիսին, այցելած էր Հ.Ե.Դ.ի բանակավայրը, եւ պատանիներուն դասախօսութիւն մը տուած էր նիւթ ունենալով Հայ եկեղեցւոյ դերը մեր պատմութեան մէջ: 26 Յունիսին, բանակավայր այցելեց նաեւ Արք. Տ. Վազգէն Քինյ. Աթմանեան: Նման այցելութիւններ պիտի տրուին նաեւ յառաջիկայ շաբաթներուն:

ԱՌԱՋՆՈՐԴ ՍՐԲԱԶԱՆԻՆ ՀԱՆԴԻՍԱՊԵՏՈՒԹԵԱՄԲ

**Ս. ՔԱՌԱՄՆԻՑ ՄԱՆԿԱՆՑ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ
ՆՈՐ ՀՈԳԵՒՈՐ ՀՈՎԻԻԸ՝
Տ. ԳԱՐԵԳԻՆ ՔՀՆՅ. ՊԵՏՈՒՐԵԱՆ
ՄԱՏՈՒՑԵՑ ԱՆԴՐԱՆԻԿ Ս. ՊԱՏԱՐԱԳԸ**

Քրիստոսի Այլակերպութեան տօնը այս տարի մասնայատուկ մթնոլորտի մէջ նշուեցաւ Օրէնն Քաունթիի Ս. Քառասնից Մանկանց եկեղեցւոյ մէջ, ուր հանդիսապետութեամբ Թեմիս բարեխնամ Առաջնորդ Բարձր. Տ. Մուշեղ Արք. Մարտիրոսեանի, ծխական շրջանի նոր հոգեւոր հովիւր՝ Արժ. Տ. Գարեգին Քհնյ. Պետութեան մատուցեց իր անդրանիկ Ս. Պատարագը եւ տուաւ օրումն խորհուրդը վեր առնող ֆարոգ մը:

Ս. Քառասնից Մանկանց եկեղեցին լեցուն էր հաւատացեալներու բազմութեամբ մը, որ եկած էր ծանօթանալու նոր հոգեւոր հովիւին եւ լսելու անոր ֆարոգը: Ներկայ էին ծխական շրջանի նախկին եւ այժմու հոգեւոր հովիւները՝ Արժ. Տ. Հրանդ Աւ. Քհնյ. Երէցեան եւ Տ. Նարեկ Աւ. Քհնյ. Փեհիվանեան, Ազգային Վարչութեան ատենապետուհին՝ Տիկին Ռիմա Պողոսեան, անդամներ՝ Տեառն Վահան Պատիկեան, Տոք. Նաւասարդ Գազազեան եւ Տոք. Տիգրան Պապիկեան, շրջանի Ազգային Երեսփոխաններ, հայկական կազմակերպութեանց ու միութեանց ներկայացուցիչներ եւ ներկայացուցչական այլ դէմքեր:

Նախ քան ֆարոգը, խօսք առնելով Առաջնորդ Սրբազանը անդրադարձաւ Այլակերպութեան տօնի խորհուրդին, ըսելով, որ անհկա խոր իմաստ ունի եւ կը մէկտեղէ ու-

շագրաւ զուգադիպութիւններ: Ան նշեց, որ 37 տարիներ առաջ, նոյն այս տօնին, իբրեւ նոր-ընծայ արեղայ, իր անդրանիկ պատարագը մատուցած էր, իսկ 16 տարիներ առաջ, եպիսկոպոս իր ձեռնադրութենէն ետք, Ս. Քառասնից Մանկանց եկեղեցւոյ մէջ մատուցած էր իր առաջին եպիսկոպոսական Ս. Պատարագը:

Առաջնորդ Սրբազանը յայտնեց, թէ այսօր, սոյն պատարագը ինք պիտի մատուցէր, սակայն նախընտրած է, որ այս տօնը ըլլայ նաեւ նոր հոգեւոր հովիւին շրջանիս առաջին Ս. Պատարագի օրը. ան մաղթեց, որ Քրիստոսի Այլակերպութեան տօնի խորհուրդը լիցֆաւորէ անոր յառաջիկայ առաքելութիւնը, որ առաջնորդութիւն մաքրութեամբ, սրբութեամբ եւ պայծառ հոգիով:

Ապա, Առաջնորդ Սրբազանը պաշտօնապէս հաւատացեալներուն ներկայացուց նոր հովիւը, շնորհաւորեց ու ֆաջալերական մաղթանքներ ուղղեց գաղութին, յորդորելով ներկայ հաւատացեալները, որ գործակցութեան ոգիով ու միասնական նիգերով նոր հովիւին հետ աշխատին ի նպաստ գաղութի վերելին: Առաջնորդ Սրբազանը յայտնեց, որ մեր Թեմը ժամանելէ առաջ, Տ. Գարեգին Քահանայ ծառայած է Արեւելեան Թեմին մէջ: Առաջնորդ Սրբազանը այս առիթով նաեւ դրուատիքով խօսեցաւ շրջանի հոգեւոր հովիւ Արժ. Տ. Նարեկ Աւ. Քհնյ. Փեհիվանեանի ծառայական աշխատանքներուն ու նուիրումին մասին: Ան նաեւ ողջունեց նախկին հոգեւոր հովիւ Արժ. Տ. Հրանդ Աւ. Քհնյ. Երէցեանի ներկայութիւնն ու նուիրեալ ծառայութիւնը՝ Ս. Քառասնից Մանկանց եկեղեցւոյ ու մեր Թեմին: Իր անդրանիկ ֆարոգին մէջ, Տ. Գարեգին Քահանայ ողջունեց հաւատացեալները, շնորհակալութիւն յայտնեց Առաջնորդ Սրբազանին, Թեմիս Կրօնական Ժողովին ու Ազգային Վարչութեան եւ ծխական շրջանի հոգաբարձութեան, իրեն շնորհուած այս առիթին համար, եւ յոյս յայտնեց, որ աշխատանքները յաջողութեամբ ընթանան գործակցաբար: Ապա, ան վեր առաւ Թափօր լերան վրայ Քրիստոսի այլակերպութեան իմաստը եւ յորդորեց հաւատացեալները, որ մեր երկրաւոր կեանքը ապրինք աստուածահաճող ընթացքով:

ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹԻՒՆ

Ա. Պատարագեն ետք, եկեղեցւոյ հոգաբարձութիւնն ու Տիկնանց Միութիւնը «Ղուկասեան» սրահին մէջ կազմակերպած էին հիւրասիրութիւն մը՝ ողջունելու համար նոր հոգեւոր հովիւն ու Երէցկիւնը՝ Սեւան, եւ առիթ ընծայելու, որ ծխականները մօտէն ծանօթանան իրենց:

Առաջնորդ Սրբազանը կատարեց սեղաններու օրհնութիւնը, ապա հրաւիրեց Տ. Նարեկ Աւ. Քահանան, որպէսզի արտասանէ իր սրտի խօսքը, նշելով, որ այս տօնը յիշատակելի է նաեւ Տէր Հօր համար, որովհետեւ ճիշդ 27 տարի առաջ, նոյն տօնին, ան ձեռնադրուած էր քահանայ: Տէր Հայրը ողջունեց նոր հովիւը, յաջողութիւն մաղթեց անոր՝ իր նոր առաքելութեան մէջ, նաեւ պատրաստակամութիւն յայտնեց օգտակար ըլլալու անոր՝ իր աշխատանքներուն մէջ: Հոգաբարձութեան ատենապետ Տիար Յակոբ Պատուեան եւս ողջունեց նոր հովիւը, գոհունակութիւն յայտնեց անոր պաշտօնավարութեան մեկնարկին առիթով եւ հոգաբարձութեան պատրաստակամութիւնը յայտնեց գործակցաբար յառաջ տանելու գաղութի աշխատանքները:

Տիկնանց Միութեան ատենապետուհի Տիկին Զարուկ Տէր Դաւիթեան շնորհաւորեց նոր հովիւը եւ յաջողութիւն մաղթեց իր յառաջիկայ աշխատանքներուն մէջ: Տիկին Ռիմա Պօղոսեան, բարեմաղթութեանց կողմին, ընդգծեց, որ երիտասարդ հոգեւոր հովիւէն մեծ ակնկալութիւններ ունին, որպէսզի եկեղեցւոյ ծառայութեան կողմին, նաեւ յաջողի երիտասարդութիւնը ներգրաւել եկեղեցական կեանքին մէջ: Ան նաեւ հրաւիրեց հոգա-

բարձութիւնն ու գաղութի զաւակները, որպէսզի յարգանքով ու գուրգուրանքով գործակցին հոգեւոր հովիւին հետ, ի խնդիր գաղութի պայծառացման ու վերելին:

Առաջնորդ Սրբազանը ներկաներուն ներկայացուց Տ. Գարեգին Քահանայի ցարդ կերտած վաստակն ու իբրեւ հոգեւոր հովիւի պատրաստութիւնը՝ Անթիլիասի մայրավանքին թէ Պոսթրնի մէջ, ուր հետեւած է համալսարանական բարձրագոյն ուսման եւ վկայուած: Առաջնորդ Սրբազանը, որ անցեալին ծառայած է ծխական այս շրջանին մէջ, իր անձնական փորձառութիւններէն մեկնելով՝ անդրադաձաւ այս շրջանի հոգեւոր կարիքներուն. ան շեշտը դրաւ գաղութի բոլոր խաւերու գործօն մասնակցութեան եւ խօսքէ գործի անցնելու անհրաժեշտութեան վրայ, կարեւորութեամբ շեշտեց Այլակերպութեան օրուան խորհուրդը ու իր թելադրանքները կատարեց նոր նշանակեալ հոգեւոր հովիւին, որպէսզի գաղութը առաջնորդէ՝ միշտ հաւատարիմ մնալով Հայ Եկեղեցւոյ սկզբունքներուն եւ աւանդութիւններուն: Առաջնորդ Սրբազանը շեշտը դրաւ առաջնահերթ ծրագիրներու վրայ, որոնք իրենց դրական ազդեցութիւնը ունին գաղութի կեանքին ներս: Իր խօսքի աւարտին, Առաջնորդ Սրբազանը հրաւիրեց Տ. Գարեգին Քահանան արտասանելու իր խօսքը:

Նոր նշանակեալ հոգեւոր հովիւը գոհունակութիւն յայտնեց որ կը գտնուի ծխական այս շրջանը եւ կանգնած է ծառայական կեանքի նոր հանգրուանի մը վրայ: Ան անգամ մը եւս շնորհակալութիւն յայտնեց Առաջնորդ Սրբազանին ու բոլոր ներկաներուն, վստահեցնելով թէ Աստուծոյ առաջնորդութեամբ, միասնական կամով, հաւատով ու լաւատեսութեամբ կարելի պիտի ըլլայ առաջ տանիլ ու ծաղկեցնել Օրէնն Քառնի Սրբոց Քառասնից Մանկանց Եկեղեցին ու գաղութը: Ապա, Տէր Հայրը հրաւիրեց Առաջնորդ Սրբազանը որպէսզի «Պահպանիք»-ով փակէ ընդունելութեան պաշտօնական բաժինը: Աղօթէն ետք ժողովուրդի մասնակցութեամբ երգուեցաւ «Կիլիկիա» մաղթերգը:

NEWS FROM THE WESTERN PRELACY - IN ENGLISH

CATHOLICOSATE OF CILICIA DELEGATION CONGRATULATES POPE FRANCIS

On Monday, March 18, 2013, H.E. Archbishop Moushegh Mardirossian, Prelate, arrived in Rome to participate in the inauguration of His Holiness Pope Francis. His Holiness Catholicos Aram I had appointed the Prelate to be part of the delegation representing the Catholicosate of Cilicia. The delegation included Seminary Dean and Catholicosate Ecumenical Officer H.E. Archbishop Nareg Alemejian, and national benefactors Mr. and Mrs. Alecco and Ani Bezikian.

On Monday evening, ecumenical guests, including the Holy See of Cilicia delegation, were hosted to an intimate dinner with Pope Francis, during which the Prelate had the opportunity to personally greet His Holiness and convey his well wishes. On Tuesday, March 19, the Catholicosate of Cilicia delegation participated in the Papal Inaugural Mass at Saint Peter's Basilica, during which Pope Francis was officially installed as the new Pontiff of the Roman Catholic Church. On the morning of Wednesday, March 20, the delegation had an official visit with Pope Francis where they had the opportunity to once again extend their congratulations to the new Pontiff.

On the afternoon of Wednesday, March 20,

the Prelate arrived in London from where he headed to Canterbury to participate in the enthronement of The Most Reverend and Rt. Hon. Justin Welby as the Archbishop of Canterbury. International guests were hosted to a reception and evening meal together with the Anglican Primates and Inter-Religious guests.

The official celebration dinner took place in the evening chaired by Archbishop Justin Welby and in honor of all official Anglican Communion, Ecumenical and Inter-Religious guests. The Prelate, among the Oriental Orthodox Church delegation, met the Archbishop and conveyed the well wishes of H.H. Catholicos Aram I for a successful ministry.

EASTER CELEBRATION WITHIN THE PRELACY

On Sunday, March 31, 2013, large numbers of Prelacy faithful flocked to their local churches to ceremoniously celebrate the Glorious Resurrection of our Lord Jesus Christ.

H.E. Archbishop Moushegh Mardirossian, Prelate, celebrated Easter Divine Liturgy and delivered his Easter message at Holy Martyrs Church in Encino. A standing room only crowd filled "Avedissian" Hall where the service was held to accommodate the large number of faithful.

With the choir singing the "Hrashapar" hymn, the Prelate entered the hall and ascended to the altar to begin the service.

With triumphant faith and renewed spirits, we give thanks to Almighty God for making us worthy of this day to share with one another the Good News of His Glorious Resurrection, began the Prelate's message. I extend my well wishes to H.H. Catholicos Aram I on behalf of you all and personally, and our Easter congratulations to our leaders, praying for justice, righteousness, and peace to guide their service to our people. "Today the angels are descending from Heaven, they give good news to mankind announcing that the crucified Jesus is risen from the dead, and with Him arose you all." St. Nerses of Lambron, with an inspired spirit and transfigured life, wrote these words centuries ago. Almost 2,000 years ago, wicked and jealous people set out to thwart Christ's mission. They thought that by burying Him and placing a large rock in front of His tomb, they had put an end to His ministry. But it was not so. When Mary Magdalene, Mary the mother of James, and Salome went to anoint His body, they became witnesses to the greatest of miracles; they saw a young man who said "Do not be alarmed. You seek Jesus of Nazareth, who was crucified. He is risen. He is not here", and heard the angel's triumphant proclamation.

Centuries later, the triumphant proclamation of the angel still brings renewal to our lives. Let us proclaim that the Resurrection of Christ is a reality, that His tomb was empty on that morning; let us see the Risen Christ with the eyes of our soul so that we too may arise with Him. The Resurrection is the greatest event in the history of the world. It set a new path, a new beginning, and has granted new life to mankind throughout the centuries. Now, it must be for us too a new life.

Many understood, but many could not or would not comprehend His mission. They tried Him, crucified Him, buried Him, all in the hopes of silencing Him. But they could not. With His innocent blood He cleansed us and was victorious over evil and death, which was a triumph for goodness. Our forefathers embraced the message and promise of the Resurrection and chose the path of Christ. Easter is an invitation for us to follow in their example, to overcome all obstacles which serve to defeat us, and be guided by His Light and Truth. There is so much injustice in this world

today. Let us conquer injustice with justice, and lies with truth, so that we too may be worthy of the abundant life He promises filled with love and peace. Let us pray for peace in the world, for righteousness and justice to prevail, and for our brethren in Syria. Renewed and reinvigorated by the hope of the Resurrection, with grateful hearts let us embrace the message of His Resurrection, "I am the way and the truth and the life", and let us join the angels in triumphantly proclaiming, "Christ is Risen from the dead, Blessed is the Resurrection of Christ", concluded the Prelate.

On behalf of the Holy Martyrs Church family, Parish Pastor Rev. Fr. Razmig Khatchadourian expressed gratitude to the Prelate for celebrating Easter with the parish community, and wished him many more years of good health and service within the Western Prelacy. The collective confession was held at the conclusion of Divine Liturgy, after which faithful received Holy Communion by the Prelate and Pastor.

On Monday, April 1st, faithful gathered at Hollywood Hills Forest Lawn "Hall of Liberty" and Glendale Forest Lawn "Church of the Recessional" for Easter Memorial Day requiem prayers for their loved ones. The Prelate presided over the service at the Hollywood Hills location. Clergy members participated in the service.

COMMUNIQUE

ANOTHER GENEROUS ALLOCATION BY THE DREAM FUND TO THE PRELACY SCHOOLS

With utmost joy and gratitude H.E. Archbishop Moushegh Mardirossian, Prelate, Executive Council, and the Board of Regents of Prelacy Schools announce that the Dream Fund at UCLA has made yet another very generous allocation to Prelacy Schools.

On Tuesday, April 9, 2013, the Prelate and Executive Council members invited members of the Board of Regents, Principals and Director, to the Prelacy to present them with their donations.

The Prelate was joined by Executive

Council Chair Mrs. Rima Boghossian and Vice-Chair Mr. George Chorbajian. Board of Regents Co-Chairs Mrs. Maggie Sarkuni and Mr. Sako Berberian participated in the visit, during which the allocations were presented to Principals and Directors Mr. John Kossakian, Dr. Alina Dorian, Mr. Vazken Madenlian, Mrs. Kohar Zaher, Mrs. Helen Manoucherian, and Mrs. Arsine Aghazarian.

The contributions were made to the following schools:

- Armenian Mesrobian School, Montebello
- Rose & Alex Pilibos High School, Los Angeles
- Ferrahian High School, Encino
- Vahan & Anoush Chamlian School, Glendale
- Ari Guiragos Minassian School, Orange County
- Krouzian-Zekarian-Vasbouragan School, San Francisco
- St. Mary's Richard Tufenkian Pre-School, Glendale
- Levon & Hasmig Tavlian Pre-School, Pasadena

On behalf of the Board of Regents and Prelacy Schools, Mr. Sako Berberian expressed his appreciation to the Prelate and Executive Council for their efforts, and to the Dream Fund for their generosity.

“This latest allocation will greatly assist our schools with their financial burdens and contribute significantly to the realization of their mission to provide the highest quality of education to our youth utilizing the latest technological advancements.

We convey our profound gratitude to the Dream Fund and to philanthropist Mr. Kirk Kerkerian for their continued generosity and support of our schools”, stated the Prelate.

The Dream Fund at UCLA was established as a donor-advised fund in 2011 through the generosity of The Lincy Foundation. The Dream Fund has focused on education, healthcare, youth, and the community.

COMMUNIQUE

DREAM FUND ALLOCATION TO CASPS

On Thursday, April 11, 2013, H.E. Archbishop Moushegh Mardirossian, Prelate, welcomed board members of the Committee for Armenian Students in Public Schools, headed by Chairman Mr. Rouben Gourjian. The Prelate was joined by Executive Council Chair Mrs. Rima Boghossian.

During their meeting at the “Sulahian” Reception Hall, the Prelate and Mrs. Boghossian informed the guests that the Dream Fund at UCLA had generously offered a grant to CASPS to assist in their endeavors, and presented them with the donation. CASPS members thanked the Prelate for his efforts in securing the grant.

In a letter written to the Dream Fund board, the Prelate stated “On behalf of the Committee for Armenian Students in Public Schools, we thank you for your first ever grant which will greatly assist in their mission to address the social and educational needs of immigrant children in public schools”.

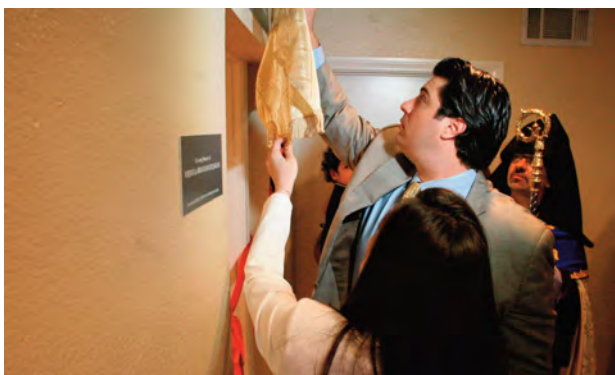

PILGRIMAGE OF FAITH AND NEW LIFE AT THE CONSECRATION OF ST. GARABED CHURCH OF LAS VEGAS

- DEDICATION AND BLESSING OF THE "KOUJAKIAN" HALL
 - PARISH COUNCIL CHAIR ADROUSHAN
 ARMENIAN AWARDED PRELACY
 "ST. DERTAD THE KING" MEDAL

After years of hard work and perseverance, on April 13-14, 2013 new life was breathed into the parish community of Las Vegas as they rejoiced in the fruit of their efforts, which culminated in the consecration and dedication of St. Garabed Church by H.E. Archbishop Moushegh Mardirossian, Prelate. Faithful from across California and nearby states assembled in Las Vegas to witness this historic occasion and to join the community in celebrating the construction of the first Armenian Apostolic Church in the state of Nevada. The consecration of the Church, which was conducted in stages over two days, was a deeply moving and truly poignant experience, and throughout the weekend sentiments were echoed that this momentous occasion is one that will live on in the hearts of all those present for years to come.

DEDICATION OF "KOUJAKIAN" HALL

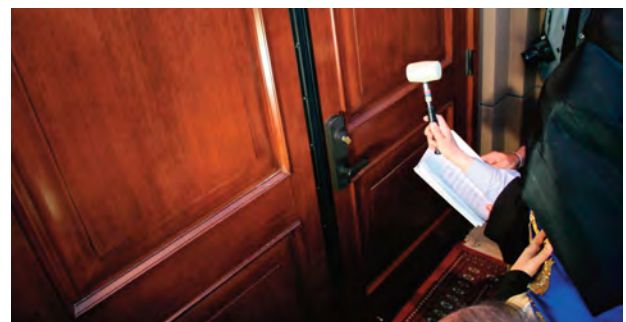

The festivities began on the evening of Saturday, April 13 with the dedication and official opening of "Koujakian" Hall, which was sponsored by the Fattal, Yemenidjian, and Koujakian families in memory of their parents Verjine and Abraham Koujakian. The Prelate welcomed the guests and began the service with the Lord's Prayer. With the unveiling of the hall plaque and the ribbon cutting by the sponsor families, the hall

was officially opened and the Prelate entered as deacons and choir members sang the "Aysor Yergnayink" hymn. Inside the hall, the Prelate conducted the blessing of salt, bread, and water assisted by Very Rev. Fr. Muron Aznikian, Parish Pastor Archpriest Fr. Avedis Torossian, and St. Mary's Church of Glendale Pastor Rev. Fr. Vazken Atmajian. A requiem prayer for the souls of Verjine and Abraham Koujakian followed.

The Prelate greeted the guests, stating that it is a day of great spiritual joy for the entire Prelacy family. He noted how touching the ceremony was for the sponsor families especially who immortalized the memory of their parents with this hall. His Eminence remembered Verjine Koujakian's active involvement in the community from its very first days, and specifically her role in the founding of the Saturday School. In following her example, the Prelate noted "I am sure her family will continue to bring their enduring support to this community and will continue to be a lasting presence with their moral and financial support". He then blessed the members of the families, and the ceremony came to a close with the Lord's Prayer and the Cilician anthem.

OPENING OF THE PORTALS

Following the dedication of the hall, as deacons sang the "Hrashapar" hymn the Prelate was led in a procession to the Church main en-

trance for the Opening of the Portals service (Terenpatsek). Kneeling in front of the closed door, the Prelate knocked three times singing, “Open unto us, Lord, the gate of Your mercy”. With the official opening of the doors, the Prelate entered the Church and ascended the altar where the service continued with hymns, Scripture readings, and prayers for the Lord to bless and sanctify the stones and wood so that “whoever shall greet this house or shall bow down unto it may be considered to have bowed down not to unclean stone and wood, but unto You and Your Holy Name”.

The Prelate then consecrated with Holy Chrism the side Trinity altar, which was sponsored by Mr. Charles Sulahian in memory of his father Alexander, and the Baptismal Font, sponsored by Mrs. Marie Sulahian in memory of her parents Garabet & Azadouhie Baylayan.

His Eminence began his sermon with the words from the order of blessing of a new church recited earlier, “O merciful God, we beseech You with all our hearts. Accept our entreaties which we offer up unto You and let the grace of Your Holy Spirit abide in this house which we have established and built in Your name. Bless and sanctify the stones and wood...Send down Your Holy Spirit and bless this font, as You blessed the River Jordan by descending upon it, typifying the font from which men are born again.”

He continued, “Praise be to God for making us worthy of this blessed day as we have gathered for the consecration and dedication of this Church we have erected for His name, glory, and dominion. Earlier during the Terenpatsek service, we beseeched the Lord to open the doors of His mercy, and I am sure each of you joined in with your prayers asking for the Lord to open the doors of His mercy for your individual families and for our collective family of church, nation, and community. We prayed for Him to bless and sanctify the stone and wood this Church is built from and which symbolize Him and His Holy Name, for this Church was not built for the glory of man, but rather for the praise and glory of Almighty God. We convey our gratitude to the sponsors who donated to this project for His glory. Jesus went into the River Jordan and sanctified it, and whoever is baptized in this font will be purified and will be-

come a new person in the Holy Spirit.

Tomorrow we will continue the ceremony with the consecration of the sixteen pillars, which signify that we built this Church on the pillars, on the strong foundation of the faith of the apostles, evangelists, and St. Gregory the Illuminator. May God bless the memory of the Fattal, Yemenidjian, Koujakian, and Sulahian faithful departed, and may God bless the families as they continue their service for the glory of God and our people. We are overjoyed to have with us large numbers of faithful from across California, including Catholicosate Central Executive member Mr. Khajag Dik-ijian, almost all the members of the Prelacy Executive Council, and deacons and choir members from Fresno and Los Angeles area Churches, all of whom have come to express their solidarity and support of this community. Congratulations to Parish Pastor Archpriest Fr. Avedis Torossian, Parish Council Chair Mr. Adroushan Armenian and members, Building Committee, and the entire parish community on this great accomplishment. May the Lord grant us all renewal of spirit and rebirth of faith so that we can see Him through the eyes of our soul and praise His Holy Name now and always.” At the conclusion of the service, guests were hosted to a reception at “Koujakian” Hall hosted by the Parish Council, and faithful departed from the Church in joyful anticipation of the following day’s ceremonies.

CONSECRATION

Sunday, April 14, 2013 will forever be remembered as a momentous day for the Western Prelacy family as the Prelate consecrated the altar and sixteen pillars of St. Garabed Church of Las

Vegas and officially named the Church. Guests in attendance included the Consul General of Armenia the Honorable Grigor Hovhannissian with his wife Victoria, Congresswoman Dina Titus, Central Executive and Prelacy Executive Council members, clergy from local evangelical, Maronite, and Syriac Churches, benefactors, and a standing room only crowd of faithful.

The ceremony began in the morning with the official procession of His Eminence into the Church, joined by the sixteen pillar Godfathers, clergy, and the many deacons participating from various Prelacy Churches. The Prelate was led from the courtyard to the entrance of the Church with the “Khorhoort Khoreen” hymn, followed by the “Hrashapar” hymn as he entered the Church and ascended the altar to begin the Holy High Mass. The congregation followed the service attentively and with reverence as Fr. Muron and Rev. Vazken washed the unadorned altar with wine and water. The Prelate then consecrated the top, right, left, head and front of the altar in the form of the Cross, and blessed sponsors Arpine Koutnouyan and her son Hrair who dedicated the altar in memory of their husband and father Aram Koutnouyan. This was followed by the blessing, anointing, and sanctifying of the sixteen pillars. With each God-

father standing next to his respective pillar, the Prelate conducted the consecration and blessed them. The Blessing of the Four Corners of the World (Antasdan) followed, during which the church was officially named St. Garabed. The Prelate ascended to the altar where he was presented with four lit candles which he placed on the altar. The curtain closed as the service continued, to be reopened a few minutes later beautifully adorned with intricate tapestry, candles and flowers.

The Prelate began his sermon with the following passage from the Antasdan service, “Blessed and protected and providentially preserved be this Church, established in the name of St. Garabed”. He continued, “Earlier you heard these words as we prayed and beseeched Almighty God to bless, protect, and preserve St. Garabed Church established for His glory in the name of St. John the Baptist. Today is a historic day of unbridled joy. It is truly a day to rejoice for the entire Prelacy family as we conducted the consecration of the first Armenian Apostolic Church in the state of Nevada. Praise and glory to Almighty God for granting us this blessed day to come together and collectively celebrate this historic occasion. This dream was realized through much hard work, ded-

ication, and united efforts; and now a new chapter has begun for this parish.”

The Prelate spoke of the symbolic coincidence that the Church is being consecrated on the third Sunday of Eastertide, which in the Armenian Church is known as Sunday of the World Church and Green Sunday. The Gospel readings of Green Sunday are particularly meaningful for the occasion as they convey the message of spiritual rebirth, new life, and the example of St. Paul who was rejected by the disciples but continued to boldly preach the Good News of the Risen Christ throughout Jerusalem, and through whose efforts the Church prospered and multiplied. “How very fitting and symbolic that we are consecrating this new Church on the day which we commemorate the establishment of the first Christian Church in the world, celebrate the idea of new life, and when the Gospel readings convey to us the inspiring message of rebirth”, stated the Prelate.

“Indeed today this parish community is commencing a new life, which is a rebirth of faith. For the last few years you dedicated yourselves to reaching this stage. Now that the Church is complete and consecrated, you are entrusted with a new mission. It is your duty to ensure that this parish continues to advance and progress, that the members of this community continue to work together in unity and with the same diligence you have demonstrated thus far, so that coming generations reap the bountiful harvest of the seeds you have

planted.” The Prelate greeted the large number of guests and faithful who had come to share in the joy of the day, and commended all those who had a hand in making the day a reality. He conveyed gratitude to main benefactor Mr. Larry Barnes for his most generous contribution in tribute to his late wife Seda Der Garabedian-Barnes and her ancestors, to the Dream Fund at UCLA for their benevolence, and his appreciation to the Godfathers and all the sponsors and friends for their financial and moral support. He commended the Pastor, Parish Council, and Building Committee members for their diligence, and thanked all those present who had travelled from near and far to show their encouragement and backing of this community. “As we begin this new chapter, this new life, let us renew in ourselves our commitment to our faith and to the Armenian Apostolic Church, and in the example of St. Paul, let us boldly continue to preach the Gospel to those around us, let us engage the younger generation and encourage them to become active participants in our community life by instilling and cultivating in them love and reverence for our faith and heritage. For only through harmonious collaboration and cooperation, can our Church, nation, and people prosper. We praise the Lord for blessing us with this new house of prayer. May the Holy Spirit empower us all as we move forward in our service for His glory and for the advancement of the Armenian Apostolic Church and nation.” The Prelate then announced that he would be returning on May 19 to consecrate the sacred paintings and stained glass windows, and invited faithful pilgrims from California, Arizona, and other regions to once again join the community on that special occasion, during which a statue dedicated to mothers will be unveiled.

The Liturgy continued until the Kiss of Peace. It was a moving moment as the Prelate called on the faithful to feel the presence of Christ as they received their first greeting in the newly blessed Church. His Eminence connected this first greeting in the new Church with the greeting of H.H. Catholicos Aram I who had sent a letter of blessing on this occasion. His Holiness conducted one of the milestones in October of 2011 when he blessed the foundation stone and consecrated the dome cross, and today our Pontiff is with us in

spirit conveying his greetings through his letter, stated the Prelate, and continued to read the message of His Holiness. During this first Kiss of Peace in this consecrated Church, let us greet one another as brothers and sisters for we are all children of the same Father, Almighty God, concluded the Prelate and the Liturgy continued

At the time of “Der Voghormya” Fr. Vazken announced that memorial prayers would be offered for the souls of Seda Der Garabedian-Barnes, Diramayr Marie Mardirossian on the fourth anniversary of her passing, Fattal, Yemenidjian, Koujakian, Koutnouyan loved ones, and in memory of Mr. Kirk Kerkorian’s sister Rose.

The service concluded with the confession and Holy Communion, after which the procession of Prelate, Godfathers, clergy and deacons headed to the courtyard with the singing of “Oorakh Ler”, where the ceremony came to a close with the Cilian and Armenian national anthems, and the benediction by the Prelate.

CELEBRATORY LUNCHEON

In the afternoon, two hundred and fifty guests gathered at the Tropicana Hotel “Cohiba” Ballroom for the Consecration Celebratory Luncheon. A warm and friendly atmosphere reigned over the celebration, with speeches filled with humor and lightheartedness.

The hall echoed with applause as Master of Ceremonies Mrs. Anna Kadian announced the procession of the Prelate, who was joined by the Consul General of Armenia, Congresswoman Dina Titus, and Councils members. Following the anthems of the United States and Armenia, the MC

invited Congresswoman Titus to convey her remarks.

Congresswoman Titus stated that she was honored to be a part of the celebration and proud to have St. Garabed Church in the heart of District 1 which she represents. She noted that she has been part of the many milestones of the Church, and today is the fulfillment of the community’s at least two decades long dream. She remarked that St. Garabed is a beautiful Church full of light and love which will nourish the body and soul not just on Sundays but every day, and expressed joy that the Armenian population, as a growing force in the community, now has its very own Church as a safe haven. The Congresswoman thanked Mr. Larry Barnes, the Dream Fund, and the Yemenidjian family, congratulated the parish community, and on this occasion presented a congressional certificate to Chairman Mr. Adrourshan Armenian, who accepted on behalf of the Parish Council. Congresswoman Titus approached the head table where she formally met the Prelate and personally conveyed her greetings and well wishes to His Eminence. The MC invited the Prelate to deliver the invocation and bless the tables. His Eminence also thanked Congresswoman Titus for her presence and her supportive remarks.

Mr. Alex Yemenidjian also welcomed the guests and congratulated the parish community. He conveyed gratitude to the Prelate, “without whose leadership and inspiration this wouldn’t have been possible”, saluted the presence of the Consul General and thanked him for his participation, stated that the community owes a big debt of gratitude to Mr. Larry Barnes and the Dream Fund for making this project financially possible, and expressed appreciation to architect and engineer Mr. Levon Gulbenkian, and Mr. Adrourshan Armenian and Council members stating, “we are the beneficiaries of their hard work”. In conclusion, Mr. Yemenidjian noted that with benefits come responsibilities, thus it is everyone’s responsibility to make sure to support and serve our Church with dignity and make the Prelate proud.

The remarks continued after lunch.

The first to speak was Mr. Adrourshan Armenian, who began by noting that this important milestone is the result of a handful of Armenian

who came together from different cities and countries to build a Church. He conveyed words of thanks and appreciation to all those who contributed to the realization of the endeavors, specifically Mr. Larry Barnes and the Dream Fund for their generosity. He recognized Lakes Lutheran Church Pastor Kurt Sortland for allowing services to be held at his Church for four years, thus giving the community the opportunity to strengthen and organize. Mr. Armenian stated that without the blessings, support, and guidance of the Prelate which would have been very difficult. He also thanked Executive Council member and Prelacy Building Committee Chair Mr. Vahan Bezdikian for his countless visits and supervision, and to his fellow Parish Building Committee members Mr. Levon Gulbenkian and Mr. Koko Darakjian. He also thanked the Tropicana Hotel for providing the facility, and all the committees and individuals who organized the luncheon. In conclusion, Mr. Armenian stated that there are still some items which require sponsors before the Prelate's return on May 19 to consecrate the paintings and stained glass, and announced a number of new donations received in the past few hours.

Consul General Grigor Hovhannissian congratulated the parish, noting that this is the birth of community life because a community becomes truly Armenian when it has its own Church. He noted that the day was an emotional experience for him as he was present from the beginning, during the dedication of the hall in 2009, and how impressed he was with the speed of the construction. Having previously promised the community a painting, the Consul General announced that in less than a month he would be donating that painting in recognition of their wonderful work. In conclusion, he stated that the consecration of the Church is the culmination of painstaking effort, and now is the time for more participation and more involvement by the people to strengthen and maintain the Church.

Catholicosate Central Executive member Mr. Khajag Dikijian began his remarks by citing the words of His Holiness Aram I from October of 2011 when he stated that the Church belongs to the people, the people are the Church. "St. Garabed will be the people, serving all Armenians without

exception", said Mr. Dikijian. Building a church speaks volumes about our faith, about the efforts of all the people involved, and about the generosity of sponsors. At one time we built 1,001 churches in one city; today we are very proud to have one more, stated Mr. Dikijian as he concluded by conveying the well wishes of His Holiness and Central Executive.

On behalf of her fellow Executive Council members, Chairlady Mrs. Rima Boghossian wholeheartedly congratulated the community on this occasion, a day which she stated is historic for Las Vegas Armenians as it is their first Church, and a day which is historic for the Prelacy with the consecration of this newest Church. She wished that all our parishes are inspired from the example of the Las Vegas community and will soon have their own Churches as well. Mrs. Boghossian acknowledge the diligent supervision of the Prelate throughout all the phases of the project over the past three years, and commended the Pastor, Parish Council, Committees and benefactors for their hard work and support. Mrs. Boghossian expressed hope for a school to be built in the future next to the Church, because our Churches and schools together preserve and foster our Armenian identity, and in conclusion wished that the community always works together for the flourishing of St. Garabed Church.

A cultural program followed, with Gohar Markaryan and Izabell Mardirosyan presenting a traditional Armenian dance.

Thus it was time to formally acknowledge and commend all the hard workers involved in this project. The MC invited to the podium His Eminence for the presentation of plaques to members of the Parish Council, Building Committee, and Ladies Guild. The names of the individuals who contributed their time and efforts for the realization of this endeavor were called one by one by Mr. Vahan Bezdikian as they approached the stage to receive their plaque from the Prelate.

The celebration and festivities of the last two days came to a close with the Prelate's message. "Today is a day of great celebration. It is the day we have been joyfully anticipating. It is said that vision without action is merely a dream. Years ago, a group of individuals had a vision; a dream

to provide this growing community with a church and cultural center to call their own. The community rallied behind these visionaries, and together, this initiative, this idea was put into action. Ideas are valuable only when they are implemented, and that is just what this community did. They took action and turned dream to reality. And today, we are here celebrating the fruit of their vision and labor.“ With a grateful heart and profound spiritual joy the Prelate greeted the distinguished guests and dear friends who had come from various cities to share in the blessed occasion of the consecration and dedication of the first Armenian Apostolic Church in the region. “St. Garabed Church is now the heart of this community. Alongside the Cultural Center, it will become the beacon, the lighthouse from where our faith, our language, our heritage and our history will radiate throughout our community of faithful, keeping our spiritual and cultural legacy and spirit alive and strong. The realization of this tremendous venture was achieved through hard work, perseverance, and collaborative efforts. At this time we would like to acknowledge all the individuals who joined hearts and hands to bring this dream to life.“

The Prelate first and foremost conveyed gratitude once again to main benefactor Mr. Larry Barnes for his incredible generosity which, in addition to being the greatest contributor to the success of this project, forever memorialized his late wife Seda Der Garabedian-Barnes and her ances-

tors. He noted that in 2010 Mr. Barnes was awarded the “Knight of Cilicia” medal by His Holiness, and today the benefactor was being acknowledged once again for his remarkable support. He conveyed his deep appreciation to the Dream Fund at UCLA for believing in this mission and lending their generous support, and thanked representative Lindy Schumacher who was in attendance. He commended the Parish Pastor Archpriest Fr. Avedis Torossian, Parish Council Chair Mr. Adroushan Armenian and members, Building Committee members, and also Mr. Vahan Bezdikian for their tireless efforts and steadfast determination from the inception of this endeavor until this very moment. Finally, he thanked all the members of the community, all the sponsors, volunteers, and friends who shared in this vision and lent their enduring encouragement. “You all labored hard over the past few years to reach this point. Today, we salute you and we applaud you. You have indeed brought great pride and joy to our hearts. As you embark on your new journey of service, we pray for the divine wisdom and guidance of our Lord to be upon you, leading your path to infinite successes. May you continue on this righteous path and serve with renewed vigor and determination, and most importantly with love, unity, and harmony, for the splendor of the Armenian Apostolic Church and this community.“

Here the Prelate stated that he had some special announcements. His Eminence announced

that Mr. and Mrs. Adroushan and Nora Armenian, who humbly had asked for their name not to be announced in the commemorative booklet, had donated \$25,000 as the banquet hosts. He joyfully announced that the Fattal, Yemenidjian, and Koujakian families with a \$50,000 donation had sponsored Koujakian Hall in memory and honor of their parents and loved ones, in addition to which they were donating \$10,000 to establish a new scholarship fund at the Prelacy also in memory of their parents and loved ones. The Prelate also announced the establishment of another new scholarship fund at the Prelacy, this one by Mr. and Mrs. Vahe and Lucie Fattal in memory of Vahe's father Joseph and mother Eugenie, whom he had recently lost nearly forty days ago. And finally, the Prelate announced that Mr. and Mrs. Alex and Arda Yemenidjian were graciously undertaking the sponsorship of the remaining sacred paintings and stained glass windows noted by Mr. Armenian earlier. Each of these announcements were received with great applause and appreciation by the guests. His Eminence had one more surprise announcement, an announcement which drew loud applause and cheers. In commendation of Mr. Adroushan Armenian and his painstaking efforts over the years, the Prelate was awarding him with the Prelacy "St. Dertad the King" medal. He became the first ever recipient of this award, which was recently established by the Prelacy to honor individuals who have made a difference in our community life with their service. Mr. and Mrs. Armenian received a standing ovation as they approached the stage to receive this honor. Fr. Avedis read the Prelate's letter of blessing as the Prelate presented them with the medal. With this wonderful surprise, the celebration came to a close on a high note with the benediction by the Prelate and the Cilician anthem.

COMMEMORATING THE GENOCIDE WITHIN THE PRELACY

PRELATE DELIVERS INVOCATION AT CALIFORNIA STATE SENATE GENOCIDE COMMEMORATION

Each year in April, activists from across California join the Armenian National Committee - Western Region and the California State Legislature to commemorate the Armenian Genocide at the State Capitol. This year's Advocacy Day was held on Monday, April 15, 2013.

The day began with activists visiting offices of legislators to advocate issues of interest to the Armenian-American community. The 98th anniversary of the Genocide was commemorated in the afternoon in the State Senate Chambers. The session officially opened with the invocation delivered by the Prelate. His Eminence was joined by Pastor of Holy Trinity Church of Fresno Rev. Fr. Vahan Gosdanian.

Below is the text of the Prelate's invocation:

We offer to You our thanks and praise for granting us this day to join our dear friends within the California State Legislature to collectively commemorate the 98th anniversary of the Armenian Genocide.

As we somberly remember the one and a half million victims who in 1915 were martyred for our faith and nation, we remember also all the in-

nocent lives lost in similar atrocities throughout history. Today, we also renew our commitment and duty to continue our mission to raise awareness and bring acknowledgement to our history. With our united efforts, unwavering resolve, and the strength of our voices and prayers, we can be certain that justice will prevail and the souls of our martyrs can only then truly rest in peace.

We thank our elected officials for faithfully and courageously standing by our side in our common cause of human rights, dignity, and justice for all mankind, and for taking this time each year to pay homage to the sacred memory of our martyrs. May You bless them with many years of health and continued success in their meritorious service to the prosperity of this great state we are proud to call home.

Lord, as we approach the Armenian Genocide centennial, more than ever we are in need of Your divine guidance. Grant us the vigor to continue on our path undeterred, and the strength to overcome obstacles and accomplish our ultimate goals. Grant wisdom to the world leaders and to us all so that we may at all times think, speak, and do that which is good and just in Your eyes. Save us from evil thoughts, words, and deeds; and have mercy upon us all.

We thank You for Your abundant blessings and gifts of love and mercy.

May the souls of our faithful departed, through Your mercy, rest in peace. Amen.

The day's events were highlighted by the passage of two Armenian Genocide resolutions. Assembly Members Katcho Achadjian and Adrin Nazarian introduced and ushered passage of Assembly Joint Resolution 2 which recognized the Armenian Genocide, designated April 15-19, 2013 as a "Week of Remembrance for the Armenian Genocide of 1915-1923", and calls on Congress and the President of the United States to formally recognize the Armenian Genocide.

In a touching tribute to the Prelate's mother, Diramayr Marie Mardirossian, who passed away four years ago to the day, the Senate session adjourned in her memory. On behalf of the State Senate, Senator Kevin de Leon presented the Prelate with a certificate of recognition expressing

sympathy on the loss of Diramayr.

A reception followed hosted by California Assembly Members Katcho Achadjian, Adrin Nazarian, and State Senator Kevin de Leon.

L.A. COUNTY BOARD OF SUPERVISORS GENOCIDE COMMEMORATION

On Tuesday, April 23, 2013, a special presentation dedicated to the 98th anniversary of the Genocide was held at the Los Angeles County Board of Supervisors weekly meeting proclaiming April 24 as "Day of Remembrance for the Armenian Genocide of 1915-1923".

Clergy and community members joined Supervisor Michael Antonovich and the Board of Supervisors for this special presentation which is held annually. H.E. Archbishop Moushegh Mardirossian, Prelate, was represented by Very Rev. Fr. Muron Aznikian, who was accompanied by Rev. Fr. Ardak Demirjian and Rev. Fr. Ghevont Kirazian. Supervisor Antonovich presented the proclamation to Fr. Muron and H.E. Archbishop Vatche Hovsepian, both of whom expressed appreciation to the Board of Supervisors for their friendship and support.

"Los Angeles County is home to the largest population of Armenians in the United States, enriching our communities through their leadership in the fields of business, agriculture, academia, medicine, government and the arts," said Antonovich. "By consistently remembering and openly condemning these atrocities, Los Angeles County demonstrates the need for constant vigilance to prevent similar events in the future," said Antonovich. "We join the Armenian community in its commitment to ensure that those who died and suffered are never forgotten." Supervisor Antonovich also urged President Barack Obama and members of Congress to raise the issue with the President of Turkey when they meet in the Oval Office in a few weeks.

JOINT DIVINE LITURGY AND REQUIEM ON THE 98TH ANNIVERSARY OF THE ARMENIAN GENOCIDE

Each year on the eve of April 24, spiritual leaders, clergy, and faithful from the Armenian Apostolic, Catholic, and Evangelical Churches come together for Divine Liturgy and Requiem in commemoration of the Armenian Genocide.

This year's joint Liturgy and requiem was held on Tuesday, April 23, 2013, at St. Leon Cathedral in Burbank.

Divine Liturgy was celebrated by H.E. Archbishop Moushegh Mardirossian, Prelate, and the sermon was delivered by H.E. Archbishop Hovnan Derderian, Primate. The Prelate also delivered his remarks on this occasion, as well as H.G. Bishop Mikael Mouradian, Eparch of the Catholic Church, and Rev. Joe Matossian, Minister of the Armenian Evangelical Union.

In his message, the Prelate noted that Divine Liturgy was being offered as a tribute to the memory our martyrs, and that we must remember and honor their sacrifice for our faith and nation every day of the year. They gave their lives to ensure the continuity of the Armenian people and identity. Citing the April 24 message of H.H. Catholicos Aram I demanding recognition and reparation from Turkey, the Prelate concluded by stating that the Armenian Apostolic Church and people are united in our pursuit for our rights.

Requiem service and laying of flowers at the memorial cross-stone followed the Liturgy in the Cathedral courtyard.

PRELATE PARTICIPATES IN GENOCIDE COMMEMORATIONS

In the month of April, Armenians worldwide commemorated the 98th anniversary of the Genocide with various events. H.E. Archbishop Moushegh Mardirossian, Prelate, participated in a number of such events within our community.

On the morning of Wednesday, April 24, 2013, the Prelate participated in the Unified Young Armenians annual Little Armenia march in Hollywood, where he blessed and encouraged the organizers and participants with the opening prayer. The Prelate was accompanied by Archpriest Father Vicken Vassilian and Archpriest Fr. Nareg Pehlivanian. At the end of the march, Fr. Vicken addressed the youth on behalf of the Prelate. On the evening of Tuesday, April 23rd, Rev. Fr. Gomidas Torossian represented the Prelate at the Unified Young Armenians organized candlelight vigil held near the Glendale Civic Auditorium.

In the afternoon, the Prelate participated in the annual commemoration organized by the United Armenian Council for the Commemoration of the Armenian Genocide at the memorial monument in Montebello. Among the honored guests were Consul General of Armenia Grigor Hovhannissian, Los Angeles Mayor Antonio Villaraigosa, and public officials. The keynote speaker was human rights lawyer Geoffrey Robertson from England. Requiem service followed, led by the leaders of the Armenian Apostolic, Catholic, and Evangelical Churches. Guests then had the opportunity to pay their respects to our martyrs by plac-

ing wreaths at the cross-stone memorial.

In the evening, a city of Glendale co-sponsored commemoration was held at Alex Theatre, at which Very Rev. Fr. Muron Aznikian represented the Prelate. St. Mary's Church pastors Rev. Fathers Vazken Atmajian, Ardak Demirjian, and Gomidas Torossian also attended. The cultural program featured a performance by Chamlian students.

CHAMLIAN SCHOOL GRADUATING CLASS VISITS THE PRELACY

On Wednesday, April 17, 2013, the graduating class of Vahan and Anoush Chamlian School visited the Prelacy. Having recently returned from their class trip to Armenia, the students had come to receive the Prelate's blessings as they prepare to graduate and move forward to high school.

Upon their arrival, the delegation of Vice-Principal Mrs. Rita Kaprielian, teachers, parents, and students were escorted to the "St. Dertad and St. Ashkhen" Chapel where H.E. Archbishop Moushegh Mardirossian, Prelate, greeted them and led a service of Eastern hymns and prayers. Very Rev. Fr. Muron Aznikian, Rev. Fr. Gomidas Torossian, and Rev. Fr. Ghevont Kirazian joined in the service.

A cultural program of music and recitations presented by the students followed at the "Dikran and Zarouhie Der Ghazarian" Hall.

Student and Master of Ceremonies Michelle Garabedian invited classmate Aren Aghamanoukian to deliver welcoming remarks on behalf of his class. Reflecting on their class pil-

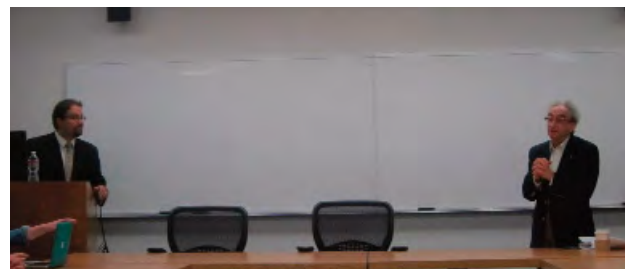
grimage, Aren stated that he and his classmates returned strengthened in their Armenian identity after visiting Armenia where they sensed the spirit and legacy of St. Gregory the Illuminator, St. Mesrob Mashdots, and the forefathers of our faith and heritage.

The Prelate welcomed the students to this second pilgrimage to the Prelacy, the People's Home, where they reaffirmed their allegiance to our faith, language, and culture. His Eminence commended the students on the wonderful program they had prepared, and also the administration, teachers, and parents for their valuable role in the education of the minds, hearts, and souls of our students. The Prelate also reflected on the consecration of St. Garabed Church of Las Vegas a few days prior, which symbolizes new life and light for the community.

The Prelate asked the students questions about their impressions of and experiences in Armenia, and speaking on the upcoming 98th anniversary of the Genocide emphasized the importance of keeping the memory of our martyrs alive and pursuing our cause. Finally, the Prelate called on the students to never forget the Armenian education they received at Chamlian as they move on to high school, and to give back by serving in our community life when they become adults.

The visit concluded with the benediction by the Prelate and the Cilician and Armenian an-thems.

DEACON KHATCHIG SHANNAKIAN LECTURES AT THE UNIVERSITY OF SOUTHERN CALIFORNIA (USC)

On Monday, April 8, 2013, by the request of Prof. Hrair Dekmejian and the Institute of Armenian Studies at the University of Southern Cal-

ifornia, and by the ordinance of H.E. Moushegh Mardirossian, the Institute welcomed Deacon Khatchig Shannakian to give a lecture on the history and Apostolic origins of the Armenian Apostolic Church and the current status of the Church in the Diaspora.

The colloquium started off by a lecture conducted by Prof. Sona Haroutyunian from the University of Venice, who spoke about her translation of the book “Skylark Farm”. After her lecture, Deacon Khatchig Shannakian was invited to give his lecture.

He spoke about the traditions of the Armenian Apostolic Church, from the period of the Apostles St. Thaddeus and St. Bartholomew to St. Gregory the Illuminator, the Holy Translators to the Council of Chalcedon in 451 A.D., up to the current challenges which the Church faces today with a focus on the youth. Emphasizing to the students that the future of the Church in the Diaspora and the Mother land are the youth, he concluded his lecture by stating, “Each one of you has a prominent role to play in the evangelizing and sustaining of the Armenian Apostolic Church”.

41ST REPRESENTATIVES ASSEMBLY FINDS PRELACY ACTIVITIES “MORE THAN COMMENDABLE”

Each year in the days preceding the Prelacy Representatives Assembly, clergy members gather to review the endeavors of the Religious Council in the previous term and draft suggestions and plans to present to the Assembly.

This year’s conference was held on Tuesday, April 16, 2013, at Holy Martyrs Church in En-

cino presided over by H.E. Archbishop Moushegh Mardirossian, Prelate.

On Friday, April 19, 2013, the 41st Prelacy Representatives Assembly convened at Holy Trinity Church in Fresno presided over by H.E. Archbishop Moushegh Mardirossian, Prelate, and with the participation of Catholicosate Central Executive member Mr. Khajag Dikijian, delegates, representatives of our parishes and educational institutions including principals and directors, Board of Regents and CASPS members. Benefactor Mr. John Bedrosian was also in attendance as a guest. The two-day Assembly reviewed the annual activities reports of Prelate and Religious and Executive Councils, and drafted future endeavors relating to our churches, schools, and committees serving under the Prelacy. The Assembly also elected fifteen delegates and three substitutes to the Catholicosate General Assembly, which is scheduled for June 12-14 in Antelias, Lebanon.

The Assembly convened on Friday afternoon with prayer. Very Rev. Fr. Muron Aznikian then read the Pontifical message of H.H. Catholicos Aram I, in which His Holiness highlighted the important role of the meeting in analyzing past endeavors and looking to the future having learned from those experiences, and stressed the great importance of reaching out to our youth.

The election of the divan followed, with Mr. Nazareth Sadorian and Mr. Nerses Teshoian elected Chairmen, and Mr. Varoujan Der Simonian and Mr. Hamo Kasbarian Secretaries.

Remarks were delivered by Mr. Khajag Dikijian, Executive Council Chair Mrs. Rima Boghossian, and Mr. Varoujan Der Simonian.

Citing thoughts from the most recent book by His Holiness *Taking the Church to the People*, Mr. Dikijian stated that we are all invited to serve our people through our Church to the best of our abilities, called for greater collaboration as we look to the future, and commended all those who serve our Churches, especially the Las Vegas parish community for their great accomplishment.

Mrs. Boghossian paid tribute to all those who served our church and people who are no longer with us. Reflecting on the purpose of the Assembly, the Chairlady stated it is to analyze, critique, and commend in a constructive manner, and

called on the participants to offer their useful input. In conclusion, Mrs. Boghossian conveyed thanks and appreciation to the Prelate and her colleagues on the Executive Council, and special thanks to Holy Trinity Church Pastor and Board of Trustees for hosting the Assembly. On behalf of Holy Trinity Church Board of Trustees, Mr. Der Simonian welcomed the participants, and wished for a productive and successful Assembly.

In his message, the Prelate gave thanks to God for blessing us with another year to serve and for the opportunity to gather at the 41st Assembly, thanked Holy Trinity Church for hosting the Assembly, and expressed gratitude to His Holiness for his constant paternal wisdom and guidance. Noting that this year the Western Prelacy embarked on the 41st year of its mission, the Prelate reflected on the efforts of two of our great Pontiffs, Zareh I and Khoren I, both of whom played a valuable role in setting the foundation for the establishment of our Prelacy. Reflecting on the 50th and 30th anniversaries of their passing which was commemorated earlier this year, the Prelate states, “with grateful hearts we remember them throughout the year, and today we pledge our commitment to keeping strong the foundation they set and keeping bright the torch of the Holy See of Cilicia which lights our path.” With pride and joy the Prelate spoke of the recent consecration of St. Garabed Church of Las Vegas, which he called a testament that nothing is impossible with God and when we join hands for a common good, and urged, “Let us vow to unite our individual efforts and work together harmoniously for the collective good, for our churches, our schools, our communities, and our family of faithful. Let us pledge to overcome any obstacles that arise with mutual understanding, respect, and the Christian spirit of love. Let us keep alive the legacy of Catholicos Zareh I and Khoren I, and all the forefathers of our faith, by dedicating ourselves fully and selflessly to the prosperity of our collective life.”

Following the election of the Resolution and Vote-Counting Committees, reports on parish activities were presented by the Chairperson of each Church. Participants were pleased especially to hear the report of St. Garabed Church of Las Vegas Parish Council Chair Mr. Adroushan Ar-

menian, following which a video presentation was shown on the consecration of the Church and dedication of “Koujakian” Hall.

Prior to convening the second session of the day, the Prelate joyfully announced that the tradition to honor a dedicated servant of our Church at this annual Assembly was continuing. This year’s honoree was Mr. Gahvejian, who was presented with a plaque in recognition and commendation for his life-long service to the Western Prelacy and Holy Trinity Church of Fresno as a member of the Prelacy Executive Council, Delegates, Board of Trustees member and Chair, choir member, and various other committees.

Mr. Gahvejian thanked the Prelate for the honor and affirmed that he will continue his service. He acknowledged those who have collaborated with him in his service to our Church, and spoke with reverence about the Prelate and his efforts in elevating the mission and endeavors of the Prelacy to an unprecedented level.

The agenda for the day’s second session included the presentation of the financial report, auditing committee report, briefing by the Board of Regents by Co-Chair Mrs. Maggie Sarkuni, briefings by the Religious and Executive Councils by Chairperson Very Rev. Fr. Muron Aznikian and Mrs. Rima Boghossian. The session came to a close with the election of delegates to the Catholicosate General Assembly. Fifteen delegates and three substitutes were elected as follows: Rima Boghossian, George Chorbajian, Meher Der Ohanessian, Gaidzag Zetlian, Hrair Balian, Noubar Demirjian, Sarkis Tatuigian, Zohrab Kejejian, Khatchig Yeretjian, Vahan Bezdikian, Mark Shirin, Bill Sahatdjian, Sarkis Sepetjian, Garo Esghian, and Adroushan Armenian. The three sub-

stitutes are Khatchig Titizian, Nerses Teshoian, and Maggie Sarkuni.

Saturday, April 20 began with a morning prayer inside the Church, after which delegate and deacon Mark Shirin gave an interesting overview of the history of the Fresno Armenian community and Holy Trinity Church, which recently celebrated its 112th anniversary. Next year Holy Trinity will celebrate the 100th anniversary of the Church at the present location, which was built in 1914 after the initial church was destroyed in a fire.

The second day's sessions focused on the planning of the endeavors of the Religious and Executive Councils, parishes and schools in the coming term, including celebrations of the "Year of the Armenian Mother". The 2013-2014 budget was presented and approved, the Auditing Committee was elected, and suggestions and ideas were presented.

The Prelate delivered the Assembly's concluding message, in which he expressed his commendation to all and shared thoughts and suggestions on successfully carrying out upcoming endeavors. The Assembly came to a close with the benediction by the Prelate and the Cilician anthem.

PILIBOS HIGH SCHOOL STUDENTS VISIT THE PRELACY

Following in the footsteps of their fellow students who have visited the Prelacy on various occasions in the past few months, on Friday, April 26, 2013 sixty 10th and 11th grade students from Rose and Alex Pilibos School visited the Prelacy on a pilgrimage to "The People's Home". The stu-

dents, accompanied by their teachers, were welcomed by H.E. Archbishop Moushegh Mardirossian, Prelate, who was joined by Archpriest Fr. Vicken Vassilian and Rev. Fr. Ghevont Kirazian. Given that the 11th grade class would be departing for their pilgrimage to Armenia a few weeks later, the visit also served for them to receive the Prelate's prayers and blessings prior to their trip.

The students first assembled in the "St. Dertad and St. Ashkhen" Chapel group by group, after which they headed to the "Dikran and Zarouhie Der Ghazarian" Hall where they presented a rich cultural program of recitations, music and songs. The program began with the Lord's Prayer, after which the Prelate invited Fr. Ghevont to present an Easter hymn given that we find ourselves in Eastertide, the forty day period following Easter.

Two 11th grade students delivered remarks on their thoughts and feeling regarding their upcoming pilgrimage to Armenia, and also spoke of the positive impact of the Armenian School and Armenian Church in their lives, affirming that their visit to the Prelacy is a demonstration of their development as faithful Armenian Christians. The students then surprised their teacher Mrs. Tamar Seraydarian by inviting her participate in the cultural program with a song.

The Prelate commended the students for the beautiful program they had prepared, and welcomed them to the Prelacy, emphasizing that it is the home of all our people as we are children of one nation and one family. Speaking on their trip to Armenia, the Prelate noted the importance of the pilgrimage and how being on our motherland will reinforce their Armenian identity.

Reflecting on April 24 commemorations two days earlier, the Prelate urged the students to keep alive and carry on the legacy of our martyrs and forefathers such as St. Sahag and St. Mesrob who gave us our literary and cultural heritage. His Eminence echoed the words of Khachadour Apovian that what preserves a nation is its faith and language, and added to that the pursuit and securing of our rights. Speaking on the joint statement of H.H. Catholicos Karekin II and H.H. Catholicos Aram I demanding from Turkey the return of confiscated Armenian Churches and Church proper-

ties, the Prelate stressed that it is the obligation of all to work together for the fulfillment of our national rights. In conclusion, the Prelate appealed to the students to cultivate our religious and national values that have been instilled in them and arm themselves spiritually and mentally so that they can overcome challenges and develop into model citizens and worthy children of the Armenian nation. He then blessed the 11th grade students and prayed for their safe pilgrimage to Armenia.

During the question and answer session that followed, students received further information on our confiscated Churches and properties, the memorial monument and museum in Der Zor, and the four hierarchical Sees of the Armenian Apostolic Church.

The program came to a close with the Prelate's benediction and Cilician and Armenian anthems. Students then received a tour of the headquarters and were acquainted with Prelacy staff and departments.

PRELATE WELCOMED THE PRIMATE OF BRAZIL

On Wednesday, May 1st, the Prelate welcomed to the Prelacy H.E. Archbishop Datev Karibian, Primate of Brazil, who is in Los Angeles

on a brief visit. The two Archbishops have a long history of friendship and collaboration, and worked together on organizing pilgrimages during 1700th anniversary celebrations of the establishment of Christianity in Armenia. The Archbishops discussed the endeavors of their respective communities as well as general concerns and challenges of the Armenian nation.

FERRAHIAN 10TH GRADE STUDENTS VISIT THE PRELACY

On Thursday, May 2, 2013, 10th grade students from Ferrahian School visited the Prelacy where they met with H.E. Archbishop Moushegh Mardirossian, Prelate, and clergy, and became familiarized with the endeavors and mission of the Prelacy.

The class of thirty-five students began their visit at the "St. Dertad and St. Ashkhen" Chapel, where they participated in a prayer service led by the Prelate, who was joined by Very Rev. Fr. Muron Aznikian and Rev. Fr. Razmig Khatchadourian. Easter hymns were sung given that the visit fell in the forty-day period of Eastertide.

The visit continued at the "Dikran and Zarouhie Der Ghazarian" Hall, where students read Armenian poems they had written about Ar-

menia and life issues from a young point of view.

Fr. Muron gave an overview of the Prelacy's activities with regards to its parishes and schools, and invited the Prelate to deliver his message.

In his address to the students, the Prelate first highly commended them for beautifully expressing themselves in their mother tongues through their personal poems, and highlighted the important role of the Armenian School and Church in developing good and productive adults.

The Prelate explained to the students the hierarchy of the Church, noting that our Prelacy serves under the jurisdiction of the Holy See of Cilicia which relocated to Antelias, Lebanon after being exiled from our ancient lands during the Genocide.

Going back to the value of the Armenian School, the Prelate stressed that alongside providing high quality education, the primary mission of the Armenian School is to cultivate Armenian identity in our youth.

On this topic, His Eminence asked the students why they think there is an indifference towards our language, to which the students responded that they wish for more light-hearted and age-appropriate literature, that they experience difficulties with our two dialects, and that they have an interest in learning more about contemporary artists beyond the traditional curriculum and

textbooks. In conclusion, noting that H.H. Catholicos Aram I has proclaimed 2013 the "Year of the Armenian Mother", the Prelate advised the students to write poems or prayers this Mother's Day expressing their gratitude to their mothers for their undying love and care. The Prelate blessed the students and offered prayers to God on their behalf, and the program came to a close with the Cilician and Armenian anthems.

PRELACY LADIES AUXILIARY HOSTS THE TRADITIONAL ASCENSION LUNCHEON

On Thursday, May 9, 2013, the Armenian Church celebrated one of the most joyous and popular feasts, the Ascension of our Lord Jesus Christ, which occurred forty days after His Resurrection. There are many traditions associated with the As-

cension, dating back centuries. Within the Western Prelacy, it has become a tradition for the Ladies Auxiliary to host an Ascension luncheon to keep alive some of the practices associated with this beloved Feast.

This year's luncheon was held at Brandview in Glendale, under the auspices of H.E. Archbishop Moushegh Mardirossian, Prelate, who was in Armenia at the time participating in a meeting of the Canonization Committee. The day began with Divine Liturgy at St. Mary's Church celebrated by Very Rev. Fr. Muron Aznikian who also delivered the sermon.

The luncheon followed, with over two hundred guests gathered to participate in the festivities. Ladies Auxiliary member Mrs. Hourig Abdulian served as the Master of Ceremonies. Mesrobian School Principal Mr. David Ghoogasian presented a lecture about the Feast of Ascension, and young students presented a cultural program. Guests sang songs associated with the Feast of Ascension and the traditional drawing of lots also took place.

Given that the year 2013 has been proclaimed the "Year of the Armenian Mother" by H.H. Catholicos Aram I, and that Mother's Day was just a few days away, the Ladies Auxiliary had the beautiful forethought to honor an exemplary mother on this occasion. Accordingly, Mrs. Goharik Gabriel, was recognized as this year's "Honorary Mother" and presented with a plaque in appreciation of her service to our Church and community.

Mrs. Gabriel has served the Prelacy for many years through Montebello's Holy Cross Cathedral and Armenian Mesrobian School, and is currently the Chair of Holy Cross Board of Trustees.

The Prelate's letter, in which His Eminence commended Mrs. Gabriel for her devoted service over the decades to the advancement of the Montebello community, was read by Rev. Fr. Ashod Kambourian.

PRELATE PARTICIPATES IN THE 5TH MEETING OF THE CANONIZATION COMMITTEE

The Committee is comprised of high ranking clergy from the Mother See of Holy Etchmiadzin and the Holy See of Cilicia, and serves under the auspices of our Pontiffs, H.H. Catholicos Karekin II and H.H. Catholicos Aram I.

Members are; H.E. Archbishop Yeznig Bedrosian (Co-Chair, Mother See of Holy Etchmiadzin), H.E. Archbishop Sebouh Sarkissian (Co-Chair, Holy See of Cilicia), H.E. Archbishop Natan Hovhannisyan (Mother See of Holy Etchmiadzin), H.E. Archbishop Moushegh Mardirossian (Holy See of Cilicia), H.G. Bishop Vazgen Mirzakhanyan (Mother See of Holy Etchmiadzin), H.G. Bishop Armash Nalbandian (Secretary, Mother See of Holy Etchmiadzin), H.G. Bishop Papken Tcharian (Secretary, Holy See of Cilicia), and H.G. Bishop Anoushavan Tanielian (Holy See of Cilicia), who was absent from the meeting.

The Committee convened with prayer on the morning of Tuesday, May 7 at Holy Etchmiadzin. The Co-Chair Archbishops welcomed the members and conveyed the blessings and well wishes of our Pontiffs to the Committee.

The members reviewed the Committee's previous report and based on the guidance of our two Pontiffs, focused on the canonization of victims of the Armenian Genocide. The matter of canonizing individuals who lived in the centuries prior to the Genocide will be reviewed at a later time. The Committee concluded its activities on Wednesday, May 8.

Thursday, May 9 was the Feast of the Ascension as well as Victory Day in Armenia. May 9, or Victory and Peace Day, is a public holiday in Armenia, a day when people gather at Yerevan's Victory Park to honor the memory of those who

died defending our nation. The Prelate participated in Victory Day commemorations at Victory Park, where he joined his fellow Committee members in laying flowers near the eternal flame.

PRELATE PARTICIPATES IN THE INAUGURATION OF THE “NEW CILICIA” VILLAGE IN ARTSAKH

On Wednesday, May 15, 2013, H.E. Archbishop Moushegh Mardirossian, Prelate, returned to Los Angeles from a mission in Armenia and Artsakh. The Prelate first participated in the meeting of the Canonization Committee at Holy Etchmiadzin, from where he headed to Artsakh for the official opening of the “New Cilicia” village sponsored by the Catholicosate of Cilicia.

The “New Cilicia” project was implemented by the joint efforts of the Catholicosate of Cilicia and the government of the Republic of Nagorno-Karabakh to build single residence homes, a kindergarten, medical center, community center, and a church in the Martakert Province to repopulate the strategically important region.

The first phase included the renovation of the existing elementary school, the drawing of the village blueprint, which was ratified by the government, and the building of the first ten homes in late 2012. The homes were presented to families of martyred soldiers and young couples selected by the government. In the meantime, construction and renovations continue on 32 existing homes, which is expected to be completed in the coming few months.

The Catholicosate of Cilicia delegation, comprised of the Prelate, H.E. Archbishop Sebouh Sarkissian (Prelate of Tehran), H.E. Bishop Papken Tchirian (Prelate of Isfahan), Mr. Ara Demirjian and Mr. Vahe Yacoubian (Central Executive members), Mr. Edward Babakhanians (Chairman of the Tehran Prelacy Executive Council), and Mr. Khatchig Dedeyan (Catholicosate Chancellor), arrived in Artsakh on Friday, May 10.

On the morning of Saturday, May 11, the delegation met with Artsakh President Bako Sahakyan and Primate H.E. Archbishop Barkev Martirosyan, and firstly conveyed the blessings and well wishes of H.H. Catholicos Aram I. State-church ties, socioeconomic situation in Artsakh and regional trends were the focus of the meeting. President Sahakyan expressed his gratitude to His Holiness for the close relations that exist between the Catholicosate and the Republic of Artsakh, as evidenced by the building of the “New Cilicia” village, and invited His Holiness to visit Artsakh and personally bless the citizens. The President wished that the “New Cilicia” village becomes the symbol of collaboration between Artsakh and the Diaspora, stressing the importance of the Diaspora’s support in similar repopulation efforts. President Sahakyan also underlined the vital role of the Armenian Apostolic Church in preserving Armenian national identity in the Diaspora, noting that the church has had a great contribution in strengthening and expanding ties with the Motherland. Both sides emphasized the need for continuous deepening the state-church interrelations, considering it among the most important bases of the Motherland-Diaspora unshakable unity.

Accompanied by Artsakh Prime Minister Arayik Harutyunyan, the delegation then headed to the “New Cilicia” village, where they were greeted and welcomed by Minister of Agriculture Karen Shahramanyan, Head of Martakert Province Regional Administration Vladik Khachatryan, “New Ghazanchi” village head, elementary school principal, and “New Cilicia” residents. The inauguration of the village began with a special prayer led by the Prelates, followed by the reading of letter of blessing of Catholicos Aram I, in which His Holiness stated that Artsakh gained independence owing to the collective faith, strong will, and blood

of our people. Gaining independence takes sacrifice, but maintaining and strengthening independence and democracy takes even greater sacrifice and collective efforts, stated our Pontiff.

In his address, Prime Minister Harutyunyan explained the historical significance of the region designated for the “New Cilicia” repopulation project. The New Ghazanchi region, explained the Prime Minister, was one of the major theatres of the war and played a significant role in the Artsakh army’s victory. The Prime Minister expressed thanks and appreciation to His Holiness Catholicos Aram I and the Prelacies of the Holy See of Cilicia for their sponsorship of this important effort.

Remarks were also delivered by Head of Martakert Province Regional Administration Vladik Khachatryan, the school principal, and Minister of Agriculture Karen Shahramanyan. Mr. Shahramanyan presented the upcoming phases of the project, which includes the building of 29 new homes and the completion of the renovation of 32 existing homes.

The breaking ground and blessing of the foundation for the new homes followed, construction on which will begin immediately. The delegation then had the opportunity to visit the new homes to congratulate and bless the families on this joyous occasion.

MESROBIAN AND MINASSIAN STUDENTS VISIT THE PRELACY

On Thursday, May 16, 2013, fifth grade students from Armenian Mesrobian and Ari Guiragos Minassian Schools visited the Prelacy where they met with H.E. Archbishop Moushegh Mardirossian, Prelate, and clergy, and became familiarized with activities of the Prelacy.

The visit began with a prayer service at the “St. Dertad and St. Ashkhen” Chapel led by the Prelate, who was joined by Rev. Fr. Ashod Kambourian and Rev. Fr. Ghevont Kirazian, after which the students presented the Prelate with mementos. Minassian School students had prepared a prayer book with prayers they had written, which they presented to His Eminence.

The visit continued at the “Dikran and

Zarouhie Der Ghazarian” Hall where the students performed a cultural program of songs, recitations, and prayers they had written for their mothers.

Minassian School alumna and former student of the Prelate, Arda Arjian, who with their fiancé had come to see His Eminence, was invited to participate in the visit and to share her memories of her time at the school. The Prelate commended Ms. Arjian for her remarks and especially appreciated her eloquent expression in Armenian, and also commended the students for their prayers dedicated to their mothers. Speaking on the importance of prayer, the Prelate asked the students to pray also for their teachers. The program concluded with the benediction by the Prelate and the Cilician anthem sung by the students, and the students headed back to their schools after receiving a tour and further information on the endeavors of the Prelacy.

PRELACY “LOUSAVORICH” CHOIR PARTICIPATES IN THE 6TH ANNUAL ORTHODOX DAY OF PRAISE

On Saturday, May 18, the sixth annual Orthodox Day of Praise was held at St. Peter and St. Paul Coptic Orthodox Church in Santa Monica, with the participation of members from the Oriental and Eastern Orthodox Churches.

The annual event unites the Orthodox congregation using the language of hymns and praise. Among the Churches represented are the Armenian, Coptic, Syriac, Russian, Serbian, Antiochian, Ukrainian, Ethiopian, Romanian, and others.

By the ordinance of the Prelate, the Prelacy “Lousavorich” Choir once again participated in this annual event, led by Rev. Ghevont Kirazian.

The day began at 8:00 a.m. with the celebration of Divine Liturgy, followed by a meet and greet and brunch. The program of hymns and praises began at noon. The “Lousavorich” Choir presented three hymns, and joined in the group song, which this year was a hymn from the Ethiopian Orthodox Church. Note that last year’s group song was an Armenian hymn.

CELEBRATING THE LEGACY OF CATHOLICOI ZAREH I AND KHOREN I

The year 2013 marks two important anniversaries for the Holy See of Cilicia, as we remember two of our beloved Pontiffs of blessed memory, H.H. Catholicos Zareh I and H.H. Catholicos Khoren I on the 50th and 30th respective anniversaries of their passing. On the evening of Tuesday, May 21, 2013, a standing room only crowd gathered at the “Dikran and Zarouhie Der

Ghazarian” Hall for a memorial event paying tribute to Catholicos Zareh I “the wondrous” (eskancheli) Payaslian, and Catholicos Khoren I “the builder” (shinarar) Paroyan.

The event was held under the auspices of H.E. Archbishop Moushegh Mardirossian, Prelate, organized by the Religious Council and Prelacy Cultural-Educational Committee, and hosted by Mr. and Mrs. Vicken and Dzovig Der Ghazarian, niece of Catholicos Zareh I. Two Seminary alumni, Deacon Mark Shirin and Mr. Garo Bedrosian, were invited to speak on the life and legacy of the two Catholicos. The event also featured a cultural program of songs presented by Vahakn Hovents and Anahit Nersisyan, both accompanied on the piano by Prof. Levon Aprahamian.

The program officially began with the “Lord’s Prayer” and a requiem prayer, led by the Prelate with the participation of clergy members. Rev. Fr. Ardak Demirjian welcomed the guests on behalf of the organizing committees and invited the Master of Ceremonies, Mr. Kevork Bedikian, to begin the program.

Mr. Bedikian reflected on his own personal memories of both Catholicos and invited the evening’s first speaker, Deacon Mark Shirin, who spoke about Catholicos Zareh I.

Deacon Mark presented the biography of Catholicos Zareh I, from his days as a young student to his election as Prelate of Aleppo and later as Pontiff. As Prelate of Aleppo, highlighted Deacon Mark, Zareh I, through his hard work and efforts, succeeded in including Armenian language and religion classes on school curriculums, and was instrumental in the establishment of Karen Jeppe college. After the passing of Catholicos Karekin Hovsepian in 1952, due to internal and external conflicts four years elapsed until the election of Catholicos Zareh I in 1956. Catholicos Zareh I would reign in a difficult political climate, but in his short seven-year tenure he was able to overcome challenges and obstacles and achieved great successes for the Holy See of Cilicia. During his short reign, the service of the Catholicosate was extended to various communities in the Diaspora, among them Iran, Greece, and the United States, communities that had been in desperate need of

spiritual care for many years. Special attention and care was given to the Seminary and its young students. The relations of the Catholicosate with other churches and states of the Middle East were strengthened and in 1962, the Catholicosate of Cilicia became a full member of the World Council of Churches and sent an observer to the Vatican Council II. Catholicos Zareh I was mindful and deeply concerned with the needs as well as challenges of the Armenian people, and dedicated his life to serving for the progress of our church and nation with unmatched devotion, humility, and enthusiasm until his untimely passing in 1963 at the age of 48.

Educator and author Mr. Garo Bedrosian was then invited to reflect on the life of Catholicos Khoren I who succeeded Catholicos Zareh I in 1963. Under the pontificate of Catholicos Khoren I, the Catholicosate went through an era of achievements in various domains. Mr. Bedrosian highlighted a number of these achievements; a new and modernized official residence for the Pontiff was built, the Catholicosate library was expanded and new books added, the printing house was expanded and modernized, a housing unit for Bishops was built and the area for Brotherhood members renovated, private residences were built in Fanar as well as the Armenian Home for the Aged to care for the elderly, scholarship funds were established, publications were expanded, Pontifical visits began, relations were strengthened between the two Holy Sees, the pursuit of the Armenian Cause and our national rights were strengthened, and the “St. Mesrob Mashdots”, “St. Nerses the Gracious”, “Prince of Cilicia”, and “Knight of Cilicia” medals were instituted. Overall, through his great efforts, the Catholicosate

achieved financial stability and the terrain of was expanded with new constructions to meet the growing needs of the Catholicosate and its faithful. Due to declining health, in 1977 Catholicos Khoren I wished to have a Coadjutor to assist him. Archbishop Karekin II Sarkissian, Prelate of the Eastern United States was elected Coadjutor-Catholicos. However Khoren I continued to closely monitor and supervise the activities of the Catholicosate of Cilicia until his passing in 1983. With his signature warm smile always illuminating his face, Catholicos Khoren I was a man of action and earned the fitting moniker “builder” for his vast works, concluded Mr. Bedrosian.

The Prelate welcomed the guests and relatives of Catholicos Zareh I for their presence, thanking Mr. and Mrs. Vicken and Dzovig Der Ghazarian especially for their participation in memorializing the life of their uncle, Catholicos Zareh I, through their sponsorship of the event. He thanked the organizers and program participants for their contribution to this moving tribute. The Prelate began his message by echoing the words of H.H. Catholicos Aram I, describing the two Catholicos as truly loyal servants of the Holy See of Cilicia who served with deep faithfulness and selfless devotion, and left an inerasable mark in the history of the Holy See of Cilicia as models of spiritual leadership. The Prelate paid homage to the legacy and memory of our beloved Pontiffs by reciting his own composition utilizing the first letters of their names to start each sentence. He eulogized Catholicos Zareh I as being adorned with virtues, virtuous in character, our “wondrous” Pontiff, blessed missionary of Christ, extraordinary in faith and being. His Eminence eulogized Catholicos Khoren I as wise in thought, our “builder” Pontiff, strong and dynamic in his entire being, with a presence that was captivating. In conclusion, the Prelate urged clergy and lay servants of the Prelacy to serve faithfully and with devotion in the ideal example set forth by our two most beloved Pontiffs. The beautiful and moving tribute came to a close with the Prelate’s benediction and the Cilian anthem.

PRELACY REPUBLISHES GARO BEDROSIAN'S “FEASTS AND TRADITIONS OF THE ARMENIAN CHURCH”

The Western Prelacy has republished the Armenian version of Garo Bedrosian's popular book "Feasts and Traditions of the Armenian Church". The book was originally published twenty years ago and had since sold out. The republication is an enhanced version of the original, featuring new and revised content and illustrations. It opens with the prologue by H.E. Archbishop Moushegh Mardirossian, Prelate, and includes letters of commendation addressed to the author. "Feasts and Traditions of the Armenian Church" is a highly informative and interesting compilation of the history and popular traditions associated with the feasts of the Armenian Apostolic Church. The book is available at the Prelacy bookstore for \$20. The English version of the original book is also available. The English translation of this new republished version is in the works. Contact the Prelacy at 818-248-7737 ext. 101 or books@westernprelacy.org to purchase a copy.

PRELATE AND CONSUL GENERAL OF ARMENIA VISIT TUFENKIAN SCHOOL

By the invitation of Director Mrs. Arsine Aghazarian, on Wednesday, May 29, 2013, H.E. Archbishop Moushegh Mardirossian, Prelate, visited Richard Tufenkian Pre-School, to join Consul General of Armenia, the Honorable Grigor Hov-

hannissian, on his first visit to the school. The Prelate was accompanied by St. Mary's Church Pastor Rev. Fr. Gomidas Torossian. Also participating in the visit were school benefactors Mr. and Mrs. Ralph and Savey Tufenkian with their family and friends.

The Prelate, Consul, and benefactors and guests visited the classrooms where they interacted with the young students. The students had prepared a program of songs and recitations, which they presented to the guests on this occasion.

ST. GREGORY CHURCH OF SAN FRANCISCO CELEBRATES ARCHPRIEST FR. KHOREN HABESHIAN'S 80TH BIRTHDAY AND ACHIEVEMENTS

The weekend of June 22nd and 23rd, 2013 was a special one for the St. Gregory Church parish community of San Francisco, as faithful gathered to celebrate Parish Pastor Archpriest Fr. Khoren Habeshian's 80th birthday and lifetime achievements.

H.E. Archbishop Moushegh Mardirossian, Prelate, arrived in San Francisco on Saturday, June 22 to preside over the banquet organized by the Board of Trustees and Ladies Auxiliary, which was held at the Khatchatourian Armenian Community Center "Saroyan Hall". H.G. Bishop Papken Tcharian, Prelate of the

Diocese of Isfahan, Iran, and former Parish Pastor of St. Gregory Church, joined in the weekend festivities. Executive Council Chair Mrs. Rima Boghossian and members Ms. Ani Mgrdichian-Garikian, Mr. Bill Sahatdjian, and Mr. Sako Shrikian, also participated.

The banquet began with welcoming remarks by Banquet Committee Chair Mrs. Maida Bezdjian. Dr. Garo Mirigian served as the Master of Ceremonies. Dinner and a slide show presentation followed the Prelate's invocation and blessing of tables. Remarks were delivered respectively by Board of Trustees Chair Mr. Rostom Aintablian, Ladies Auxiliary member Ms. Arax Sarian, the family of Fr. Khoren, Bishop Papken, Prelacy Executive Council Chair Mrs. Rima Boghossian, the Prelate, and Fr. Khoren. Mr. Movses Aintabian presented Fr. Khoren with a congratulatory letter. The evening also featured musical performances by Vazken Ohanian and Friends and Ms. Helene Zindarsian accompanied by Mrs. Kerrilyn Renshaw.

Addressing the faithful, His Eminence stressed that the Church belongs to the people and it is the duty of all to work together to ensure that St. Gregory Church remains steadfast in its service for the glory of God and for the advancement of our faith and heritage. On this special occasion, he urged them to pledge their continued service to our Church, inspired and guided by the example of their Parish Pastor.

On Sunday, June 23rd, the Prelate presided over Divine Liturgy at St. Gregory Church and delivered the sermon. This year marks the 18th anniversary of the election and

consecration of His Holiness Aram I as Catholicos of the Holy See of Cilicia. Thus, by the ordinance of the Prelate, on Sunday, June 23rd Thanksgiving Prayers were offered in Prelacy Churches on this occasion.

The Prelate began his sermon by once again offering prayers for the Lord to bless Fr. Khoren and his family with many more healthy and joyful years to come. Reflecting on the anniversary of the election and consecration of His Holiness, the Prelate stated that in the past 18 years His Holiness Catholicos Aram I has brought immense contributions to the Holy See of Cilicia; His Holiness has brought worldwide visibility to the Catholicosate of Cilicia, has been a leading figure in the worldwide ecumenical movement, played a significant role in promoting interfaith dialogue among Christians and Muslims, has been a founding member of several international committees and organizations, authored thirty books, and much more. His vision and commitment is truly remarkable and inspiring, remarked the Prelate. "Today we celebrate that vision and commitment and offer our thanks for his meritorious leadership and dedicated service for the advancement of the Holy See of Cilicia."

The Prelate then reflected on two feasts that were observed earlier in the week, the Feast of our holy translators Sts. Sahag and Mesrob, and the Feast of King Dertad, Queen Ashkhen, and Princess Khosrovitoukht. He exalted the ideal example of faith and service set forth by our forefathers who dedicated their lives to the service of our Lord Jesus Christ and to the Christianization, spiritual and intellectual enlightenment of the Armenian nation. His Eminence remarked that we all have a choice in how we live our lives; we can spend our lives building treasures on earth, or in the example of our saints we can work to build treasure that is in the Church and in heaven.

PRELATE PRESENTS "KNIGHT OF CILICIA" MEDAL TO BENEFACTOR GEORGE TUMANJAN ON BEHALF OF HIS HOLINESS

On Tuesday, June 25, 2013, H.E. Archbishop Moushegh Mardirossian, Prelate, visited benefactor Mr. George Tumanjan to present the Pontifical Encyclical of His Holiness Catholicos Aram I and "Knight of Cilicia" medal, which was bestowed upon him in response to a request by the Prelate. Holy Cross Cathedral Pastor Rev. Fr. Ashod Kambourian and Board of Trustees Chair Mrs. Goharik Gabriel joined in the visit. Tumanjan family members were also present for the presentation. Mr. George Tumanjan has dedicated his life to helping others and to doing God's work. For over five decades, has served humbly and selflessly, in the example of a true Christian. He has served the Armenian Apostolic Church and particularly Holy Cross Church and later Cathedral for over fifty years. Through his membership on the Board of Trustees, Finance, and Construction Committees, he facilitated the construction of Holy Cross Cathedral in 1981. His desire to have young parishioners gather for various activities inspired him to build the "Tumanjan Youth Center".

Mr. George Tumanjan's philanthropic efforts are numerous. Earlier this year he surprised everyone by generously donating the entire cost of the Cathedral renovation. Several years ago he contributed the funds for the renovation of the youth center which bears his name. His generosity extends beyond the church to family, friends, employees, and various organizations. He is known in the Armenian and non-Armenian community

alike as a humanitarian, and has been honored by the Boy Scouts of America and the YMCA as man of the year.

In recognition and appreciation of his lifetime of devoted service and benevolence, His Holiness Catholicos Aram I has awarded Mr. George Tumanjan the "Knight of Cilicia" honor and medal.

PRELACY PROVIDES RELIGIOUS EDUCATION AT AYF AND ZAVARIAN CAMPS

Each year the ARF "Zavarian" Gomideh of Crescenta Valley organizes an 8-week day camp where children ages 5 and up enjoy various activities and receive Armenian language, culture, and history instruction. The 6th annual day camp began on June 17 and runs until August 9.

Each year, H.E. Archbishop Moushegh Mardirossian, Prelate, is invited to the camp to speak to the students about our faith and Church feasts and traditions. On Thursday, June 27, 2013, Very Rev. Fr. Muron Aznikian and Deacon Khatchig Shannakian visited the camp at the Crescenta Valley Armenian Center on behalf of the Prelate. The visit began with the blessing of salt and bread. Welcoming remarks were delivered by camp director Mrs. Arpi Dabbaghian and participant Patil Keleshian. The cultural program began with the Armenian national anthem. The youth had prepared a program of songs, recitations, and dance dedicated to the "Year of the Armenian Mother" proclaimed by H.H. Catholicos Aram I.

Deacon Khatchig explained the hierarchy of our Church and spoke to them about the importance of attending Church. He also taught them the "Soorp Asdvadz" hymn and the "Jashagetsook" prayer that is said before eating. The program con-

cluded with Fr. Muron's message and benediction, in which a prayer was offered for the Syrian-Armenian community. At the conclusion of the visit the students presented Fr. Muron with two handmade souvenirs for the Prelate, and Fr. Muron presented them with color-illustrated copies of the Lord's Prayer.

The annual AYF camp is also underway. The 7-week camp began on June 16 and ends on August 10. This year, camp directors expressed interest in having a speaker from the Prelacy visit the camp each week to present a two-hour educational to the youth on the role of Christianity in Armenian national identity and the nationalist role of the Church in Armenian history and society today, in Armenia and abroad.

By the ordinance of the Prelate, Rev. Fr. Vazken Atmajian and Deacon Khatchig Shannakian will conduct the sessions. On Wednesday, June 19, Deacon Khatchig conducted the first week's session, speaking to the participants on the role of the Armenian Church in our history. Fr. Vazken was the second week's speaker, visiting the camp on Wednesday, June 26. They will continue their weekly visits to the camp alternately.

FR. KAREKIN BEDOURIAN CELEBRATES FIRST DIVINE LITURGY AS PASTOR OF FORTY MARTYRS CHURCH

On Sunday, July 7, 2013, the Armenian Church celebrated the Feast of the Transfiguration of our Lord with Divine Liturgy and sermons exalting one of the greatest events in the life of Jesus Christ. At Forty Martyrs Church in Orange County, the atmosphere this year was even more festive with the celebration of the first Divine Liturgy by new parish pastor Rev. Fr. Karekin Bedourian.

The Church was filled to capacity as faithful had gathered to hear and meet their new pastor, who begun his service on July 1st. The service was presided over by H.E. Archbishop Moushegh Mardirossian, Prelate. In attendance were past parish pastor Archpriest Fr. Hrant Yeretzian, cur-

rent pastor Archpriest Fr. Nareg Pehlivanian, Executive Council Chair Mrs. Rima Boghossian, Executive Council members Mr. Vahan Bezdikian, Dr. Navasart Kazazian, and Dr. Dikran Babikian, delegates, parish representatives and members of sister organizations.

Prior to Fr. Karekin's first sermon, the Prelate addressed the congregation, reflecting on the special meaning of the Feast of Transfiguration in his pastoral life. The Prelate noted that 37 years earlier, on the Feast of Transfiguration, he celebrated his first Divine Liturgy as a newly ordained priest, and 16 years earlier, again on the same Feast, he celebrated his first Divine Liturgy at Forty Martyrs Church after his ordination as Bishop.

The Prelate then formally introduced Fr. Karekin to the parish, and urged the community to work together in harmony with their new pastor for the advancement and success of the church. In conclusion, the Prelate commended the service of Archpriest Fathers Nareg Pehlivanian and Hrant Yeretzian. Fr. Karekin greeted his new flock, and thanked the Prelate, Religious and Executive Councils, and the local Board of Trustees for the opportunity to serve at Forty Martyrs Church, and expressed hope for the endeavors of the community to progress with collaborative efforts. Speaking on the Feast of Transfiguration, Fr. Karekin urged the faithful to live our earthly lives in a God-pleasing manner and to become renewed and brightened in spirit, inspired by the day's message.

At the end of the service, a reception was hosted by the Board of Trustees and Ladies Auxiliary for the community to become more closely acquainted with Fr. Karekin and Yeretsgin Sevan.